

**การอบรมเลี้ยงดูที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารในครอบครัวและความสามารถ
ในการใช้ภาษาของเด็กในครอบครัว 2 ประเภท**

**คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**

การอบรมเลี้ยงดูที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารในครอบครัวและความสามารถ
ในการใช้ภาษาของเด็กในครอบครัว 2 ประเภท

ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัมพร ศรีเสริมโภค

คณะผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน ศาสตรภัทร
อ. ไพทยา มีสัตย์
อ. สุวดี ภูประดิษฐ์

คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยรู้สึกทราบบ้างในความกรุณาและขอขอบพระคุณนายวิชัย วิสุทธิศักดิ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลอำเภอปากพลี อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ที่กรุณาให้แหล่ง
ข้อมูลในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณเสาวลักษณ์ หมั่นสุนทร และครอบครัว ที่กรุณาให้ที่พักแก่คณะผู้วิจัย
ตลอดระยะเวลาของการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณบิดามารดา และผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างในการอนุญาตให้คณะผู้วิจัย
ไปสังเกตการอบรมเลี้ยงดูและการสื่อสารในบ้านอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณเด็กไทยพวน และเด็กไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งให้ความ
ร่วมมือเป็นอย่างดีมาโดยตลอด

สุดท้ายคณะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัมพร ศรีเสริมโภค
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแก่คณะผู้วิจัยมา
โดยตลอด และกรุณาอุดหนุนทุนการวิจัยเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
กรุณาให้ทุนในการทำวิจัยในครั้งนี้

คณะผู้วิจัย

23 ส.ค. 2545

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารในครอบครัว และความสามารถในการใช้ภาษา 2) เพื่อศึกษาอำนาจการทำนายความสามารถในการใช้ภาษา และ 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยพวน และเด็กไทยตามตัวแปรการอบรมเลี้ยงดู และการสื่อสารในครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กจำนวน 64 คน ซึ่งกำลังศึกษาในโรงเรียนอนุบาลอำเภอบางพลี โดยสุ่มจากเด็กไทยพวนและเด็กไทยตามวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น เด็กไทยพวนอายุ 3 - 6 ปี และ 7 - 10 ปี มีจำนวน 16 และ 17 คน และเด็กไทยอายุ 3 - 6 ปี และ 7 - 10 ปี มีจำนวน 15 และ 16 คนตามลำดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ส่วนคือ แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู 4 แบบ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ให้เหตุผลควบคุม และลงโทษทางจิต, แบบสอบถามการสื่อสารในครอบครัว และแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษา ซึ่งแยกเป็น 4 องค์ประกอบ คือ ความสามารถในการใช้น้ำเสียง กิริยา มารยาท, การลำดับความคิด ความคิดสร้างสรรค์ และ การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ Pearson Product Moment Correlation, Multiple Regression และ t-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เมื่อพิจารณาเด็กในภาพรวม พบว่า การอบรมเลี้ยงดูของเด็กแบบรักสนับสนุน แบบให้เหตุผล และแบบลงโทษทางจิตต่างมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสื่อสารในครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่การสื่อสารในครอบครัวไม่สัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษา

2. เมื่อพิจารณาเด็กไทยพวน พบว่า การอบรมเลี้ยงดูของเด็กไทยพวนแบบรักสนับสนุนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสื่อสารในครอบครัว และความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมของเด็กไทยพวนมีความสัมพันธ์ทางลบกับความสามารถในการใช้ภาษา และในทุกองค์ประกอบคือ น้ำเสียง กิริยามารยาท ลำดับความคิด ความคิดสร้างสรรค์และการใช้ภาษา ตามหลักไวยากรณ์

4. การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต ของเด็กไทยพวนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสื่อสารในครอบครัว

5. เมื่อพิจารณาเด็กไทย พบว่า การอบรมเลี้ยงดูของเด็กไทยแบบรักสนับสนุน แบบให้เหตุผล และแบบลงโทษทางจิต ต่างมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสื่อสารในครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

6. เมื่อพิจารณาเด็กในภาพรวมไม่พบว่ามืองค์ประกอบใดที่จะเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาได้ แต่เมื่อแยกพิจารณาเจาะจงในกลุ่มตัวอย่างย่อย พบผลที่มีนัยสำคัญดังนี้

6.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมทำนายความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยพวน และเด็กหญิงไทยพวน นอกจากนั้นยังทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง และกิริยามารยาทของเด็กไทยพวนและเด็กหญิงไทยพวน และยังทำนายลำดับความคิด ของเด็กหญิงไทยพวน และเด็กชายอายุ 3 - 6 ปี อีกทั้งยังทำนายความสามารถในการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กไทยพวน, เด็กหญิง, เด็กอายุ 3--6 ปี, เด็กหญิงไทยพวน, เด็กหญิงอายุ 3 - 6 ปี และเด็กไทยพวนอายุ 3 - 6 ปี

6.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต เข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความสามารถในการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กไทยพวนอายุ 7 - 10 ปี และเด็กหญิงอายุ 7 - 10 ปี

6.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต และการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล ร่วมกันทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กไทยพวน

6.4 การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล สามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยามารยาท ของเด็กหญิงอายุ 3 - 6 ปี

6.5 การสื่อสาร สามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิดของเด็กไทย อายุ 7 - 10 ปี

6.6 การสื่อสาร สามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กหญิงไทย, เด็กไทยอายุ 3 - 6 ปี และเด็กหญิงอายุ 3 - 6 ปี

7. เด็กไทยพวนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมในปริมาณน้อย มีความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยามารยาท ลำดับความคิด และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์สูงกว่าเด็กไทยพวนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมในปริมาณมากอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

8. เด็กไทยพวนมีคะแนนในเรื่องน้ำเสียง กิริยามารยาทสูงกว่าเด็กไทย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

**CHILD REARING PRACTICES RELATED TO FAMILY COMMUNICATION
AND LANGUAGE DEVELOPMENT INTO TWO GROUPS OF FAMILY**

CONSULTAN : ASSIST. PROF. AMPORN SRISERMBHOK

RESEARCHER

ASSOC. PROF. DUANGDUEN SATRAPHAT

MISS PAITAYA MEESAT

MRS. SUWADEE BHUPRADIT

**FACULTY OF HUMANITIES
SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY**

AN ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to study the relationship among child rearing practices, family communications and language abilities, 2) to study the predictive power of each variable concerning language abilities and 3) to compare child rearing practices and family communications between Thaipuan and Thai Children.

The subjects were sixty four children who were studying in Anuban Amphur Park Plee school. They were drawn from Thaipuan and Thai children by stratified random sampling. The subjects were 2 groups : 1) sixteen and seventeen Thaipuan children were 3 to 6 years old and 7 to 10 years old and 2) fifteen and sixteen Thai children were 3 to 6 years old and 7 to 10 years old respectively.

The instruments were 3 tests : 1) child rearing questionnaire which were 4 styles, : child rearing of love - oriented, the reasoning - oriented, the control and the psychological punishment questionnaire ; 2) family communication questionnaire and 3) language ability tests which composed of 4 factors, tone of speech and manners, sequential thought, creative thought and grammar.

The data were analyzed by Product Moment Correlation, Multiple Regression and t-test

The results were as follows :

1. In general, we found that child rearing of love - oriented, reasoning - oriented and psychological punishment practices were positively correlated with family communications at .01 level of significance. However, family communication was not correlated with language ability.
2. When analyzing Thaipuan children, we found that child rearing of love - oriented practices were positively correlated with family communications, language abilities and grammar.
3. For Thaipuan children, child rearing of control practices were negatively correlated with all factors of language abilities : tone of speech and manners, sequential thought, creative thought and grammar.

4. For Thaipuan children, child rearing of psychological punishment practices were positively correlated with family communications.

5. For Thai children, we found that child rearing of love - oriented, reasoning - oriented and psychological punishment practices were positively correlated with family communication at .01 level of significance. And family communication was correlated with language abilities in the factor of creative thought.

6. When analyzing children, there were no factors to predict the language abilities, however when we analyzed specifically, the results found significantly were :

6.1 The language ability of Thaipuan children and Thaipuan girls was ~~—predicted by the child rearing of control practice that could predict not only the tone of speech and manners of Thaipuan children and Thaipuan-girl, but also the~~ sequential thought of Thaipuan girls and 3 to 6 years old boys. And the control practice could predict grammar of Thaipuan children, girls, 3 to 6 years old children, Thaipuan girls, 3 to 6 years old girls and 3 to 6 years old Thaipuan children.

6.2 Grammar was predicted by child rearing of psychological punishment practice of 7 to 10 years old Thaipuan children and 7 to 10 years old girls.

6.3 Creative thought was predicted by child rearing of psychological punishment and reasoning practices of Thaipuan children.

6.4 Tone of speech and manners were predicted by child rearing of reasoning practice of 3 to 6 years old girls.

6.5 Sequential thought was predicted by family communication of 7 to 10 years old Thai children.

6.6 Creative thought was predicted by family communication of Thai girls, 3 to 6 years old Thaipuan children and 3 to 6 years old girls.

7. Thaipuan children who experienced child rearing of low control practice had more language ability in the factor of tone of speech and manners, sequential thought, grammar ability than Thaipuan children who experienced child rearing of high control practice at .05 level of significance.

8. Thaipuan children got higher score of tone of speech and manners than Thai children at .05 level of significance.

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 . บทนำ

ภูมิหลัง และ ปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
ขอบเขตในการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8

2 . เอกสาร และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การอบรมเลี้ยงดู.....	9
ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู.....	10
ประเภทของการอบรมเลี้ยงดู.....	11
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู.....	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู.....	19
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก-น้อย.....	19
การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล.....	19
การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม.....	20
การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต.....	20
การสื่อสารในครอบครัว.....	21
ความหมายของการสื่อสาร.....	22
ความหมายของการสื่อสารในครอบครัว.....	24
แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารในครอบครัว.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารในครอบครัว.....	30
ความสามารถในการใช้ภาษา.....	34
ความหมายของความสามารถในการใช้ภาษา.....	35
ทฤษฎีที่เกี่ยวกับพัฒนาการด้านภาษา.....	37
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการใช้ภาษา.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวกับภาษา.....	41
ปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา.....	44
ปัจจัยทางสังคม.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
การอบรมเลี้ยงดูกับความสามารถในการใช้ภาษา.....	47
การสื่อสารในครอบครัวและความคิดในการใช้ภาษา.....	47

กรอบการวิจัย.....	49
สมมุติฐานในการศึกษา.....	49
3 . วิธีดำเนินการศึกษา	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	51
การหาคุณภาพของเครื่องมือของการอบรมเลี้ยงดู.....	54
การหาคุณภาพของเครื่องมือแบบสอบถามการสื่อสารในครอบครัว.....	57
การหาคุณภาพของเครื่องมือความสามารถในการใช้ภาษา.....	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
สถิติที่ใช้การวิเคราะห์.....	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
4. ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	65
ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปร.....	67
ศึกษาการทำนายความสามารถในการใช้ภาษาโดยใช้ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดู	
การสื่อสารในครอบครัวเป็นตัวทำนาย.....	69
เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาตามตัวแปร การอบรมเลี้ยงดู	
การสื่อสารในครอบครัว แหล่งที่มาของเด็ก เพศ อาชีพ ของบิดามารดา	
และช่วงอายุที่แตกต่างกัน.....	125
5. บทย่อ สรุปผล อภิปราย และ เสนอแนะ	
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	137
สมมุติฐานในการศึกษา.....	137
วิธีดำเนินการศึกษา.....	138
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	138
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	140
การวิเคราะห์ทางสถิติ.....	140
สรุปผลการวิจัย.....	140
การอภิปรายผล.....	148
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	155
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	156

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลังและปัญหา

การเจริญรุดหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้โลกปัจจุบันเป็นโลกไร้พรมแดน ประชาคมโลกทั้งหลายมีภาวะเป็นสังคมโลกาภิวัตน์ ประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงกระแสดังกล่าวได้ นั่นคือสารสนเทศปริมาณมหาศาลหลั่งไหลอย่างเชี่ยวกราก และท่วมท้นเข้ามายังประเทศไทย สังคมไทยและคนไทย จนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางค่านิยม และพฤติกรรมทางจริยธรรมในสังคมไทย แม้ว่าภาษาต่างประเทศมีบทบาทอย่างสูงในการติดต่อสื่อสารแต่ขณะเดียวกันในสังคมไทยส่วนใหญ่ก็ยังคงใช้ภาษาไทยในการสื่อสารควบคู่ไปด้วย

* ดังนั้นการเรียนรู้และปลูกฝังภาษาไทยจึงยังคงจำเป็นโดยเฉพาะในเด็กเล็ก เพราะภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ถ้าเด็กไทยยังไม่รู้ภาษาไทย อ่านภาษาไทยไม่ได้ เขียนภาษาไทยไม่ได้ หรือแม้กระทั่งพูดภาษาไทยไม่รู้เรื่อง โอกาสที่ชาติไทยจะคงความเป็นไทยอยู่ได้คงเป็นเรื่องยาก

นอกจากภาษาเป็นเครื่องแสดงวัฒนธรรมของคนในชาติแล้ว เครื่องมือในการแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก ตลอดจนการสื่อสารต่างๆ จำเป็นต้องอาศัยภาษาทั้งสิ้น เด็กๆ ที่เกิดใหม่ยังไม่สามารถใช้ภาษาได้ จำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาจากครอบครัวซึ่งถือว่าเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญ เด็กจะค่อยๆ เรียนรู้ภาษาโดยการจดจำ เลียนแบบภาษาของผู้ที่ใกล้ชิดที่ได้ยินบ่อยๆ และเริ่มออกเสียงคำว่า “แม่” “มัม-มี” “มัม-ม้า” ได้เป็นคำแรก เมื่อเด็กอายุได้ประมาณ 6-8 เดือน ต่อจากนั้นจะมีการพัฒนาภาษาได้มากขึ้น จากคำเป็นวลี และเป็นประโยคได้ในเวลาต่อมา แต่การที่เด็กจะพูดได้เร็วหรือช้า หรือใช้รูปประโยคยาวหรือสั้นขึ้นอยู่กับบุคคลที่อยู่แวดล้อมใกล้ชิด เด็กว่าใช้ภาษาเป็นอย่างไร หรือมีการอบรมเลี้ยงดูแบบใด

นักจิตวิทยาคาดว่ากระบวนการถ่ายทอดทางสังคม (Socialization) หรือการอบรมเลี้ยงดูภายใต้อิทธิพลของวัฒนธรรม มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเป็นอยู่ บุคลิกภาพ และพฤติกรรมของบุคคลในระยะเวลาต่อมา เช่น การอบรมที่ยอมรับ ให้ความอบอุ่นและตามใจ จะทำให้เด็กคล่องแคล่ว เป็นอิสระ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความก้าวร้าวอย่างเหมาะสม ในขณะที่เด็กที่บิดามารดาเลี้ยงดูแบบยอมรับ ให้ความอบอุ่น แต่ควบคุม เด็กจะมีบุคลิกภาพเป็นบุคคลสุภาพ วานอนนอนง่าย ติดบุคคล เรียบร้อย เชื่อฟัง แต่ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น (Zander, V. and Wilfrid, J. 1985 : 266-268) นอกจากนั้น เฮิร์ลอค (Hurlock. 1964 : 661) ได้ศึกษาพบว่า บิดามารดาที่ยอมรับเด็ก คือให้ความรัก ความสนใจ และสร้างความรัก ความอบอุ่น ให้เกิดขึ้นในบ้าน จะทำให้เด็กมีอารมณ์มั่นคง ระวัง สามารถเผชิญชีวิต มีความมั่นใจ และปรับตัวได้ดี จะเห็นได้ว่าการอบรมเลี้ยงดูเป็นเสาหลักชีวิตที่สำคัญในการหล่อหลอมความเป็นมนุษย์ ดังนั้น การที่บุคลิกภาพดี หรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับกระบวนการอบรมเลี้ยงดูในเยาว์วัยทั้งสิ้น

การอบรมเลี้ยงดู จำเป็นต้องอาศัยการสื่อสารเพื่อเป็นสื่อในการถ่ายทอดการอบรมความคิด ทัศนคติ ตลอดจนวัฒนธรรมต่างๆ จากบิดามารดาไปสู่ลูก มีบางครั้งที่พบว่าบิดา

มารดาที่รักลูกแต่ไม่สามารถสื่อสารสิ่งเหล่านี้ได้ ก่อให้เกิดปัญหาความไม่เข้าใจกันระหว่างบิดามารดาและบุตร นั่นคือเด็กอาจมีการรับรู้ว่าบิดามารดาที่ไม่พูดมากกับลูกมีความเข้มงวดกวดขัน ในขณะที่มารดารายงานว่ารักลูก เลี้ยงดูลูกโดยใช้หลักการประชาธิปไตย เป็นต้น

จังหวัดนครนายก เคยเป็นเมืองที่สำคัญเมืองหนึ่งในประวัติศาสตร์ กล่าวคือ เมืองหน้าด่านที่สำคัญในการทำสงคราม ดังนั้นจึงมีราษฎรที่อพยพ หรือถูกกวาดต้อนมาอาศัยในพื้นที่ปะปนอยู่กับราษฎรไทยมาเป็นเวลาช้านาน กลุ่มชนไทยพวนเป็นชุมชนกลุ่มหนึ่งที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนครนายกมาเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 200 ปี การที่อาศัยอยู่ในสังคมไทยมาช้านานนี้ ย่อมมีการผสมผสานทางเชื้อชาติและวัฒนธรรมดั้งเดิมกับคนไทยซึ่งเป็นชนชาติเจ้าของถิ่น โดยเฉพาะการอบรมเลี้ยงดู และการสื่อสาร ตลอดจนความสามารถในการใช้ภาษาไทยสื่อสารกันในครอบครัว ดังนั้น ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของเด็กไทยพวนจึงเป็นวัตถุประสงค์หนึ่งที่คณะผู้วิจัยต้องการทราบว่ามีความแตกต่างอย่างไรกับความสามารถในการใช้ภาษาไทยของเด็กไทย

จากเหตุผลต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาถึงวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กของชาวไทยพวน เพื่อเปรียบเทียบกับวิธีอบรมเลี้ยงดูเด็กของชาวไทยที่จังหวัดนครนายก อำเภอปากพลี ทั้งนี้เนื่องจากยังไม่มีผู้ใดศึกษาวิจัยมาก่อน ประกอบกับมีข้อมูลทางวาจาว่ามีชาวไทยพวนจำนวนหนึ่งที่มีความสามารถทางภาษาสามารถเข้ามารับราชการ หรือทำงานในตำแหน่งที่ทรงเกียรติได้ ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาทั้งวิธีการอบรมเลี้ยงดูและการสื่อสารในครอบครัวของชาวไทยพวน และชาวไทย เพื่อดูว่าจะเกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กชายไทยพวนและชาวไทยหรือไม่ อย่างไรก็ตามยังดูความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับการสื่อสารในครอบครัว และความสามารถในการใช้ภาษาของเด็ก ตลอดจนหาตัวแปรที่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาอีกด้วย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารในครอบครัว และความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยพวนและเด็กไทย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู กับการสื่อสารในครอบครัวและความสามารถในการใช้ภาษา
3. เพื่อศึกษาอำนาจการทำนายของความสามารถในการใช้ภาษา ทั้งนี้โดยใช้การอบรมเลี้ยงดูและการสื่อสารในครอบครัวของบิดามารดาเป็นตัวทำนาย
4. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน
5. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กที่มีการสื่อสารในครอบครัวต่างกัน

6. เพื่อเปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดู ของเด็กครอบครัวไทยพวนและครอบครัวไทย
7. เพื่อเปรียบเทียบการสื่อสารในครอบครัวของเด็กครอบครัวไทยพวน และครอบครัวไทย
8. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยพวนและเด็กไทย
9. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กมีเพศต่างกัน
10. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กที่บิดามารดามีอาชีพต่างกัน
11. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กที่มีอายุต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย--

งานวิจัยฉบับนี้นอกจากจะมีประโยชน์ต่อชาวไทยพวนที่จะได้ทราบลักษณะรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวของพ่อแม่ชาวไทยพวนส่วนใหญ่ และความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยพวนแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อชาวไทยในจังหวัดนครนายก อำเภอปากพลี ที่จะได้รับถึงรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว และความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยด้วย ซึ่งเมื่อนำเปรียบเทียบกันจะทำให้ได้ทราบว่ามีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างทางด้านใดบ้าง ซึ่งจะเป็นการตอบคำถามได้ส่วนหนึ่งว่าชาวไทยพวนมีเอกลักษณ์อะไรหลงเหลืออยู่ และมีอะไรที่ได้ถูกหลอมเข้ากับชาวไทยไปแล้ว นอกจากนั้นยังได้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารในครอบครัว และพัฒนาการทางภาษา ตลอดจนได้ทราบว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู และการสื่อสารแบบใดจะทำนายตัวแปรความสามารถในการใช้ภาษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการปรับปรุง และส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาให้มีการพัฒนาเร็วขึ้น และมีประสิทธิภาพขึ้น เมื่อภาษาได้รับการพัฒนาจะช่วยให้เด็กมีสติปัญญาสูงขึ้นด้วย ทั้งนี้เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะนำมาใช้ในการศึกษาหาความรู้ในขั้นที่สูงขึ้นไป

ขอบเขตในการวิจัย

1. ประชากร

ในการศึกษาครั้งนี้ประชากรคือ เด็กชาวไทยพวนและเด็กชาวไทยที่มีอายุระหว่าง 3 – 10 ปี อาศัยอยู่ในอำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก สำหรับเด็กไทยพวน จะเลือกเด็กที่ครอบครัวใช้การสื่อสารในครอบครัวเป็นภาษาพวนเป็นส่วนใหญ่ และทั้งเด็กไทยพวน และเด็กไทยได้รับการศึกษาที่โรงเรียนอนุบาล อำเภอปากพลี

2. กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กชาวไทยพวน และเด็กไทยที่มีอายุระหว่าง 3 - 10 ปี อาศัยอยู่ในอำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก สำหรับเด็กไทยพวน จะเลือกเด็กที่ครอบครัวใช้การสื่อสารในครอบครัวเป็นภาษาพวนเป็นส่วนใหญ่ และทั้งเด็กไทยพวน และเด็กไทยได้รับการศึกษาที่โรงเรียนอนุบาล อำเภอปากพลี สำหรับการสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตอนที่ 1 การหาความสัมพันธ์

ตัวแปรประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดู-การสื่อสารในครอบครัวและความสามารถในการใช้ภาษา

ตอนที่ 2 การทำนายความสามารถในการใช้ภาษา

ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษา ซึ่งประกอบด้วย

1. ความสามารถในการเลือกใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง กิริยา ที่แสดงถึงบุคลิกภาพอันพึงประสงค์
2. ความสามารถในการลำดับความคิด
3. ความสามารถในการเชิงความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ และมีลักษณะโดดเด่น
4. ความสามารถในการเลือกใช้ คำ ประโยค ภาษา ได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ไทย

ตัวแปรทำนาย ได้แก่

1. การอบรมเลี้ยงดู แยกเป็น 4 แบบ ได้แก่
  - 1.1 แบบรักสนับสนุน
  - 1.2 แบบใช้เหตุผล
  - 1.3 แบบใช้การควบคุม
  - 1.4 แบบลงโทษทางจิต
2. การสื่อสารในครอบครัว

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษา ซึ่งประกอบด้วย

1. ความสามารถในการเลือกใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง กิริยาที่แสดงถึงบุคลิกภาพอันพึงประสงค์
2. ความสามารถในการลำดับความคิด
3. ความสามารถในการเชิงความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ และมีลักษณะโดดเด่น

4. ความสามารถในการเลือกใช้ถ้อยคำ ประโยค ภาษาได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ไทย

ตัวแปรต้น ได้แก่

1. การอบรมเลี้ยงดู แยกเป็น 4 แบบ ได้แก่

1.1 แบบรักสนับสุนน

- รักสนับสุนนมาก
- รักสนับสุนนน้อย

1.2 แบบให้เหตุผล

- ให้เหตุผลมาก
- ให้เหตุผลน้อย

1.3 แบบควบคุม

- ควบคุมมาก
- ควบคุมน้อย

1.4 แบบลงโทษทางจิต

- ลงโทษทางจิตมาก
- ลงโทษทางจิตน้อย

2. การสื่อสารในครอบครัว

- การสื่อสารในครอบครัวมาก
- การสื่อสารในครอบครัวน้อย

3. เพศ

- ชาย
- หญิง

4. ครอบครัว

- ไทยพวน
- ไทย

5. อาชีพบิดามารดา

- รับจ้าง
- เกษตร
- ค้าขาย
- บริษัท

6. อายุ

- 3 – 6 ปี
- 7 – 10 ปี

4. นิยามศัพท์

นิยามปฏิบัติการ

1. แบบการอบรมเลี้ยงดู หรืออาจเรียกว่าการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง วิธีการหรือลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือญาติผู้ใหญ่ปฏิบัติต่อเด็กทั้งทางด้านคำพูด การกระทำ และความรู้สึกในลักษณะที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถแยกแบบการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 4 แบบ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน-การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน หมายถึง การที่บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือญาติผู้ใหญ่ ปฏิบัติต่อเด็ก โดยแสดงความรักใคร่ เอาใจใส่ สนใจทุกข์สุข มีความใกล้ชิดกับเด็ก โดยกระทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับเด็ก นอกจากนั้นยังให้ความสนิทสนม การสนับสนุนช่วยเหลือ และการให้ความสำคัญแก่เด็ก

การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล หมายถึง การที่บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือญาติผู้ใหญ่ ได้อธิบายเหตุผลให้แก่เด็ก มีการส่งเสริมหรือขัดขวางการกระทำของเด็ก นอกจากนั้นยังมีการให้รางวัลและลงโทษเด็กอย่างเหมาะสมกับการกระทำของเด็กมากกว่าที่จะปฏิบัติต่อเด็กตามอารมณ์ของตนเอง

การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม หมายถึง การที่บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือญาติผู้ใหญ่ ออกคำสั่งให้เด็กทำตามที่ต้องการ ถ้าเด็กไม่ทำตามก็จะลงโทษเด็กด้วย ถ้าเป็นการควบคุมน้อยจะหมายถึงการปล่อยให้เด็กรู้จักคิดตัดสินใจเองว่าควรทำหรือไม่ควรทำสิ่งใด และเปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง โดยไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเด็กมากนัก

การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต หมายถึง การที่บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือญาติผู้ใหญ่ปฏิบัติต่อลูกทางด้านลงโทษเมื่อเด็กทำผิดโดยการลงโทษทางจิต เช่น ทำท่าไม่พอใจและเมินเฉย ซึ่งเป็นวิธีการลงโทษที่บิดามารดาใช้กับเด็กมาโดยตลอด

การอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 แบบนี้ สร้างขึ้นโดยปรับปรุงมาจาก ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. (2528) ซึ่งแบ่งมาตราไว้ได้ออกเป็น 3 ระดับ คือ จริง ไม่แน่ใจ ไม่จริง การอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 แบบ สร้างขึ้นแบบละ 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ เด็กนักเรียนแต่ละคนได้คะแนนการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 แบบ และคะแนนทั้ง 4 แบบ ได้นำมาแบ่งเป็นคะแนนมาก และคะแนนน้อย

เกณฑ์ที่ใช้แบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มคะแนนมาก และคะแนนน้อย ใช้ค่าเฉลี่ยของแต่ละรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู เป็นเกณฑ์ในการแบ่ง

2. การสื่อสารในครอบครัว หมายถึง การแลกเปลี่ยนข่าวสาร และการกระทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัวระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือญาติผู้ใหญ่ กับเด็ก โดยกำหนดกิจกรรมเป็น 3 เรื่อง ดังนี้

1. การให้ความรู้ ตลอดจนข้อแนะนำแก่เด็ก
2. การให้โอกาสเด็กแสดงความคิดเห็น และความรู้สึกต่างๆ ตลอดจนรับฟังเหตุผลและมีการเสริมแรงประกอบ

3. การแสดงความรักต่อเด็ก

การสื่อสารในครอบครัววัดได้จากแบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยปรับปรุงมาจาก ศิริพร สิริยากุล (2534) ในด้านกิจกรรม และภาษาที่ใช้เพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเด็กไทยพวน และเด็กไทย อายุ 3 – 10 ปี ทั้งนี้ได้แบ่งมาตรวัดเป็น 3 ระดับ คือ บ่อยมาก บางครั้ง ไม่เคยเลย แบบสอบถามชุดนี้มี 22 ข้อ เด็กที่ได้คะแนนสูง หมายถึงมีการสื่อสารในครอบครัวมาก ส่วนเด็กที่ได้คะแนนต่ำ หมายถึง มีการสื่อสารในครอบครัวน้อย

เกณฑ์ที่ใช้แบ่งกลุ่ม เป็นกลุ่มการสื่อสารในครอบครัวมาก และน้อย ใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง

3. ความสามารถในการใช้ภาษา หมายถึง ความสามารถในการเลือกใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง กิริยา ที่แสดงถึงบุคลิกภาพอันพึงประสงค์ มีการลำดับความคิดได้ถูกต้อง มีการคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ และมีลักษณะโดดเด่น ตลอดจนสามารถเลือกใช้คำ ประโยค ภาษา ได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ไทย

ความสามารถในเรื่องการเลือกใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง กิริยา ที่แสดงถึงบุคลิกภาพอันพึงประสงค์ หมายถึง ความสามารถในการใช้คำที่มีลักษณะสุภาพ เช่น ใช้คำว่า ทาน แทน กิน น้ำเสียงที่เปล่งออกมาซึ่งเป็นการแสดงทัศนคติและอารมณ์ของผู้พูด มีลักษณะนุ่มนวล ไม่แข็งกระด้าง มีการทอดเสียง และลงท้ายคำพูดด้วยคำสุภาพ เช่น คำ อะ ครับ อะ อะ อะ เป็นต้น ในการวิจัยครั้งนี้อาจเรียกความสามารถที่สั้นๆ ว่า น้ำเสียง กิริยา มารยาท

ความสามารถในการลำดับความคิด หมายถึง ความถูกต้องของการเรียงลำดับความคิดในเรื่องของการลำดับขนาด เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน และเหตุการณ์ทั่วไป ในการวิจัยครั้งนี้อาจเรียกความสามารถนี้สั้นๆ ว่า การลำดับความคิด

ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ และมีลักษณะโดดเด่น หมายถึง ความสามารถในการขยายความคิด โดยใช้คำ และประโยค ที่แปลกใหม่ โดดเด่น และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เมื่อเห็นสิ่งเร้าสิ่งเดียวกัน ในการวิจัยครั้งนี้อาจเรียกความสามารถนี้สั้นๆ ว่าความคิดสร้างสรรค์

ความสามารถในการเลือกใช้คำ ประโยค ภาษา ได้อย่างถูกต้องตามหลัก ไวยากรณ์ไทย หมายถึง ความสามารถในการใช้คำได้ถูกต้องตามความหมาย บริบท และหลัก ไวยากรณ์ไทย สามารถใช้คำ และสื่อความหมายได้ชัดเจน ตลอดจนเรียงลำดับคำให้เป็นรูป ประโยคได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ไทย ในการวิจัยครั้งนี้ อาจเรียกความสามารถนี้สั้นๆ ว่า การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์

ความสามารถในการใช้ภาษา วัดได้จากแบบทดสอบที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ครอบครัว หมายถึง ครอบครัว 2 ประเภท คือ ครอบครัวไทยพวน และ ครอบครัวไทย
2. ครอบครัวไทยพวน หมายถึง ครอบครัวที่บิดามารดา ผู้ปกครอง และญาติผู้ใหญ่ เจริญสื่อสารภายในครอบครัวเป็นภาษาพวน
3. ครอบครัวไทย หมายถึง ครอบครัวที่บิดามารดา ผู้ปกครอง และญาติผู้ใหญ่ เจริญสื่อสารภายในครอบครัวเป็นภาษาไทย
4. เด็กไทยพวน หมายถึง เด็กนักเรียนไทยพวนที่มีการสื่อสารในครอบครัวและในชีวิตประจำวันด้วยภาษาพวน และใช้ภาษาไทยเมื่ออยู่ในโรงเรียน
5. เด็กไทย หมายถึง เด็กนักเรียนไทยที่มีการสื่อสารในครอบครัวและในชีวิตประจำวัน ด้วยภาษาไทย และใช้ภาษาไทยเมื่ออยู่ในโรงเรียน
6. เด็ก หมายถึง เด็กไทยพวนและเด็กไทย
7. เพศ หมายถึง เพศของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเด็กนักเรียนไทยพวน และเด็กนักเรียนไทย
8. เด็กหญิง หมายถึง เด็กนักเรียนหญิงที่รวมทั้งเด็กหญิงไทยพวน และเด็กหญิงไทย
9. เด็กชาย หมายถึง เด็กนักเรียนชายที่รวมทั้งเด็กชายไทยพวน และเด็กชายไทย
10. อายุ หมายถึง ช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างซึ่งแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงอายุ 3 – 6 ปี และ ช่วงอายุ 7 – 10 ปี
11. อาชีพบิดามารดา หมายถึง อาชีพของบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งเป็น 4 อาชีพ ได้แก่ รับจ้าง เกษตรกร ค้าขาย และทำงานบริษัท

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รวบรวม และเรียบเรียงไว้ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การอบรมเลี้ยงดู
2. การสื่อสารในครอบครัว
3. ความสามารถในการใช้ภาษา
4. ปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดูจัดได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการสร้างบุคลิกภาพ ตลอดจนพฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์ อาจกล่าวได้ว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูส่งผลต่อลักษณะความเป็นบุคคลของผู้คนในระยะเวลาต่อมา ด้วยเหตุนี้ นักจิตวิทยาได้ให้ความสนใจและศึกษาการอบรมเลี้ยงดูอย่างลึกซึ้ง

มีคำกล่าวว่าครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นของการหล่อหลอมจริยธรรม คุณธรรม ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนทัศนคติต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นในครอบครัวแล้วถ่ายทอดสู่เด็ก เปรียบเสมือนเป็นภูมิคุ้มกันที่จะเป็นพื้นฐานติดอยู่ในความรู้สึก สร้างเป็นทัศนคติของคนคนนั้น ซึ่งจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต (เสาวภา เบญจพันธุ์ทวี. 2540 : 16)

ความรักมีความสำคัญต่อเด็กมาก ดังที่ได้มีผู้ศึกษาปัญหาความเสื่อมของเยาวชน และค้นพบว่าเด็กที่มีความประพฤติดี เป็นเด็กที่มีสัมพันธ์ภาพอันดีกับบิดามารดา ส่วนเด็กที่ขาดความสัมพันธ์อันดีกับบิดามารดา เป็นเด็กที่มีปัญหาความประพฤติ เด็กที่รู้สึกว่าบิดามารดาไม่รักตน มักกลายเป็นเด็กมองโลกในแง่ร้าย เกลียดโลก อยากทำร้าย อยากเป็นศัตรูกับคนทุกคนในโลก นอกจากนั้นยังมีผู้กล่าวว่า หน้าที่ของครอบครัวที่มีต่อเด็กประการแรกนอกเหนือไปจากการสนองความต้องการทางร่างกายแล้ว ยังจะต้องให้ความรัก ความอบอุ่น และปลุกฝังให้เด็กมีความรู้สึกมั่นคงอีกด้วย (ประยุทธ์ วัชรดิษฐ์. 2513 : 10) วิธีการอบรมเลี้ยงดูลูกที่ขาดความพอดี มีส่วนทำให้เด็กกระทำความผิดได้ เช่น เด็กที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมากเกินไป หรืออยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ระเบียบวินัยตลอดเวลาจนไม่มีโอกาสเป็นตัวของตัวเอง ไม่สามารถทำอะไรได้ตามที่ตนเองต้องการ ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นใดๆ ทำให้เด็กเติบโตเป็นคนที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าตัดสินใจทำอะไรทั้งสิ้น เพราะกลัวความผิด กลัวการถูกลงโทษ กลายเป็นเด็กที่ไม่เป็นตัวของตัวเอง อยู่ลำพังไม่ได้ เพราะไม่เคยทำอะไรด้วยตัวเองมาก่อน (สรจักร พิริบริรักษ์. 2541 : 234)

เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาให้ความรักความอบอุ่น และมีการพูดคุยกับเด็ก ตั้งแต่เด็กยังพูดไม่ได้ จะทำให้เด็กเหล่านั้นพูดได้เร็ว และเด็กเหล่านี้จะมีคำศัพท์ที่ใช้ได้อย่างกว้างขวางเมื่อโตขึ้น เพราะได้คำศัพท์มาจากการพูดคุยของบิดามารดานั่นเอง ดังที่เพียเจท์ (Piaget) นักจิตวิทยาชาวสวิสที่อธิบายการพูดคุยของเด็กว่าเกิดจากมีการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมหรือบรรยากาศในครอบครัวนั่นเอง

1.1 ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู

ศาสตราจารย์ อำไพ สุจริตกุล และคณะ (2533 : 11) ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นวิธีการต่างๆ ที่ใช้ในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การปฏิบัติตัวของผู้เลี้ยงดูเด็ก กิจกรรม และสิ่งต่างๆ ที่ใช้ในการฝึกหัดอบรมเด็ก—เพื่อให้เด็กเกิดพัฒนาการในด้านต่างๆ—อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการอบรมเลี้ยงดูเด็ก

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2520) ได้ให้ความหมายว่าการที่บิดามารดาหรือผู้ดูแลเด็กปฏิบัติต่อเด็ก และเรียกร้องให้เด็กปฏิบัติต่อตน และผู้อื่นไปในทำนองต่างๆ กัน ซึ่งเป็นการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในชีวิตเด็ก ทำให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว และเลียนแบบการกระทำต่างๆ ของผู้อบรมเลี้ยงดู ประสบการณ์เหล่านี้จะมีผลต่อพฤติกรรมของเด็กทั้งในปัจจุบันและอนาคต

จิตรา เฝ้าทรัพย์ (2520 : 5) กล่าวว่า เป็นวิธีการที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อลูกในการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งสามารถแยกออกได้อย่างชัดเจนในลักษณะใดใน 3 ลักษณะ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด และแบบปล่อยปละละเลย

อรพินทร์ ชูชม และคณะ (2527 : 5) กล่าวว่า การที่ผู้ใหญ่ในครอบครัว ซึ่งประกอบด้วยบิดามารดาและบุคคลอื่นๆ ปฏิบัติต่อเด็กเพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นของเด็กทั้งทางร่างกายและจิตใจ เพื่อให้เด็กมีสุขภาพกายและจิตที่ดีและยังให้การแนะนำสั่งสอนฝึกอบรมให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสม

วรรณงาม รุ่งพิสุทธิพงษ์ (2522 : 6) กล่าวว่า วิธีการการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่ให้แก่เด็ก แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันซึ่งประเมินจากคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามวิธีการปฏิบัติของพ่อแม่ต่อนักเรียน

จากความหมายของการอบรมเลี้ยงดูที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้ใกล้ชิดเด็ก ปฏิบัติต่อเด็กทั้งทางด้านคำพูด การกระทำและความรู้สึกในลักษณะที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็นหลายประเภทตามแนวทางของแต่ละคน

1.2 ประเภทของการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดูมีหลายรูปแบบซึ่งขึ้นอยู่กับวิธีการปฏิบัติ ความเชื่อ ค่านิยม ของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่มีต่อเด็ก ซึ่งนักจิตวิทยา และนักการศึกษาได้พยายามจำแนก ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู แยกต่างกันอย่างออกไป เช่น

เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1964 : 504-512) ได้ศึกษาการอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดา ผู้ปกครองพบว่ามี 6 ประเภท คือ

1. ประเภทประคบประหงมลูกเกินไป (Over-Protectiveness) หมายถึง พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ที่ให้ความรัก ความเอาใจใส่ต่อเด็กมากเป็นพิเศษ และแสดงออกอย่างเปิดเผยถึงการยอมตามใจให้สิทธิพิเศษแก่เด็ก จะคอยปกป้องภัยอันตราย และจะคอยทำทุกอย่างให้ถึงแม้ว่าเด็กจะโตพอจะทำสิ่งนั้นได้เองแล้ว

2. ประเภทตามใจ (Permissiveness) หมายถึง พ่อ แม่ ที่มีแต่ให้แทนที่จะคอยเอาจากเด็ก พ่อแม่จะให้เวลา ความคิด และฝึกความพยายามแทนที่จะให้วัตถุนิยม ยอมรับ ความคิด และความปรารถนา กระตุ้นเด็กให้รู้จักเล่นกับเด็กอื่นๆ บิดามารดาทำให้เด็กรู้สึกยอมรับและความแข็งแกร่ง มีความอดทน พ่อแม่เข้าใจจุดอ่อนของลูก

3. ประเภทละทิ้งปฏิเสธ (Rejection) หมายถึง พ่อ แม่ ปล่อยปละละเลยเฉื่อยชา ไม่สนใจ ไม่เอาใจใส่ในสวัสดิภาพของเด็ก หรือทำตนเป็นศัตรูของเด็ก โดยเปิดเผย แสดงความโกรธเกลียดเด็กออกมาในรูปแบบของการบังคับ ควบคุมลงโทษ ซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้สึกทางด้านลบของพ่อแม่ที่มีต่อเด็กมากกว่าการกระทำผิดของเด็กเอง

4. ประเภทที่ยอมรับเด็ก (Acceptance) หมายถึง พ่อ แม่ ที่แสดงความรัก ให้ความสนใจ ให้ความอบอุ่นแก่ลูก รวมทั้งยกย่อง ชมเชยเด็ก

5. ประเภทที่มีอำนาจเหนือลูก (Domination) หมายถึง พ่อ แม่ ที่มีความต้องการและคาดหวังให้เด็กเชื่อฟังตนอย่างเคร่งครัด โดยมุ่งให้เด็กประสบผลสำเร็จในเรื่องต่างๆ ถ้าเด็กทำผิดกฎเกณฑ์ที่พ่อแม่วางไว้ เด็กจะถูกลงโทษทันที พ่อแม่จะบอกให้เด็กรู้ถึงความรู้สึกนึกคิด และความต้องการของตน โดยจะไม่คำนึงถึงความคิดหรือความต้องการของเด็ก

6. ประเภทที่ยอมรับจำนนต่อลูก (Submission to Child) พ่อ แม่ ที่อยู่ใต้ อำนาจของลูกยอมให้เด็กเป็นศูนย์กลางความสำคัญเด็กได้รับความรักและการตามใจเกินสมควร

โดโรธี (Dorothy. 1972 : 117) ได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดู ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

①. ประเภทประชาธิปไตย (Democracy) เป็นการให้การอบรมเลี้ยงดูซึ่งเด็กมีความรู้สึกว่าคุณเองได้รับความยุติธรรม พ่อแม่ที่อบรมเลี้ยงดูแบบนี้มีความอดทน ไม่ตามใจ หรือเข้มงวดจนเกินไป พ่อแม่ยอมรับนับถือความสามารถและความคิดเห็นของเด็กและยังให้ความร่วมมือในโอกาสอันควรอีกด้วย

2. ประเภทปล่อยปละละเลย (Rejection) เป็นการอบรมเลี้ยงดูชนิดที่พ่อแม่ปล่อยให้ทำอะไรต่าง ๆ ตามใจตนเองโดยพ่อแม่ไม่เอาใจใส่ แนะนำช่วยเหลือ ทำให้เด็กมีความรู้สึกว่าคุณเองถูกเกลียดชัง

3. ประเภทให้ความคุ้มครองมากเกินไป (Over-Protection) เป็นวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบที่พ่อแม่คอยคุ้มครองป้องกันภัย และให้ความช่วยเหลือตลอดเวลา ทำให้บุตรมีความรู้สึกว่าคุณเองไม่ได้รับความสะดวกให้กระทำในสิ่งที่ตนต้องการ

บาวมรยาร์ด (Baumrind, 1966 : 887-907 ; 1971 a : 1-103) ได้แยกแยะการอบรมเลี้ยงดูไว้ 4 แบบ ดังนี้

1. บิดามารดาเลี้ยงดูแบบอิตาเลียน (Authoritarian Parenting) หมายถึง การที่บิดามารดาพยายามควบคุม และประเมินพฤติกรรมของลูกตามประเพณีนิยมและค่านิยมอย่างแท้จริง กำหนดมาตรฐานของความประพฤติ บิดามารดาเน้นการเชื่อฟัง และการลงโทษ ชอบการใช้วินัยบังคับ

2. บิดามารดาเลี้ยงดูแบบวางระเบียบ (Authoritative parenting) หมายถึง การที่บิดามารดาจัดการกับกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็ก โดยให้เด็กมีอิสระพิจารณาเหตุผลเองภายใต้ข้อจำกัด การควบคุมของบิดามารดาไม่เคร่งครัดวางกรอบการลงโทษ บิดามารดาให้เหตุผลนโยบาย และให้การให้และรับกับเด็กในขณะที่ยอมรับต่อความปรารถนา และความต้องการของเด็ก

3. บิดามารดาเลี้ยงดูแบบยอมตาม (Permissive Parenting) หมายถึง บิดามารดาไม่ลงโทษ ยอมรับ และให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่เป็นของตัวเอง บิดามารดาเป็นที่ปรึกษาให้กับเด็ก และการตัดสินใจในครอบครัวเป็นเรื่องของเด็ก บิดามารดาอธิบายในเรื่องความรับผิดชอบในบ้านหรือพฤติกรรมที่มีระเบียบให้กับลูกเล็กน้อยเท่านั้น

4. บิดามารดาเลี้ยงดูแบบประสานกลมกลืน (Harmonious Parenting) หมายถึง การที่บิดามารดาฝึกควบคุมลูกน้อยมาก เด็กจะไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจของใคร บิดามารดาเน้นค่านิยมของความเมตตากรุณา และต่อต้านการให้ความสำคัญกับค่านิยมวัตถุนิยมหรือผลสัมฤทธิ์ บิดามารดาจะปฏิบัติกับเด็กตามสังคม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528 : 3-12) แบ่งการอบรมเลี้ยงดูเป็น 5 ประเภท คือ

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน คือ การที่บิดามารดารายงานว่าในการปฏิบัติต่อบุตรตนได้แสดงความรักใคร่ เอาใจใส่ สนใจทุกข์สุขบุตรของตนมากเพียงใด มีความใกล้ชิดกับบุตร โดยตนได้กระทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับบุตรมากน้อยเพียงใด นอกจากนั้นยังเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ การสนับสนุนช่วยเหลือและการให้ความสำคัญแก่บุตรด้วย การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก เป็นการให้ในสิ่งที่บุตรต้องการทั้งสิ้น ฉะนั้นบิดามารดาที่เลี้ยงดูลูกด้วยวิธีนี้ จึงเป็นผู้ที่บุตรรัก และบุตรเห็นความสำคัญของบิดามารดา ซึ่งจะทำให้บุตรยอมรับการอบรมสั่งสอนต่างๆ ของบิดามารดาได้โดยง่ายและยอมรับบิดามารดาเป็นแบบอย่างโดยไม่รู้ตัว

② การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล คือ การที่บิดามารดาได้อธิบายเหตุผลให้แก่บุตร มีการส่งเสริมหรือขัดขวางการกระทำของบุตร นอกจากนั้นบิดามารดาที่ใช้วิธีการนี้ยังให้รางวัลและลงโทษบุตรอย่างเหมาะสมกับการกระทำของบุตรมากกว่าที่จะปฏิบัติต่อบุตรตามอารมณ์ของตนเอง การกระทำของบิดามารดาจะเป็นเครื่องช่วยให้บุตรได้เรียนรู้และรับทราบถึงสิ่งที่ควรและไม่ควรกระทำ นอกจากนั้นยังช่วยให้บุตรสามารถจะทำนายว่าตนจะได้รับรางวัลหรือโดนลงโทษจากบิดามารดา หลังจากที่ทำผิดกรรมต่างๆ แล้ว มากน้อยเพียงใด

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต คือ การที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อบุตรทางด้านการลงโทษเมื่อเด็กทำผิด โดยการลงโทษทางจิตใจเป็นวิธีการลงโทษที่พ่อแม่ใช้กับเด็กตั้งแต่เริ่มต้นเมื่อเป็นทารก เช่น การหย่านม การฝึกขับถ่าย และการห้ามปรามการกระทำของเด็ก ส่วนการลงโทษทางกายเป็นวิธีการปรับพฤติกรรมที่บิดามารดามักจะใช้อย่างจริงจังใช้มากและใช้บ่อย

4. การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม คือ การออกคำสั่งให้เด็กทำตาม แล้วผู้ใหญ่คอยตรวจตราใกล้ชิดว่าเด็กทำตามที่ต้องการหรือไม่ ถ้าเด็กไม่ทำตามก็จะลงโทษเด็กด้วย ส่วนการควบคุมน้อย คือ การปล่อยให้เด็กรู้จักคิดตัดสินใจเองว่าควรทำหรือไม่ควรทำ สิ่งใดและเปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเองบ่อยครั้ง โดยไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเด็กมากนัก

5. การอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว คือ การเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่างๆ ให้ชีวิตประจำวันด้วยตนเอง ภายใต้การแนะนำและการฝึกฝนจากบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูอื่นๆ ซึ่งจะทำให้เด็กช่วยตนเองได้เร็วและไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นมาก และนานเกินไป การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ได้มีผู้นำมาศึกษาในเด็กตั้งแต่ทารกจนถึงวัยรุ่นและเปรียบเทียบสังคมต่างๆ ว่าแตกต่างกันในการอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบนี้ และในพฤติกรรมการพึ่งตนเองของเด็กเพียงใด

วรรณงาม รุ่งพิสุทธิพงษ์ (2522 : 6) แบ่งการอบรมเลี้ยงดูเป็น 2 ประเภท คือ

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน เป็นการให้การอบรมเลี้ยงดูที่เด็กมีความรู้สึกว่าเขาไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ต้องอยู่ในระเบียบวินัยที่พ่อแม่กำหนดไว้ หรือถูกควบคุมไม่ให้ได้รับความสะดวกในการทำตามที่ตนต้องการ

(2) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เป็นวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ทำให้เด็กมีความรู้สึกว่าเขาได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรมจากผู้ปกครอง ได้รับความรัก ความอบอุ่น ได้รับการยอมรับทางด้านความคิดเห็นและการแสดงออกอย่างมีเหตุผลจากพ่อแม่

สนาม กำเนิด (2520 : 4-5) แบ่งการอบรมเลี้ยงดูเป็น 3 ประเภท

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ตัวเด็กมีความรู้สึกว่าเขาไม่ได้รับการเอาใจใส่ การสนับสนุนหรือคำแนะนำจากพ่อแม่ มักถูกปล่อยให้ทำอะไรตามชอบใจ พ่อแม่ไม่ให้ความอบอุ่นเท่าที่ควร

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ตัวเด็กมีความรู้สึกว่าเขาไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ต้องอยู่ในระเบียบวินัยที่พ่อแม่กำหนดไว้ หรือถูกควบคุมไม่ให้ได้รับความสะดวกในการทำตามที่ตนเองต้องการ

(3) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ตัวเด็กมีความรู้สึกว่าเขาได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ผู้ปกครองให้ความรัก ความอบอุ่น มีเหตุผล รู้จักยอมรับนับถือความสามารถ และความคิดเห็นของเด็กให้มีส่วนร่วมตามโอกาสอันควร

จิตรา เฝ้าทรัพย์ (2520 : 5-6) แบ่งการอบรมเลี้ยงดูเป็น 3 ลักษณะ คือ

(1) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่เด็กรู้สึกว่าตนเองได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม บิดามารดามีความอดทนไม่ตามใจจนเกินไป และเข้มงวดกวดขันจนเกินไป รู้จักยอมรับนับถือความสามารถและความคิดเห็นของเด็กให้มีส่วนร่วมตามโอกาสอันเหมาะสม

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่เด็กรู้สึกว่า บิดามารดาก้าวร้าวเรื่องส่วนตัวของตน ยับยั้งความก้าวร้าว และทำให้ตนเองรู้สึกผิดเมื่อแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม มีความรู้สึกว่าถูกบังคับให้ทำตามความต้องการของบิดา บิดามารดาให้คำพูดที่ทำให้ตนรู้สึกอาย

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่เด็ก รู้สึกว่าถูกตามใจ เด็กรู้สึกว่าตนไม่ได้รับเอาใจใส่ให้คำแนะนำช่วยเหลือจากบิดามารดาเท่าที่ควร จากข้อมูลข้างต้นเห็นได้ว่า มีการอบรมเลี้ยงดูหลายรูปแบบทั้งนี้ตามแนวทางของผู้ศึกษาแต่ละคน สำหรับงานวิจัยฉบับนี้ได้ใช้วิธีการศึกษา 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรก ใช้การออกไปสังเกตที่บ้านของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบดูว่า ครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างมีการเลี้ยงดูบุตรในลักษณะใด แล้วนำวิธีการเหล่านี้มาประมวลดูว่า วิธีการดังกล่าวตรงหรือใกล้เคียงกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบใดเป็นขั้นตอนที่ 2 ซึ่งคณะผู้วิจัยพบว่าการอบรมเลี้ยงดูที่ไปสังเกตใกล้เคียงกับประเภทของการอบรมเลี้ยงดูตามแบบของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528) ซึ่งแบ่งได้เป็น 4 แบบ คือแบบรักสนับสนุน ให้เหตุผล ลงโทษทางจิต และแบบควบคุม ส่วนแบบให้พึ่งตนเองเร็วไม่ได้นำมาใช้ในครั้งนี้เนื่องจากผลจากการสังเกตไม่พบว่าจะมีลักษณะการอบรมแบบนี้ในกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้

1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู

1.3.1 ทฤษฎีจิตวิทยารายบุคคล (individual Psychology)

ฮวลละออ สุภาผล (2522 : 123) กล่าวว่า Adler ได้สนใจเป็นพิเศษในประสบการณ์ที่มีอิทธิพลระยะเริ่มแรกๆ ของชีวิตซึ่งมีแนวโน้มให้เด็กมีแบบแผนชีวิตผิดๆ เขาค้นพบองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการของประสบการณ์วัยเด็กที่มีผลต่อบุคลิกภาพ

1. เด็กที่มีปมด้อย (Children with inferiorities) เด็กที่มีร่างกายหรือสติปัญญาไม่สมบูรณ์ เด็กเหล่านี้ต้องอดทนอย่างมากในสภาพการณ์นี้และมีความรู้สึกถึงความไม่พอเพียงที่ประสบในชีวิต เขามักนึกถึงแต่ตัวเอง มีความรู้สึกผิดหวัง อย่างไรก็ตามถ้าเขาได้รับความเข้าใจและการสนับสนุนให้กำลังใจจากพ่อแม่เขาก็สามารถประสบความสำเร็จได้ มีตัวอย่างมากมายจากบุคคลที่มีชื่อเสียงและประสบความสำเร็จที่เริ่มต้นชีวิตด้วยความอ่อนแอของร่างกายบางอย่างและสามารถชดเชยความอ่อนแอเหล่านี้ได้

2. เด็กที่ถูกตามใจจนเสียเด็ก (Spoiled Children) Adler ได้กล่าวซ้ำแล้วซ้ำอีกถึงความเสียหายที่เกิดจากพ่อแม่ตามใจลูกมากเกินไป เขากล่าวว่าการตามใจเป็นประสบการณ์ที่สำคัญที่สุดที่เกิดกับเด็ก การตามใจเด็กทำให้ไม่สามารถพัฒนาความสามารถทางสังคม เด็กกลายเป็นคนเอาแต่ใจตนเองและหวังว่าสังคมจะให้ในสิ่งที่เขาปรารถนาซึ่ง Adler พิจารณาว่าความรู้สึกเช่นนี้กับสังคมเป็นเรื่องที่อันตรายที่สุด

3. เด็กที่ถูกทอดทิ้ง (Neglected Children) การถูกทอดทิ้งย่อมเป็นสาเหตุให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่ดีขึ้นหลายประการในภายหลัง และถือว่าเป็นการกระทำที่โหดร้ายต่อเด็ก เด็กที่ถูกทอดทิ้งเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่เขาจะกลายเป็นศัตรูกับสังคม แบบแผนชีวิตของเขาถือเป็นคนชอบข่มขู่วางอำนาจ มีความต้องการที่จะแก้แค้น

ผลของประสบการณ์ทั้ง 3 ลักษณะดังกล่าวข้างต้น คือ ร่างกายมีปมด้อย การได้รับการตามใจ การถูกทอดทิ้ง เป็นสิ่งที่ทำให้เด็กมีมโนคติผิดๆ ในโลกและชีวิต ซึ่งเป็นผลให้แบบแผนชีวิตของเขามีปัญหาและไม่สามารถบรรลุถึงบุคลิกภาพที่สมบูรณ์ได้

การที่ Adler ได้กล่าวถึงประสบการณ์ในวัยเด็กทั้ง 3 รูปแบบนี้ ทำให้ได้เห็นถึงอิทธิพลและความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูได้อย่างชัดเจน เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในแนวทางที่ไม่ถูกต้อง ทั้งการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจมากเกินไป หรือการทอดทิ้งเด็ก จะมีผลทำให้เด็กเติบโตขึ้นมาโดยมีแบบแผนชีวิตที่ผิด เป็นสาเหตุให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาหลายประการในอนาคต มีผลทำให้ไม่สามารถบรรลุถึงบุคลิกภาพที่สมบูรณ์ได้ ความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูอีกประการที่พบได้จากการศึกษาของ Adler ในเรื่องประสบการณ์วัยเด็กก็คือถึงแม้เด็กจะเกิดมามีปมด้อยโดยมีร่างกายและสติปัญญาที่ไม่สมบูรณ์ แต่ถ้าเขาได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อแม่ ผู้ปกครองในลักษณะที่ทำให้เขารู้สึกว่าตนเองได้รับความรัก ความเข้าใจแล้ว เขาก็สามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้โดยที่ความบกพร่องเหล่านั้นมิได้เป็นอุปสรรคแต่อย่างใด

1.3.2 ทฤษฎีจิตสังคม (Psychosocial Theory of Personality)

ตามแนวคิดของ Erikson พัฒนาการทั้ง 8 ขั้นของชีวิต มีดังนี้

1. ขั้นพัฒนาการความรู้สึกไว้วางใจขั้นพื้นฐาน ซึ่งตรงข้ามกับความ
รู้สึกไม่ไว้วางใจ

พัฒนาการขั้นแรกนี้มีระยะเวลาตั้งแต่เกิดจนถึงอายุ 1 ขวบ พัฒนาการขั้นแรกนี้นับว่าเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาการขั้นต่อไป Erikson ได้อธิบายถึงธรรมชาติของการพัฒนาการในระยะนี้ว่าเมื่อทารกหลุดจากครรภ์มารดาสู่สิ่งแวดล้อมใหม่จะมีความต้องการ 2 ประการ คือ ความต้องการทางกาย คือ ต้องการอาหาร ความอบอุ่นทางร่างกาย เป็นความรู้สึกต้องการให้รับสิ่งที่ร่างกายต้องการ และความต้องการอีกอย่าง คือ ความต้องการที่จะได้รับการตอบสนองทางด้านจิตใจ คือ การได้รับความรัก ความรู้สึกอบอุ่นมั่นคงที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นความไว้วางใจจะพัฒนาขึ้นในทารกที่คนเลี้ยงดูให้การเลี้ยงดูด้วยความรักเอาใจใส่ ตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติของทารกเป็นอย่างดีและเหมาะสม แต่ถ้าการเลี้ยงดูของผู้ใหญ่ไม่ดี เด็กจะพัฒนาบุคลิกภาพที่ตรงกันข้าม คือ ความไม่ไว้วางใจ

2. ขั้นพัฒนาการความรู้สึกเป็นอิสระ ซึ่งตรงข้ามกับความ
รู้สึกไม่ไว้วางใจและความละอาย

พัฒนาการขั้นนี้มีช่วงตั้งแต่ 1-3 ขวบเด็กในวัยนี้เริ่มเป็นอิสระและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองได้หลายอย่าง ถ้าพ่อแม่เข้าใจธรรมชาติของเด็กและยอมให้เด็กทำสิ่งต่างๆ ได้ตามวัยของเขา ถ้าการกระทำนั้นไม่ก่อให้เกิดอันตราย หรือก่อให้เกิดความเสียหาย

เด็กก็จะพัฒนาความเป็นอิสระในตนเอง ซึ่งจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการมีความมั่นคงในตนเอง แต่ถ้าพ่อแม่ไม่ยอมปล่อยให้เด็กเป็นอิสระหรือไม่ปล่อยให้เด็กทำสิ่งต่างๆ หรือไม่ปล่อยให้เด็กมีการตัดสินใจได้บ้าง เด็กจะพัฒนาบุคลิกภาพที่ตรงกันข้าม คือ ความไม่กล้าซึ่กแล้ว และความสงสัยในความสามารถของตนเอง ไม่แน่ใจว่าตนเองจะสามารถทำสิ่งต่างๆ ได้สำเร็จ

3. ขั้นพัฒนาการความรู้สึกของความคิดริเริ่ม ซึ่งตรงข้ามกับความรู้สึกผิด

เป็นระยะอายุ 3 - 5 ปี เด็กวัยนี้ร่างกายมีความสามารถและช่วยตัวเองได้มากขึ้นกว่าเดิมแต่ก็ยังอยู่ในวงจำกัด ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนาขึ้น เพื่อเด็กได้ทำกิจกรรมต่างๆ ที่ท้าทายความสามารถของเขา สิ่งแวดล้อมมีส่วนผลักดันให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์ขึ้นมาได้ เด็กวัยนี้ชอบพูดและตั้งคำถาม เด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความคิดคัดค้านหรือความรู้สึกผิดเกิดขึ้น เนื่องจากเขาไม่สามารถทำสิ่งต่างๆ ได้สำเร็จดังใจ เป็นความรู้สึกที่สืบเนื่องมาจากการพัฒนาความรู้สึกไว้วางใจ หรือไม่ไว้วางใจผู้อื่นในขั้นที่ 1 ซึ่งเป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูนั่นเอง

4. ขั้นพัฒนาการความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าและขจัดความรู้สึกเป็นปมด้อย

อายุ 6 - 12 ปี ช่วงวัยเด็กตอนปลายเป็นระยะที่เด็กมีความเจริญเติบโตและมีความอยากรู้อยากเห็นในสิ่งแวดล้อมต่างๆ มากขึ้น การแสวงหาสิ่งต่างๆ ทำให้เด็กมีประสบการณ์ใหม่ๆ มากมาย เขาคิดว่าสิ่งใดที่เขาต้องการเขาจะต้องแสวงหาให้ได้ตามความปรารถนา เนื่องจากในวัยเด็กที่ผ่านมาเขารู้สึกว่าตัวเองไม่สามารถกระทำการใดๆ ด้วยตนเอง เพราะมีผู้ใหญ่คอยบังคับและควบคุม ดังนั้นเมื่อถึงระยะนี้จึงต้องการที่จะแสดงความคิดเห็นและแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อแสดงความเป็นผู้ใหญ่ จุดสำคัญของพัฒนาการระยะนี้ คือ การแสดงออกว่าเขาโตแล้ว การสะท้อนกลับของกิจกรรมต่างๆ ที่เขาได้กระทำไปจะทำให้เขารู้สึกว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ความรู้สึกล้มเหลวทำให้เขามองตัวเองว่ายังเป็นเด็กอยู่ ซึ่งทำให้เกิดปมด้อย แต่ถ้ารู้สึกว่าการประสบความสำเร็จยอมทำให้เกิดความภาคภูมิใจ เห็นความสำคัญของตนเองและเห็นความสามารถของตนกับกลุ่มเพื่อนวัยเดียวกัน ทำให้เกิดกำลังใจที่จะปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น ระยะนี้สังคมควรช่วยชี้แนะแนวทางในการดำเนินชีวิตเพราะเป็นระยะที่เด็กเริ่มไตร่ตรองถึงอนาคต การที่ได้พิสูจน์ว่ามีความสามารถในการกระทำต่างๆ ในขอบเขตของเขาทำให้เด็กในวัยนี้มีความเชื่อมั่นว่าเขาจะประสบความสำเร็จในอนาคต

5. ขั้นพัฒนาการความรู้สึกในความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งตรงข้ามกับความรู้สึกสับสนในตนเอง

ช่วงอายุ 13 - 17 ปี ช่วงเวลานี้เป็นช่วงที่เด็กวัยรุ่นอยากจะทดลองบทบาทต่างๆ เพื่อจะค้นหาตัวเอง อันจะทำให้รู้จักตนเองอย่างแท้จริง ถ้าผู้ใหญ่เข้าใจ และให้โอกาส เด็กวัยรุ่นจะรู้จักตัวเอง รับผิดชอบ และความสามารถของตนเอง บุคลิกภาพที่จะพัฒนาขึ้นมาคือ การมีเอกลักษณ์ในตนเอง แต่ถัดตรงกันข้ามบุคลิกภาพที่จะพัฒนาขึ้นมาแทนที่ คือ ความสับสนในตนเอง

6. ขั้นพัฒนาการความรู้สึกมีสัมพันธ์ภาพและเป็นมิตรกับบุคคลอื่น โดยเฉพาะเพื่อนต่างเพศ ซึ่งตรงข้ามกับความรู้สึกโดดเดี่ยวอ้างว้าง

ช่วงอายุ 18 - 21 ปี หลังจากผ่านขั้นที่ 5 มาแล้ว บุคคลสามารถหาเอกลักษณ์ของตนได้ รู้ว่าตนเองคือใคร มีความเชื่ออย่างไร ต้องการอะไรในชีวิต เขาจะเกิดความรู้สึกต้องการมีเพื่อนสนิทที่จะรับรู้ รับฟังสิ่งต่างๆ ที่ตนเองมีอยู่ ต้องการแลกเปลี่ยนสิ่งที่ตนมีอยู่กับผู้อื่น ความรู้สึกผูกพันกับผู้อื่นจึงพัฒนาขึ้น แต่ถ้าบุคคลไม่สามารถสร้างความรู้สึกผูกพันใกล้ชิดกับบุคคลอื่นได้ มีความต้องการแข่งขันชิงดีชิงเด่นหรือชอบทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น ก็จะนำไปสู่ความรู้สึกโดดเดี่ยวอ้างว้าง

7. ขั้นพัฒนาการความรู้สึกที่จะเป็นผู้ให้กำเนิดและสร้างสรรค์สังคม ซึ่งตรงข้ามกับความรู้สึกที่คำนึงถึงแต่ตนเอง

ช่วงอายุ 22 - 40 ปี วัยกลางคนเป็นวัยที่สร้างประโยชน์ให้กับสังคม ถ้าพัฒนาการของบุคคลในขั้นต้นๆ เป็นไปด้วยดี รู้ว่าตนเองมีเอกลักษณ์อย่างไรมีความต้องการอย่างไรในชีวิต ตลอดจนสร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น และเมื่อมาถึงขั้นนี้ก็พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้แก่สังคม มีความรู้สึกต้องการมีบุตรสืบไปภายหน้า

8. ขั้นพัฒนาการความรู้สึกมั่นคงสมบูรณ์ในชีวิตซึ่งตรงข้ามกับความรู้สึกสิ้นหวังท้อถอยในชีวิต

ช่วงอายุ 40 ปี เป็นต้นไป พัฒนาการในขั้นสุดท้ายนี้มีพื้นฐานมาจากการปรับตัวในขั้นแรกๆ ของชีวิต วัยนี้จะมีการปรับตัวแสวงหาความอบอุ่นมั่นคงภายในจิตใจ ซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อเขาสามารถพัฒนาผ่านขั้นต่างๆ มาได้อย่างดี แต่ในทางตรงข้ามถ้าเขาปรับตัวในขั้นต่างๆ ที่ผ่านมาไม่ได้จะเกิดความรู้สึกท้อแท้และเหนื่อยหน่ายต่อชีวิตของตนเอง วัยชราเป็นวัยสุดท้ายของชีวิต บุคคลควรมีความพึงพอใจในชีวิต รู้จักหาความสุข ความสงบในจิตใจ พึงพอใจกับการมีชีวิตของตนในวัยชรา ไม่รู้สึกเสียดายเวลาที่ผ่านมา ยอมรับสภาพความเป็นอยู่ของตนในปัจจุบัน Erikson กล่าวว่า "เด็กที่มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งกายและใจจะไม่หวาดกลัวต่อชีวิต และถ้าพ่อแม่ให้ความมั่นคงแก่เขาเพียงพอเขาก็จะไม่กลัวความตาย"

จากพัฒนาการ 8 ขั้นของชีวิตที่ Erikson ได้กล่าวไว้ จะเห็นได้อย่างชัดเจนถึงความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูเด็กในแต่ละช่วงของชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 5 ขั้นแรกของชีวิต ที่ Erikson ได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เพราะเป็นรากฐานของพัฒนาการใน

ช่วงต่างๆ ของชีวิต จะส่งผลต่อบุคลิกภาพในลักษณะที่แตกต่างกัน เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในแนวทางที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมแล้ว เด็กก็จะมีแนวโน้มที่จะพัฒนาบุคลิกภาพของตนไปในทางที่ไม่พึงปรารถนา นอกจากการอบรมเลี้ยงดู จะส่งผลต่อบุคลิกภาพในช่วงนั้นๆ แล้ว การอบรมเลี้ยงดูยังมีผลต่อบุคลิกภาพในช่วงต่อมาของชีวิตอีกด้วย

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู

2.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสลับมาก - น้อย

วินิจ เกตุขำ (นิภา ทองไทย. 2535 : 20 ; อ้างอิงมาจาก วินิจ เกตุขำ 2515) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับลักษณะความเป็นผู้นำ พบว่าการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่แบบให้ความรักมากทำให้เด็กมีลักษณะของความเป็นผู้นำสูงกว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบให้ความรักน้อย ซึ่งลักษณะของครอบครัวที่เลี้ยงดูแบบให้ความรักจะเป็นครอบครัวที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน

แอตัมส์ (เสาวภา เบ็ญจพันธุ์ทวี. 2540 : 21 ; อ้างอิงมาจาก Adam. 1985) ได้ศึกษาครอบครัว 45 ครอบครัว โดยเก็บข้อมูลทั้งจากสามีภริยาและบุตรสาวซึ่งเป็นนักศึกษาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง โดยมีการวัดพัฒนาการของเอกลักษณ์แห่งอีโก้ของทั้ง 3 ฝ่าย ในแต่ละครอบครัวด้วย พบผลที่สำคัญคือ บิดามารดาที่เลี้ยงลูกแบบรักสลับสลับมาก มีลูกที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้สูงกว่าลูกของบิดามารดาประเภทตรงข้าม

โรเซน และดีแอนดรา (นิภา ทองไทย 2535 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Rosen and D'Andrede 1959) พบว่าเด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันในด้านการยกย่องชมเชยและการสนับสนุน คือ การยกย่องชมเชยและการสนับสนุนเด็กจะมีส่วนให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

จากผลวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสลับมาก มีลักษณะของความเป็นผู้นำสูง รวมทั้งมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย

2.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล

ทิพวรรณ กิติวิบูลย์ (ทิพวรรณ กิติวิบูลย์ 2522) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับการพัฒนาการของการตัดสินใจเชิงจริยธรรม โดยศึกษาเด็กวัยก่อนเรียนและมารดาของเด็กพบว่าเด็กที่มีมารดาอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก จะมีคะแนนของการตัดสินใจเชิงจริยธรรมสูงกว่าเด็กที่มีมารดาอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อยและอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย

✓ **ดุขฎี โยเหลา (2537 : 89 – 98)** จากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กในประเทศไทยใช้การวิเคราะห์เมตา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 – 2531 ผลการสังเคราะห์ของดุขฎี โยเหลา พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลซึ่งเป็นการอบรมเลี้ยงดูทางบวก มีผลบวกกับตัวแปรด้านบุคลิกภาพ และสังคม นั่นคือ ถ้าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดู แบบนี้มากเท่าใด ก็จะมีลักษณะที่พึงปรารถนาสูงขึ้นเท่านั้น และผลสรุปของงานวิจัยพบว่า การอบรมเลี้ยงดูที่มีผลดีต่อบุคลิกภาพ และลักษณะทางสังคมคือการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล ส่วนการเลี้ยงดูแบบไม่เป็นผลดีต่ตัวแปรบุคลิกภาพ และสังคมเลยคือ การอบรมเลี้ยงดูที่ไม่มีเหตุผล จากงานวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก จะมีความสามารถในการตัดสินใจเชิงจริยธรรมมากกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย นอกจากนี้ยังพบด้วยว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก จะมีลักษณะที่พึงปรารถนาสูง และมีบุคลิกภาพและลักษณะทางสังคมที่ดีด้วย

2.3 งานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม

บูรี (Buri. 1989) ได้ศึกษาถึงความนึกคิดเกี่ยวกับตนเองในวัยรุ่นและการเลี้ยงดูของพ่อแม่ ตลอดจนการใช้อำนาจบังคับของครอบครัว โดยศึกษาจากนักเรียนวิทยาลัย 128 คน เป็นผู้หญิง 61 คน ผู้ชาย 67 คน อายุเฉลี่ย 19.1 ปี พบว่าความมีอำนาจบังคับของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์แบบปฏิภาคผกผันกับความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง

สมาน กำเนิด (2520 : 20) ทำการศึกษาการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีผลต่อการปรับตัวของเด็กกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2519 ของโรงเรียนที่สังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและโรงเรียนราษฎร์ ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จ.กาญจนบุรี จำนวน 271 คน โดยใช้แบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูและแบบทดสอบการปรับตัวพบว่า เด็กหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีแนวโน้มที่จะปรับตัวได้ดีกว่าเด็กชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน

จากงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม มีผลต่อการปรับตัวของเด็ก และเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก หรือชอบใช้อำนาจในการอบรมเลี้ยงดูจะมีความสัมพันธ์แบบปฏิภาคผกผันกับความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง

2.4 งานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต

ออฟแมน (Hoffman. 1970) ได้พิจารณาเปรียบเทียบอิทธิพลของการลงโทษทางกายและการลงโทษทางจิต สรุปการลงโทษทางกายนั้นมีประโยชน์เพียงเล็กน้อย คือ สามารถยับยั้งพฤติกรรมได้ชั่วคราว แต่การลงโทษทางกายมีผลเสียต่อเด็กมากกว่า เพราะสอนให้เด็ก

ก้าวร้าว รังแก ช่มแวงผู้ที่อ่อนแอกว่า และทำให้เด็กเกลียดกลัวผู้ลงโทษ ส่วนการลงโทษทางจิตนั้นได้ผลดีในการเสริมสร้างจริยธรรมของเด็กอยู่บ้าง

Saltstein (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2528 : 11 อ้างอิงมาจาก Saltstein 1976)

ให้ข้อสรุปว่า จากการประมวลผลการวิจัยในสี่วาระ (Hoffman, 1963 ; 1970 ; Saltstein, 1976 and Hower, 1980) ให้ข้อสรุปที่คล้ายคลึงกันว่าการลงโทษทางกายนั้นเกี่ยวข้องกับการที่เด็กมีจริยธรรมต่ำ และการโง่ในวัยรุ่นตอนปลาย ส่วนการลงโทษทางจิตนั้น ในบางครั้งก็ไม่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม ในบางครั้งก็เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเอื้อเฟื้อในเด็กชาย และการมีมโนธรรมสูง ส่วนการวิจัยวิจัยวัยรุ่นไทยพบว่าการลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย พบมากในวัยรุ่นที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2521)

จากการวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่าการลงโทษทางกายมีประโยชน์เพียงเล็กน้อย โดยจะสามารถยับยั้งพฤติกรรมได้เพียงชั่วคราวเท่านั้น แต่ทำให้เด็กมีจริยธรรมต่ำและมีการโง่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย ส่วนการลงโทษทางจิตนั้นจะมีผลดีในการเสริมสร้างจริยธรรมของเด็กอยู่บ้าง โดยในบางครั้งจะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเอื้อเฟื้อด้วย

2. การสื่อสารในครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการป้องกันปัญหาสังคมและการพัฒนาสังคม ในประเทศต่างๆ มุ่งพัฒนาครอบครัวให้มีคุณภาพ คุณสมบัติของครอบครัวที่มีคุณภาพอาจพิจารณาได้จาก

1. สมาชิกในครอบครัวมีเวลาอยู่ร่วมกัน
2. สมาชิกในครอบครัวมีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันเป็นอย่างดี
3. สมาชิกในครอบครัวชื่นชมซึ่งกันและกัน มีพันธะต่อความสุขและสวัสดิภาพ

ร่วมกัน

4. สมาชิกสามารถจัดการกับวิกฤติการณ์ในครอบครัวเป็นอย่างดี
5. สมาชิกในครอบครัวมีศรัทธาต่อศาสนาอย่างแรงกล้า

/ การสื่อสารในครอบครัวมีความเกี่ยวข้องกับรูปแบบต่างๆ ของสาร เช่น การถ่ายทอดสาร การทำงานร่วมกัน การโต้แย้ง การเข้าหยอกเล่นหัว การเสริมแรงพฤติกรรม การร่วมทุกข์ร่วมสุข ฯลฯ ครอบครัวมีส่วนเสริมความเป็นปึกแผ่นและการสร้างสรรค์ของสมาชิก แต่ในบางครอบครัวพฤติกรรมสื่อสารบางลักษณะกลับมีส่วนทำให้เกิดความแตกร้าวระหว่างสมาชิก ภาวะที่จะเกิดผลในทางลบนี้จะเกิดขึ้นเมื่อการสื่อสารไปข้องเกี่ยวกับการกระทบกระเทือนบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น การใช้กำลัง การเพิกเฉยต่อกัน รูปแบบของพฤติกรรมเหล่านี้ทำให้การสื่อสารในครอบครัวไม่เป็นไปด้วยดี ที่เราเรียกว่า "การสื่อสารที่ขาดสุขภาพ" (Unhealthy Communication) นอกจากนี้ครอบครัวอาจดำเนินกิจกรรมการสื่อสารในรูปใดรูปหนึ่ง อันจะนำ

ไปสู่การแก้ปัญหาการอ้างว้างซึ่งขวัญและกำลังใจของสมาชิก (เกศศิริ บุญญะอดิชาติ. 2541 : 17 ; อ้างอิงมาจาก ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์. 2533 : 527 – 576)

จะเห็นได้ว่า ครอบครัวนับเป็นกลุ่มสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลเป็นอย่างมาก เพราะครอบครัวเป็นกลุ่มปฐมภูมิที่มีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นต่อกัน มีความรู้สึกขั้นพื้นฐานในการสร้างพฤติกรรมและแบบแผนของท่าทีของแต่ละบุคคล (เกศศิริ บุญญะอดิชาติ. 2541 : 17 ; อ้างอิงมาจาก สมพงษ์ เกษมสิน. 2517 : 54-55) ในครอบครัวนี้เองที่จะเกิดการถ่ายทอดความรู้ ค่านิยมต่างๆ จากพ่อแม่ไปสู่เด็ก กระบวนการถ่ายทอดนี้คือการสื่อสารนั่นเอง ซึ่งในแต่ละครอบครัวก็จะแตกต่างกัน เพราะในแต่ละครอบครัวก็จะย่อมมีการพัฒนารูปแบบลักษณะเฉพาะขึ้นมา

2.1—ความหมายของการสื่อสาร

ได้มีผู้ให้คำจำกัดความของคำว่า การสื่อสาร ในลักษณะต่างๆ ไว้ดังนี้คือ

สวณิต ยมาภัย (สวณิต ยมาภัย. 2526 : 12) ได้ให้ความหมายของการสื่อสารไว้ว่า การสื่อสาร หมายถึง การติดต่อกันระหว่างมนุษย์ที่ทำให้รับรู้เรื่องราว อันมีความหมายร่วมกันและเกิดการตอบสนองร่วมกัน

ประมะ สตะเวทิน (2527 : 14) ได้ให้ความหมายของการสื่อสารไว้ว่า การสื่อสาร คือกระบวนการของการถ่ายทอดข่าวสารจากบุคคลหนึ่งซึ่งเรียกว่า ผู้ส่งสาร ไปยังอีกฝ่ายซึ่งเรียกว่า ผู้รับสาร โดยผ่านสื่อ

สังคม ภูมิพันธ์ (สังคม ภูมิพันธ์. 2530 : 13) ได้ให้ความหมายของการสื่อสารในแง่ การสื่อสารระหว่างบุคคลว่า หมายถึง การสื่อสารที่บุคคลสองฝ่ายร่วมกระทำการโต้ตอบกัน ผลัดเปลี่ยนบทบาทในการเป็นผู้ส่งสารและผู้รับสารกันไปเรื่อยๆ จนกระทั่งบรรลุจุดหมายในการสื่อสาร

รัชณี ศุจิจันทร์รัตน์ (รัชณี ศุจิจันทร์รัตน์. 2531 : 2) ได้ให้ความหมายของการสื่อสารไว้ว่า การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการของมนุษย์ในการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ ความคิดเห็น และอารมณ์ระหว่างกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันตามเนื้อหาที่ต้องการสื่อ

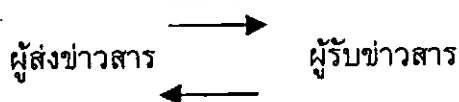
ในการสื่อสารของบุคคล พฤติกรรมการสื่อสารของบุคคลอาจจะเป็นพฤติกรรมที่ใช้ถ้อยคำ ได้แก่ คำพูด ข้อความที่เขียน เรียกว่า การสื่อสารเชิงวจนะ (Verbal-Communication) หรือเป็นพฤติกรรมที่ไม่ใช้ถ้อยคำ เช่น สายตา ท่าทาง หรือการแสดงออกทางสีหน้า เรียกว่า การสื่อสารเชิงอวัจนะ (Non-Verbal Communication) โดยปกติแล้ว พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งเป็นองค์ประกอบของเนื้อหาหรือข่าวสาร จะต้องเป็นพฤติกรรมที่ผู้รับสารสามารถตีความได้

จากการศึกษาของแมคครอสตี้และคณะ

(อรุณีประภา หอมเศรษฐี. 2528 : 121 ; อ้างอิงมาจาก McCrosskey et al. 1971) พบว่าการสื่อความหมายโดยการคุยกันต่อหน้า ใช้ภาษาพูดเพียงร้อยละ 35 ที่เหลือเป็นการสื่อสารโดยไม่ใช้ภาษาพูด และนักวิชาการได้ทำการวิเคราะห์พบว่า ภาษาทั้งสองประเภทนี้มีความสัมพันธ์กันถึง 5 ลักษณะด้วยกัน

1. ซ้ำกัน หมายถึง การแสดงออกในเชิงอวัจนะที่ทำให้เกิดความหมายซ้ำกับคำพูด เช่น พยักหน้าพร้อมกับพูดว่า "ใช่"
2. แยกกัน หมายถึง การแสดงออกในเชิงอวัจนะที่แย้งกับคำพูด เช่น ชมว่า "สวย" โดยไม่ได้หันมามองดูเลย
3. แทนกัน หมายถึง การที่อวัจนะภาษาทำหน้าที่แทนวัจนภาษาโดยสิ้นเชิง เช่น เมื่อพระภิกษุรับนิมนต์ ท่านจะตอบรับด้วยอาการดุขณิ (นิ่ง) อย่างไรก็ตามบางครั้งอวัจนะภาษาก็ไม่สามารถใช้แทนกันได้
4. เสริมกัน หมายถึง การที่อวัจนะภาษาทำหน้าที่เพิ่มหรือเสริมน้ำหนักให้แก่คำพูดที่ผู้ใช้ต้องการแสดงอารมณ์หรือแสดงภาพให้เห็นจริงเห็นจัง ซึ่งอาจทำได้โดยใช้การแสดงออกบนหน้า และดวงตา เป็นต้น ในทำนองเดียวกัน บางทีวัจนภาษาก็ช่วยเสริมความชัดเจนให้แก่อวัจนะภาษาได้ด้วย
5. เน้นกัน หมายถึง การใช้อวัจนะภาษาช่วยเน้นจุดสำคัญที่ต้องการสื่อ ซึ่งอาจทำได้โดยการบังคับเสียงให้ดังขึ้นกว่าเดิม การเคลื่อนไหวมือและขา การเคลื่อนไหวศีรษะ เป็นต้น

วัชร อ้นนาค (2540 : 31-34) ได้ให้ความหมายของคำว่า การสื่อสารไว้ว่า การสื่อสาร (Communication) หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งส่งข่าวสารไปยังอีกบุคคลหนึ่ง มีผลทำให้ผู้รับข่าวสารนั้นมีการตอบสนองที่อยู่ภายในและที่แสดงออกมา

การสื่อสารประกอบด้วย ข่าวสาร 2 อย่าง คือ

1. ข่าวสารที่เป็นคำพูด หรือ ภาษาพูด (วัจนภาษา)
2. ข่าวสารที่ไม่เป็นคำพูด (อวัจนะภาษา) หรือภาษาท่าทางซึ่งรวมถึง ภาษากาย การสบตา สีหน้า น้ำเสียง การสัมผัส ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอารมณ์

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยผ่านสื่อ เพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายในการสื่อสาร

2.2 ความหมายของการสื่อสารในครอบครัว

ได้มีผู้ให้คำจำกัดความของคำว่า การสื่อสารในครอบครัว ในลักษณะต่างๆ ไว้ดังนี้ คือ

ศ.ดร.จรรยา สุวรรณทัต (2529 : 11-54) กล่าวว่า กระบวนการสื่อสารเป็นกระบวนการพื้นฐานของปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ การสร้างความสัมพันธ์ภายในครอบครัว โดยใช้การสื่อสารความหมายที่ให้ทั้งความรู้สึกและความเข้าใจตรงกันระหว่างสมาชิกของครอบครัวนั้น เป็นเรื่องที่สำคัญ การสื่อสารในครอบครัวเป็นเรื่องราวสิ่งที่เป็น พลวัต หรือ Dynamic พลวัตในการสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัวจะเกิดขึ้นทุกครั้งที่ปฏิสัมพันธ์ของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปเกิดการกระทบกัน

ศิริพร สิริยากุล (2534 : 7-8) ได้ให้ความหมายของการสื่อสารในครอบครัวไว้ว่า การสื่อสารในครอบครัว หมายถึง พฤติกรรมที่บิดามารดาแสดงต่อบุตรในสถานการณ์ต่างๆ ได้แก่ การให้ความรู้แก่บุตร การให้โอกาสบุตรแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกต่างๆ การแก้ปัญหาส่วนตัวของบุตร และเปิดโอกาสให้บุตรร่วมแก้ปัญหาของสมาชิกอื่นๆ ในครอบครัว การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลหรือควบคุมพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และเสริมแรงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การแสดงความรักต่อบุตร การเล่นและการพักผ่อนหย่อนใจร่วมกัน

วัชร อ้นนาค (2540 : 31-34) กล่าวว่า การสื่อสารมีความสำคัญอย่างยิ่งในการอยู่ร่วมกันในครอบครัว ดังได้กล่าวแล้วว่า ปัญหาในครอบครัวส่วนใหญ่ เช่น ความขัดแย้งในครอบครัว ระหว่างสามี ภรรยา พ่อ แม่ ลูกและกับสมาชิกอื่นๆ ในครอบครัว เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย และญาติพี่น้อง มีสาเหตุเพราะมีการสื่อสารในครอบครัวที่ไม่เหมาะสม ซึ่งทั้งนี้ เนื่องมาจาก

1. การที่ไม่เคยเรียนรู้เรื่องการสื่อสารมาก่อน
2. การมีความขัดแย้งมานานจนไม่สื่อสารที่ดีต่อกันได้

การสื่อสารในครอบครัวที่เหมาะสมจะเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้ครอบครัวมีความมั่นคง มีความเข้าใจระหว่างสมาชิกในครอบครัว และช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว และเป็นการส่งเสริมสุขภาพจิตของสมาชิกในครอบครัวด้วย

ในแต่ละครอบครัวสามารถปรุงแต่งชีวิตครอบครัวให้มั่นคงได้โดยใช้ทักษะพื้นฐานของการสื่อสาร ดังนี้

1. สื่อความประทับใจ (Appreciations) เป็นการแสดงความชื่นชมที่มีต่อสมาชิกในครอบครัวด้วยความจริงใจ ไม่ใช่ป้อยอจนเกินเหตุ ผู้ฟังรู้สึกผ่อนคลายมีความสุข มีความภาคภูมิใจ เช่น “คุณใส่ชุดนี้แล้วดูเรียบ แต่เก๋”

2. สื่อความกังวลใจ ห่วงใย (Worries) เป็นการบอกกล่าวถึงความรู้สึกที่กังวลออกมาในเวลาที่เหมาะสม เป็นการช่วยลดความเก็บกดลงได้ เช่น “ฉันรู้สึกไม่สบายใจเป็นห่วงคุณในช่วงที่คุณต้องขับรถกลับบ้าน ตอนที่คุณเมา”

3. การให้ข้อมูลใหม่ (New Information) การให้ข้อมูลใหม่เป็นการบอกกล่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ การนัดหมาย ความชื่นชมในความสำเร็จของบุคคล หรือการทำกิจกรรมเพื่อให้สมาชิกในครอบครัวทราบข้อมูลเดียวกัน มีความเข้าใจเหมือนกัน นำไปสู่ความภาคภูมิใจแก่บุคคลที่ประสบความสำเร็จด้วย

4. สื่อข้อสงสัยหรือไม่เข้าใจ เป็นการสื่อให้อีกฝ่ายทราบ เพื่อขอให้อธิบายสิ่งที่ยังสงสัยนั้นเพิ่มเติม แทนที่จะเก็บไปคิดหรือเข้าใจเอง ซึ่งมักจะเป็นทางลบมากกว่าทางบวก

5. สื่อความไม่พอใจพร้อมด้วยข้อเสนอแนะที่มีความเป็นไปไม่ได้ (Complaints and Recommendations) เป็นการแลกเปลี่ยนปัญหาซึ่งกันและกัน และผู้เสนอปัญหา มีโอกาสเสนอทางแก้ไขที่เป็นไปได้ เพราะผู้ที่ทราบปัญหาจะเป็นผู้ที่รู้ดีที่สุดเกี่ยวกับปัญหา ดีกว่าจะให้ผู้อื่นตัดสินว่าไม่ถูกต้องหรือไม่ควรเป็นเช่นนั้น ซึ่งการสื่อเช่นนี้จะเป็นการเปิดเผยความไม่พอใจความโกรธและแสดงออกมาในทางที่เหมาะสม

6. สื่อความหวัง ความปรารถนา (Hopes and Wishes) เป็นการแบ่งปันความหวังและความปรารถนาต่อกัน โดยการพูดให้ผู้อื่นทราบถึงความหวังและความปรารถนาที่เราจะกระทำให้เป็นจริง แม้ว่าจะได้รับการตอบสนองหรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อเรากล่าวถึงความหวัง ความปรารถนาออกไปแล้วอาจมีการรวมพลัง เพื่อให้ความหวังนั้นเป็นผลสำเร็จก็ได้ เช่น การที่ลูกมีความปรารถนาอยากจะได้เกรดดี ๆ อยากเป็นที่รักของครู พ่อ แม่ ก็สามารถจะสนองตอบ โดยการให้กำลังใจให้มีความชื่นชม เป็นการช่วยเพิ่ม Self esteem (ความเชื่อมั่น) ให้แก่ลูกได้

7. อารมณ์ขัน การใช้คำพูดที่แทรกอารมณ์ขันจะช่วยให้บรรยากาศในการพูดคุยคลายความตึงเครียดลงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในชีวิตประจำวันของคนเราต้องประสบกับความเครียดของการจราจร ความเหน็ดเหนื่อยจากการทำงาน ก็มีคำพูดที่ช่วยผ่อนคลายความรู้สึกภายในขึ้นได้มาก

ดังนั้น การสื่อสารที่ดีในครอบครัวจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมกันในชีวิตประจำวัน แม้ว่าในสังคมไทยเราจะไม่ค่อยได้คำนึงถึงเรื่องการสื่อสารว่ามีความสำคัญมาก่อน ซึ่งจะเห็นได้จากคำกล่าวที่ว่า “พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง” ทำให้กลายเป็นคน

เจ็บ ไม่อยากพูดออกความเห็น เกิดความเครียดและกดดันในครอบครัว นำไปสู่ปัญหาสุขภาพจิตในครอบครัว แต่ในปัจจุบันมีการนำเรื่องการสื่อสารมาใช้ในการช่วยแก้ปัญหาครอบครัวมากขึ้น และถือเป็นหัวใจสำคัญในการช่วยให้เกิดความเข้าใจระหว่างสมาชิกและช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี สร้างความรัก ความผูกพัน พร้อมทั้งจะช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัว

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การสื่อสารในครอบครัว หมายถึง การปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว โดยที่บิดามารดาแสดงพฤติกรรมและความรู้สึกต่อบุตรในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ได้ให้ความหมายของการสื่อสารในครอบครัวว่าการแลกเปลี่ยนข่าวสาร และการกระทำร่วมกันในครอบครัวระหว่าง บิดามารดา ผู้ปกครองหรือญาติผู้ใหญ่ กับเด็ก โดยกำหนดกิจกรรมเป็น 3 เรื่อง ดังนี้

1. -การให้ความรู้ ตลอดจนข้อแนะนำแก่เด็ก
2. การให้โอกาสเด็กแสดงความคิดเห็น และความรู้สึกต่างๆ ตลอดจนรับฟังเหตุผลและมีการเสริมแรงประกอบ และ
3. การแสดงความรักต่อเด็ก

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารในครอบครัว

จากการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารในครอบครัวนั้น แบ่งเป็น 2

แนวคิด ได้แก่

1. แนวคิดของ Mcleod , Chaffee และ Wackman

แนวคิดนี้ แมคคลอด เชฟฟี และเวคแมน (ธารทิพย์ สมบูรณ์. 2527 : 26 ; อ้างอิงมาจาก Mcleod, Chaffee and Wackman. 1973 : 349-364) แบ่งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวเป็น 2 แบบ ดังนี้

1.1 การติดต่อสื่อสารที่ยึดถือแบบแผนของสังคมเป็นหลัก

(Socio – Oriented Communication) คือ แบบของความสัมพันธ์ในการติดต่อสื่อสารระหว่างพ่อแม่ลูก ที่ยึดถือสังคมแบบแผนหรือประเพณีเป็นแนวทาง ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวที่เข้ากันได้ดี ครอบครัวแบบนี้จะอบรมให้เด็กรักษาความสามัคคีกับพ่อแม่และบุคคลอื่นๆ ในครอบครัวและเพื่อนๆ พ่อแม่จะสอนลูกให้หลีกเลี่ยงการโต้เถียง ความขัดแย้ง เด็กจะต้องรู้จักระงับความโกรธ และยอมจำนนในการถกเถียงปัญหา เพื่อมิให้เกิดความขัดแย้งหรือความยุ่งยากขึ้น

1.2 การติดต่อสื่อสารที่ยึดถือแนวคิดเป็นหลัก (Concept – Oriented Communicaiton) คือ แบบความสัมพันธ์ในการติดต่อสื่อสารระหว่างพ่อแม่-ลูก ความสัมพันธ์นี้ยึดถือแนวความคิด ข้อเท็จจริง ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ของเนื้อหาที่สื่อสารกันเป็นหลัก เด็กจะได้รับการสนับสนุนให้รู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของตนเองออกมาอย่างเปิดเผย รู้จักโต้แย้งความคิดเห็นของผู้อื่น ในขณะเดียวกันก็รู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นความเชื่อของผู้อื่นด้วย พ่อแม่จะสนับสนุนให้ลูกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอยู่เสมอ เด็กจึงมีทักษะในการแสดงเหตุผลและรู้จักประเมินปัญหาอย่างรอบคอบ

ในทางปฏิบัติพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวระหว่างพ่อแม่ลูกจะไม่มีลักษณะความสัมพันธ์เป็นไปในทางใดทางหนึ่ง แต่จะมีการผสมผสานกันระหว่างลักษณะทั้ง 2 แบบ ซึ่งทำให้เกิดรูปแบบการสื่อสารในครอบครัว ได้ 4 แบบ คือ

แบบที่ 1 เรียกว่า การสื่อสารภายในครอบครัวแบบอิสระ (Laisser Faire) แบบนี้ไม่ได้เน้นหนักถึงความสัมพันธ์ทั้งแบบ Socio – Orientation และ Concept – Orientation เด็กจะไม่ถูกห้ามเถียงผู้ใหญ่ ขณะเดียวกันก็ไม่มีโอกาสรับฟังความคิดเห็นขัดแย้งจากบุคคลอื่น

แบบที่ 2 เรียกว่า การสื่อสารภายในครอบครัวแบบเน้นการเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ (Protective) แบบนี้จะเน้นความสัมพันธ์แบบ Socio – Orientation คือ จะอบรมเด็กให้มีความเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ และรักษาความสามัคคีกลมเกลียวภายในครอบครัว เด็กจะถูกสอนไม่ให้เถียงกับผู้ใหญ่

แบบที่ 3 เรียกว่า การสื่อสารภายในครอบครัวแบบสนับสนุนความคิดเห็นของเด็กเป็นหลัก (Pluralistic) แบบนี้จะเน้นความสัมพันธ์แบบ Concept – Orientation คือจะสนับสนุนความคิดแปลกใหม่ของเด็กแม้จะเป็นการขัดแย้งกับผู้ใหญ่ก็ตาม เด็กมีอิสระเต็มที่ในการแสดงความคิดเห็นเป็นของตัวเองและถกเถียงปัญหาต่างๆ ภายในครอบครัว

แบบที่ 4 เรียกว่า การสื่อสารภายในครอบครัวแบบประนีประนอม (Consensual) แบบนี้จะประนีประนอมระหว่าง Socio – Orientation และ Concept – Orientation คือ เด็กอาจได้รับการสนับสนุนให้แสดงความคิดเห็น แต่ต้องไม่เป็นการกระทบกระเทือนถึงความกลมเกลียวภายในครอบครัว

2. แนวคิดของ Kantor และ Lehr

แคนเทอร์ และเลอร์ (นิศารัตน์ ทองอุปการ. 2538 : 11-12 ; อ้างอิงมาจาก Kantor and Lehr. 1976) ผู้เชี่ยวชาญการศึกษาวิจัยสาขาการสื่อสารในครอบครัว ได้แบ่งคุณลักษณะหรือวิธีการของการสื่อสารในครอบครัวออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การสื่อสารในครอบครัวแบบปิด (Closed Family Communication) การสื่อสารในครอบครัวแบบเปิด (Open

Family Communication) และการสื่อสารในครอบครัวแบบปล่อย (Random Family Communication) แต่ละแบบมีข้อดีและข้อด้อยในตัวเอง และอาจเป็นแบบวิธีสร้างสรรค์หรือไม่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับการเลือกสรรมาใช้ในแต่ละสถานการณ์

1. การสื่อสารในครอบครัวแบบปิด หมายถึง แบบวิธีการเลือกสรรในครอบครัวที่เข้มงวด มีการวางระเบียบกฎเกณฑ์อย่างรัดกุม ผู้ที่กำหนดกฎเกณฑ์ คือ ผู้ที่มีอำนาจสูงสุดซึ่งมักจะได้แก่พ่อ ผู้กำหนดกฎเกณฑ์จะเป็นผู้ให้คำแนะนำและความคุมกิจกรรมต่างๆ ของครอบครัว ประเด็นของการสนทนาและข้อมูลข่าวสารที่ผ่านสื่อต่างๆ เข้ามาจะต้องถูกกลั่นกรองด้วยข้อจำกัดต่างๆ เพื่อให้เป็นไปตามบรรทัดฐานของครอบครัว ซึ่งกำหนดว่าอะไรบ้างที่สมาชิกควรจะได้ประสบพบเห็นและอะไรที่ไม่ควร

ในครอบครัวแบบนี้ เด็กที่อ่านหนังสือง่ายจะได้รับรางวัลเป็นสิ่งตอบแทน ในทางตรงกันข้ามก็ใช้การลงโทษสำหรับเด็กที่ไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ เรื่องของเวลามักเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดในครอบครัวแบบนี้ว่า มีการวางระเบียบในเรื่องเวลาอย่างเคร่งครัด มีตารางเวลาสำหรับกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน และทุกคนต้องรักษาระเบียบ เช่น จะต้องกลับถึงบ้านไม่เกิน 17.00 น. จะต้องเข้านอนก่อน 22.00 น. ข้อความที่ผู้ใหญ่มักพูดกับเด็กในครอบครัวแบบนี้ ได้แก่ ข้อความในทำนองชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของเกียรติยศของวงศ์ตระกูล

ข้อดีของครอบครัวแบบปิด คือ ครอบครัวแบบนี้มักจะแก้ไขสถานการณ์ที่ยุ่งยากได้โดยอาศัยวิธีการเชิงอำนาจนิยมซึ่งมีคุณประโยชน์หลายประการ ประการแรก การใช้ อำนาจนิยม มักจะมุ่งเน้นให้เกิดประสิทธิผล ประการที่สอง วินัยและการควบคุมพฤติกรรมสามารถให้ความรู้สึกมั่นคงและปลอดภัยแก่สมาชิกได้เป็นอย่างดี ในกรณีที่สมาชิกประพฤติตามครรลองของกฎระเบียบ ประการต่อมา การใช้ทรัพยากรในครอบครัวแบบนี้มักจะมีการจัดสรรอย่างรอบคอบ ไม่ปล่อยให้แต่ละคนทำอะไรตามอำเภอใจ ส่วนข้อเสียของครอบครัวแบบปิด คือ ทำให้บุตรหลานไม่มีอิสระอย่างเต็มที่ ปิดกั้นตนเองจากโลกภายนอก ดำเนินกิจวัตรประจำวันอย่างเต็มไปด้วยข้อกำหนด

2. การสื่อสารในครอบครัวแบบเปิด หมายถึง แบบวิธีการสื่อสารในครอบครัวที่สมาชิกแต่ละคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจความเป็นไปต่างๆ ภายในครอบครัวสูง แต่ละคนมีบทบาทค่อนข้างมาก และมีความยืดหยุ่นสูง แม้ว่าโดยปกติแล้วพ่อแม่จะมีอำนาจในบ้านมากกว่าลูก แต่ก็มีความเฉพาะที่จำเป็น กฎระเบียบของครอบครัวเป็นสิ่งที่ผ่อนผันและเปลี่ยนแปลงได้ง่าย เช่น เวลาร่วมรับประทานอาหารเย็นอาจเปลี่ยนแปลงโดยการตัดสินใจของคนส่วนใหญ่ในบ้านก็ได้ ประเด็นต่างๆ เป็นเรื่องที่พูดคุยถกเถียงกันได้ การโน้มน้าวใจเป็นวิธีการที่พ่อแม่มักใช้ได้ผลดีกว่าการแสดงอิทธิพล พ่อแม่จะเป็นหัวหน้าครอบครัวมีอำนาจในการจัดการต่างๆ ภายในบ้าน แต่โครงสร้างของอำนาจก็ไม่ได้เป็นไปอย่างตายตัว แต่ละคนจะมีสิทธิ์เสนอ

ร่วมตัดสินใจ และดำเนินการได้ ครอบครัวแบบนี้มีการติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอก พร้อมกันนั้นก็รับอิทธิพลจากภายนอกอยู่เสมอ ไม่มีการสกัดกั้นข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ ที่หลั่งไหลมาสู่ครอบครัวเหมือนครอบครัวแบบปิด

ข้อดีของครอบครัวแบบเปิด คือ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิ์ที่จะปรับความต้องการของตนเองให้เข้ากับครอบครัว เพราะใช้วิธีการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ ยืดถือเสียงข้างมากเป็นสำคัญ แต่ละคนสามารถมีอิทธิพลต่อครอบครัวได้ ครอบครัวแบบเปิดให้โอกาสแก่บุคคลในการเจริญเติบโตสูงทั้งทางด้านอารมณ์ สังคม และสติปัญญา อย่างไรก็ตามข้อเสียของครอบครัวประเภทนี้ก็มี ได้แก่ การมีสภาพที่ง่ายต่อการแตกแยก ขาดความปรองดองกัน เพราะต่างก็ยึดมั่นในความคิดเห็นของตน เมื่อมีข้อขัดแย้งขึ้นสมาชิกในครอบครัวมักมีทัศนคติที่จะเอาชนะกัน การหวังที่อาศัยเสียงเกินกึ่งหนึ่งนั้นพอจะเป็นไปได้ แต่ที่จะหวังให้ทุกคนเห็นพ้องต้องกันเป็นเอกฉันท์นั้นเป็นไปได้ยาก

3. การสื่อสารในครอบครัวแบบปล่อย หมายถึง แบบวิธีการสื่อสารในครอบครัวที่สมาชิกแต่ละคนสามารถทำอะไรตามที่ตนต้องการได้ กฎระเบียบต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การอยู่ร่วมกันของสมาชิกครอบครัวแบบนี้เป็นไปตามสบายในแบบฉบับของแต่ละคน เรื่องที่แต่ละคนสนใจมักเป็นเรื่องในปัจจุบัน ไม่มีเป้าหมายระยะยาวสำหรับอนาคต ใช้ทรัพยากรหรือดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในครอบครัวแบบนี้มักเป็นไปเพื่อจัดการกับปัญหาเฉพาะหน้า ครอบครัวแบบนี้ติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอกสูง และรับอิทธิพลจากภายนอกมากตามอิทธิพลของสมาชิกแต่ละคน ความเป็นอยู่เป็นไปตามความพอใจของแต่ละคน เช่น ในขณะที่คนอื่น ๆ นอนหลับอาจจะมีคนทำงานหรือรับประทานอาหาร เวลาอาหารแต่ละมื้อไม่คงที่ขึ้นอยู่กับการจัดการในชีวิตประจำวันของสมาชิกแต่ละคน ในสภาพการณ์ที่ทำอะไรตามสบาย หากเมื่อใดที่ดำเนินไปอย่างราบรื่น เมื่อนั้นเราก็จะมองเห็นว่าครอบครัวแบบนี้ให้โอกาสแก่บุคคลที่จะดำเนินชีวิตอย่างมีเสรีภาพ สร้างสรรค์ แต่หากเมื่อใดที่ดำเนินไปอย่างซบเซาเราก็จะมองเห็นว่าครอบครัวแบบนี้เป็นหนทางไปสู่ความแตกร้างได้ง่าย เด็กๆ อาจจะถูกละเลย ไม่ได้รับการเอาใจใส่อย่างเพียงพอ

จากการศึกษารูปแบบการสื่อสารในครอบครัว ซึ่งแบ่งเป็น 2 แนวคิดที่สำคัญ ได้แก่ แนวคิดของแมคลอด เชฟฟี และแวกแมน (McLeod, Chaffee and Wackman) ซึ่งแบ่งรูปแบบการสื่อสารระหว่างพ่อแม่-ลูก ออกเป็น 4 แบบด้วยกัน ได้แก่ การสื่อสารภายในครอบครัวแบบอิสระ การสื่อสารภายในครอบครัวแบบเน้นการเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ การสื่อสารในครอบครัวแบบสนับสนุนความคิดของเด็ก และการสื่อสารภายในครอบครัวแบบประนีประนอม ส่วนอีกแนวคิดหนึ่ง ได้แก่ แนวคิดของแคนเทอร์ และเลอร์ (Kantor and Lehr) แบ่งรูปแบบการสื่อสารในครอบครัว 3 แบบ ได้แก่ การสื่อสารในครอบครัวแบบปิด การสื่อสารในครอบครัวแบบเปิด

และการสื่อสารในครอบครัวแบบปล่อย ซึ่งการแบ่งรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวทั้งสองแนวคิดนี้ ในทางปฏิบัติ พฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวระหว่างพ่อแม่-ลูก จะไม่มีลักษณะเป็นไปในทางใดทางหนึ่ง และจากการศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารพ่อแม่แสดงต่อบุตรในสถานการณ์ต่างๆ กัน เช่น การให้ความรู้ การให้โอกาสบุตรแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกต่างๆ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะที่เด่นชัด คือ พฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวก เช่น การให้คำชมเชย การตั้งใจฟังบุตรเล่าเรื่องต่างๆ การให้โอกาสบุตรแสดงความคิดเห็น ส่วนพฤติกรรมการสื่อสารเชิงลบ เช่น การดุด่า การเฉยเมย เป็นต้น

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารภายในครอบครัว

สำหรับในประเทศไทย ยังมีการศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารในครอบครัวน้อยมาก ดังการศึกษาของ พัทธนี เขยจรรยา และประทุม ฤกษ์กลาง (ศิริพร สิริยากุล, 2534 : 22,25 : อ้างอิงมาจาก พัทธนี เขยจรรยา และประทุม ฤกษ์กลาง, 2531) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว และการเปิดรับสื่อมวลชนของเยาวชน รวมทั้งความสัมพันธ์ของการเปิดรับสื่อมวลชน และรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 10-19 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยม ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวของเยาวชนในกรุงเทพมหานครมีจำนวนไม่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะใช้วิธีการแบ่งตามวิธีของ แมคคลอด และเซฟฟี หรือ ตามวิธีของ แคนเทอร์และเลอร์ และยังพบว่า ปริมาณการสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบ Laissez - faire และมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบ Open Family Communication ตามแนวคิดของแคนเทอร์และเลอร์

ศิริพร สิริยากุล (2534) ได้ทำการศึกษาทัศนคติของบุตรวัยรุ่นที่มีต่อรูปแบบการสื่อสารในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 635 คน โดยใช้แบบวัดการสื่อสารในครอบครัวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง พบว่าบุตรวัยรุ่นที่ได้รับรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการสื่อสารในครอบครัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ทั้งในส่วนของการสื่อสารจากบิดาและมารดา โดยที่บุตรวัยรุ่นที่ได้รับรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบที่มีการสื่อสารเชิงบวกปริมาณมากและเชิงลบปริมาณน้อย มีทัศนคติต่อการสื่อสารในครอบครัวดีที่สุด บิดามีการสื่อสารเชิงบวกและเชิงลบในครอบครัวน้อยกว่ามารดา บุตรวัยรุ่นตอนปลายมีการรับรู้การสื่อสารเชิงบวกในครอบครัวน้อยกว่าบุตรวัยรุ่นตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง

ในส่วนของการสื่อสารจากบิดาและการสื่อสารจากมารดา นอกจากนี้ บุตรวัยรุ่นหญิงมีการรับรู้ การสื่อสารในครอบครัวไม่แตกต่างจากบุตรวัยรุ่นชาย ทั้งในส่วนของการสื่อสารจากบิดาและการ สื่อสารจากมารดา

งานวิจัยอีกเรื่องหนึ่งเป็นงานวิจัยของศิริพร พูลรักษ์ (2539) ซึ่งได้ศึกษา เปรียบเทียบรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของเด็กและวัยรุ่น โดยศึกษาเด็กและวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และอุดม ศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่อาศัยอยู่กับพ่อแม่ จำนวนทั้งหมด 1,044 คน พบว่า เด็กและ วัยรุ่นที่ได้รับการสื่อสารในครอบครัวแตกต่างกันมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อผู้อื่นทางสังคมแตก ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อสิ่งแวดล้อม เพราะ ว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ เกศศิริ บุญญะอดิชาติ (2541) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการให้ เหตุผลเชิงจริยธรรมที่มีต่อรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวของนักเรียนวัยรุ่น โดยได้ศึกษาวัยรุ่น ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 6 ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ในเขตกรุงเทพ มหานคร จำนวน 415 คน พบว่า นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแตกต่างกัน มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งในส่วนการสื่อสาร จากบิดาและมารดา และรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวที่เหมาะสมที่สุดคือ การสื่อสารใน ครอบครัว รูปแบบที่ 2 ที่มีการสื่อสารเชิงบวกปริมาณมากแต่การสื่อสารเชิงลบปริมาณน้อย

งานวิจัยของเกลส์เซอร์ (ศิริพร สิริยากุล. 2534 : 20 ; อ้างอิงมาจาก Glaser. 1977) ที่ทำการศึกษาลักษณะการสื่อสารระหว่างบิดามารดากับบุตรวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่ป่วยเป็น โรคจิตเภท จำนวน 10 ครอบครัว ทำการศึกษาโดยใช้ภาพหยดหมึกหลายภาพเป็นสถานการณ์ กระตุ้นแล้ววัดลักษณะการสื่อสารใน 3 สภาวะ คือ สภาวะที่วัดสมาชิกที่ละคน วัดบิดากับมารดา คู่กัน และบิดามารดากับบุตร โดยอัดเสียงไว้แล้วนำไปวิเคราะห์ภายหลัง ผลปรากฏว่าครอบครัว ที่มีผู้ป่วยนั้นมีการสื่อสารที่ผิดปกติมากกว่าในครอบครัวที่ไม่มีผู้ป่วย กล่าวคือมักจะมีการเปลี่ยน หัวข้อในการสื่อสารบ่อยๆ และพยายามที่จะเบนเป้าหมายการสื่อสารไปที่เรื่องเกี่ยวกับครอบครัว การสื่อสารที่ผิดปกตินี้พบในการวัดทั้ง 3 สภาวะ นอกจากนั้น การวิจัยนี้ได้กระทำเพื่อตรวจสอบสมมุติฐานที่ขัดแย้งกัน 2 ประการ ได้แก่ สมมุติฐานแรกคือ การสื่อสารที่ผิดปกติของบิดา มารดาเป็นสาเหตุทำให้เด็กเป็นโรคจิตเภท ส่วนสมมุติฐานที่สองคือ การที่เด็กป่วยเป็นโรคจิต เภท ทำให้สมาชิกคนอื่นๆ ในครอบครัวต้องสื่อสารด้วยอย่างผิดปกติ ซึ่งในการวิจัยนี้พบว่า ใน สภาวะที่บิดามารดาถูกวัดเป็นคู่ตามลำพังนั้นมีการสื่อสารที่ผิดปกติมากกว่าเมื่ออยู่ในสภาพการ วัดที่มีบิดามารดาและบุตรอยู่ร่วมกัน ผลนี้พบทั้งในครอบครัวที่ป่วยและครอบครัวที่ปกติด้วย เกลส์เซอร์จึงสรุปว่า ผลการวิจัยนี้สนับสนุนสมมุติฐานข้อแรกที่ว่า การสื่อสารที่ผิดปกติของบิดา มารดาเป็นสาเหตุทำให้เด็กเป็นโรคจิตเภท

งานวิจัยของซิลเบอร์เบิร์ก (ศิริพร สิริยากุล. 2534 : 21 ; อ้างอิงมาจาก Silberberg. 1977) ซึ่งเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารในครอบครัวเช่นเดียวกัน ศึกษาพฤติกรรม การพูดและคุณภาพของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตรวัยรุ่นที่มีปัญหาทางอารมณ์ 10 ครอบครัว ดิตยาเสพติด 10 ครอบครัว และครอบครัวปกติอีก 10 ครอบครัว โดยทำการสัมภาษณ์ชนิดที่มีคำถามเป็นโครงสร้างกำหนดไว้ ครอบครัวละ 1 ชั่วโมง และมีผู้ตัดสิน 3 คน นั่งอยู่หลังกระจกที่มองเห็นทางเดียว พบว่าครอบครัวปกติแตกต่างจากครอบครัวผิดปกติทั้งสองประการในหลายด้าน ได้แก่ ปริมาณการปรึกษาบุตรว่าเป็นต้นเหตุของปัญหาภายในครอบครัว ความเข้มงวดในการติดต่อสื่อสารกัน ปริมาณการปฏิสัมพันธ์กัน ความสามารถในการตัดสินใจร่วมกัน ความร่วมมือกันและอิสระในการแสดงออก นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตอีกประการหนึ่ง คือ ครอบครัวของเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์กับครอบครัวของเด็กที่ติดยาเสพติดมีความคล้ายคลึงกันในด้านต่างๆ

นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาความสัมพันธ์ในครอบครัวกับโรคทางจิตของเด็ก ที่ศึกษาโดยเจคอบ (จรรยา สุวรรทัต. 2529 : 56 ; อ้างอิงมาจาก Jacob. 1975) ได้ข้อสรุปในทำนองเดียวกัน กล่าวคือ ครอบครัวที่มีคนป่วยกับครอบครัวปกติมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้อย่างชัดเจนในด้านความรู้สึกใคร่ใกล้ชิดกันระหว่างบุตรกับบิดามารดา โดยครอบครัวปกติจะมีการประเมินค่าสมาชิกของครอบครัวในทางที่ดี มีการพูดและใช้อารมณ์ขันในครอบครัว แสดงความรู้สึกต่อกันในทางบวก รู้จักปลดปล่อยความเครียด และที่สำคัญมีการสื่อสารกันในด้านที่สนับสนุนกันมากกว่าในครอบครัวที่มีบุตรป่วยเป็นโรคจิต นอกจากนี้สมาชิกในครอบครัวปกติยังมีการวิพากษ์วิจารณ์และกล่าวเยาะหยันเสียสลับกันน้อยกว่าในครอบครัวที่มีผู้ป่วยโรคจิตอีกด้วย

แชฟฟี แมคลีออต และ แวกแมน (มัทนา ไวยะโกมล. 2529 : 16-19 ; อ้างอิงมาจาก Mcleod Chaffe and Wackman. n.d.) ศึกษาพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมทางการเมืองของบุคคลวัยรุ่น และในการวิจัยได้มีการควบคุมตัวแปรที่อาจมีผลกระทบ เช่น สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมไว้แล้ว ผลการวิจัยปรากฏว่าบุคคลที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบ "Laissez-faire" จะมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ ส่วนครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบ "Protective" บุคคลจะมีพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางจนถึงต่ำ แต่บุคคลที่มีการสื่อสารภายในครอบครัวเป็นแบบ "Lura-listic" จะมีส่วนร่วมในทางการเมืองสูง ซึ่งสอดคล้องกับที่ มาริซีน แจ็คสัน บิค และแชฟฟี ได้ร่วมกันศึกษาเกี่ยวกับแบบการสื่อสารภายในครอบครัวของบุคคล การสื่อสารมวลชน และความแตกต่างในกระบวนการสังคมประกิดทางการเมือง (Political Socialization) โดยศึกษาจากเด็กนักเรียนระดับมัธยมตอนปลายซึ่งได้ผลสรุปว่าแบบการสื่อสารภายในครอบครัวของเด็กนักเรียนเหล่านี้ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับ

กระบวนการสังคมประกิดทางการเมืองที่แตกต่างกันไป กล่าวคือ เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารเป็นแบบ "Pluralistic" จะมีพฤติกรรมหรือลักษณะแสดงออกทางการเมืองสูง ซึ่งวัดได้จากพฤติกรรมทางการเมืองต่างๆ เช่น การรณรงค์ทางการเมือง ความสำนึกต่อระบบการเมืองหรือความรู้ทางการเมือง ฯลฯ ซึ่งจะมีลักษณะตรงข้ามกับเด็กที่มีการสื่อสารภายในครอบครัวแบบ "Laissez-faire" และ "Protective" ที่จะมีลักษณะหรือพฤติกรรมการแสดงออกดังกล่าวดำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย

งานวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารในครอบครัวอีกเรื่องที่น่าสนใจ ได้แก่ ผลงานของ ยูโซฟ (เกศศิริ บุญญะอดิชาติ. 2541 : 34 ; อ้างอิงมาจาก Yusof. 1984) ซึ่งทำการศึกษาเพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 3 ตัว คือ การสื่อสารของบิดามารดากับบุตรวัยรุ่น มโนภาพแห่งตนของบุตรวัยรุ่น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษาผู้ปกครองของนักเรียน และนักเรียนระดับ 8 จากโรงเรียนมัธยมในประเทศมาเลเซีย จำนวนทั้งสิ้น 341 คู่ เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบผลที่น่าสนใจคือ การสื่อสารของบิดามารดากับบุตรวัยรุ่นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับมโนภาพแห่งตนของบุตรวัยรุ่น และการสื่อสารของบิดามารดากับวัยรุ่นก็มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มบุคคลวัยรุ่นที่มีมโนภาพแห่งตนสูงจะมีการรับรู้เกี่ยวกับการสื่อสารในครอบครัวในทางบวกมากกว่ากลุ่มที่มีมโนภาพแห่งตนต่ำ ผลทั้งหมดนี้มีความเชื่อมั่นได้ทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

✓ความแตกต่างทางเพศทำให้บุคคลมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารที่แตกต่างกัน กล่าวคือวัฒนธรรมและสังคมไทยยังกำหนดบทบาทและกิจกรรมของเพศหญิงและเพศชายไว้ต่างกัน เพศหญิงมักเป็นคนที่มีความใจอ่อนไหว ละเอียดย่อน ประณีประนอม และยังลึกลับจิตใจคนอื่นได้ดีกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายจะให้เหตุผลและจดจำข่าวสารได้มากกว่าเพศหญิง (ปรมะ สตะเวทิน. 2526 : 106) นอกจากนี้ จากการวิจัยของ ดรอฟเฟิลแมน (เกศศิริ บุญญะอดิชาติ. 2541 : 30 ; อ้างอิงมาจาก Smart. 1969 : 502 ; Citing Droppelman. 1963) ซึ่งศึกษาเด็กชายและเด็กหญิงที่เรียนในระดับชั้นตั้งแต่ 7 - 11 เมื่อนำข้อมูลที่ได้จากเด็กชายและเด็กหญิงมาเปรียบเทียบกันแล้ว พบว่า เด็กหญิงรายงานว่าตนได้รับความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจ ความเอาใจใส่จากบิดาและมารดามากกว่าที่เด็กชายรายงาน ขณะที่เด็กชายรู้สึกว่าจะตนได้รับการกระทำที่ไม่เป็นมิตรมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการประมวลงานวิจัยที่ดำเนินการโดยโกลดิน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524 : 55 ; อ้างอิงมาจาก Goldin. 1969) ที่พบว่า เด็กชายมีการรับรู้ว่ามีบิดามารดาที่มีความรักและการยอมรับตนน้อยกว่าเด็กหญิง แต่บิดามารดาจะมีการควบคุมทางจิตเรียกร้องจากตนและลงโทษตนเป็นปริมาณมากกว่าที่เด็กหญิงรายงาน

3. ความสามารถในการใช้ภาษา

ภาษาเป็นเครื่องแสดงความเจริญทางสมองของมนุษย์ ซึ่งแตกต่างจากสัตว์ทั้งหลายอย่างเด่นชัด ภาษาที่ใช้ในระหว่างมนุษย์นั้น เป็นหนทางสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนากายทางสังคม และวัฒนธรรมที่สืบต่อกันมา เพราะภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายระหว่างบุคคล ที่มีชีวิตอยู่ในช่วงเวลาเดียวกัน หรือในช่วงเวลาที่ต่างกันก็ได้

เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล จะเห็นได้ว่าคนส่วนใหญ่ในสังคมหนึ่งๆ ถ้ามีระดับสติปัญญาที่ไม่ต่ำเกินไป และไม่มี ความพิการทางสมอง จะสามารถเริ่มเรียนรู้ จนพูดภาษาของตน ตั้งแต่อายุหนึ่งขวบ เลนเนอร์เบิร์ก (Lenneberg, 1969) รายงานการใช้ภาษาของเด็กว่าเมื่ออายุขวบครึ่งเด็กจะใช้คำได้ประมาณ 3 ถึง 50 คำ และเมื่ออายุได้ 3 ปี เด็กจะสามารถพูดคำที่ต่างกันได้ถึงประมาณหนึ่งพันคำ

การเรียนรู้ภาษาของทารกนั้น มีกระบวนการที่ยังยากซับซ้อนพอประมาณ กระบวนการต่างๆ นี้จะเกิดขึ้นในเด็กในสังคมทั่วไป สกินเนอร์ (Skinner, 1957) อธิบายกระบวนการเรียนรู้ภาษาว่าเกิดจากการที่เด็กเปล่งเสียงตามประสาทการ และผู้เลี้ยงดูได้ให้แรงเสริมคือความเอาใจใส่สนับสนุน เฉพาะเสียงที่มีใช้อยู่ในสังคมของตน ทำให้ทารกส่งเสียงที่ได้รับแรงเสริมบ่อยครั้งจนติดเป็นนิสัย ส่วนเสียงที่ไม่มีใช้ในภาษาของตนก็จะถูกละทิ้งไปในที่สุด แต่เมาเรอร์ (Mowrer, 1958) มีความเห็นว่าเด็กทารกเรียนรู้ภาษาของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด ด้วยการเลียนเสียงของผู้เลี้ยงดู ซึ่งมักจะพูดกับทารกด้วยภาษาของผู้ใหญ่เป็นส่วนใหญ่และเมื่อเด็กเลียนเสียงของผู้ใหญ่อย่างถูกต้อง ก็จะได้รับแรงเสริม ซึ่งช่วยให้เด็กเลียนเสียงบ่อยขึ้นจนติดเป็นนิสัยที่จะออกเสียงนั้นๆ เองในภายหลัง นอกจากนี้ในระยะต่อมาการออกเสียงที่คล้ายคำพูดของผู้เลี้ยงดูยังทำให้เด็กเกิดความพอใจได้เองอีกด้วย

หลังจากทารกเริ่มเรียนรู้ภาษา จะเกิดการพัฒนากายทางด้านอื่นๆ ติดตามมามาก เพราะภาษามีบทบาทที่มากกว่าเนื้อหาที่ใช้ติดต่อสื่อสาร กล่าวคือภาษามีประโยชน์ในการจัดลำดับประสบการณ์ของเด็ก ทำให้เด็กที่เดิมเห็นโลกมีแต่ความยุ่งเหยิงสับสน กลับเห็นโลกมีแบบแผนและมั่นคงขึ้น นอกจากนี้มีผู้เชื่อว่าการรับรู้ภาษาทำให้เกิดความจำ เพราะในการจดจำเรื่องต่างๆ นั้น บุคคลจะต้องใช้รหัสทางภาษาเป็นเครื่องช่วยเป็นส่วนใหญ่ ฉะนั้นจึงสามารถอธิบายต่อไปได้ว่า ทำไปบุคคลจึงไม่สามารถที่จะจำเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสมัยที่ตนยังพูดไม่ได้

พัฒนาการทางภาษานี้จะเริ่มตั้งแต่แรกเกิด และก้าวหน้าไปเป็นลำดับ และอาจขึ้นอยู่กับลักษณะทางร่างกาย โดยเฉพาะส่วนสมองของบุคคลได้มาก ดังกล่าวไว้ในทฤษฎีสรีรศาสตร์ทางภาษาของเลนเนอร์เบิร์ก (Lenneberg, 1969) ซึ่งได้หลักฐานมาว่าสมองส่วนซ้ายเป็นศูนย์กลางของความสามารถทางภาษา ถ้าสมองส่วนนี้ชำรุดสมองส่วนอื่นก็อาจใช้ทดแทนกันได้ จนกว่าพัฒนาการทางสมองจะสิ้นสุดลงในระยะวัยรุ่นตอนต้น ฉะนั้นถ้าบุคคลใดมีสมองส่วนซ้าย

พิการหลังวัยรุ่นตอนต้นแล้ว จะเรียนภาษาใหม่ได้ยาก ทฤษฎีของเลนเนอร์เบอร์เกอร์ให้ความสำคัญแก่อิทธิพลของพันธุกรรม ที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาของมนุษย์ แต่ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาของสกินเนอร์ และเมอเรอร์นั้น ให้ความสำคัญแก่อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมและสังคม ในการทำให้เกิดการเรียนรู้ภาษาที่แตกต่างกันในมนุษย์ ผู้ซึ่งได้รับการถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์มาในระดับใกล้เคียงกัน

ความเชื่อเกี่ยวกับอิทธิพลของภาษาที่มีต่อลักษณะทางจิตของมนุษย์นั้น แบ่งออกเป็นสองฝ่าย เช่นเดียวกับทฤษฎีพัฒนาการทางภาษาที่ได้กล่าวมาแล้ว นักจิตวิทยาและนักภาษาศาสตร์ส่วนใหญ่เชื่อว่า พัฒนาการทางภาษามีส่วนส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอื่นๆ ของมนุษย์เป็นอย่างมาก นักวิชาการเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเชื่อในอิทธิพลของสังคมมากกว่าพันธุกรรมที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้วย ส่วนนักวิชาการที่เชื่อในอิทธิพลของพันธุกรรมที่มีต่อความสามารถในการใช้ภาษาของมนุษย์นั้น ก็จะเป็นผู้ที่เชื่อว่าพัฒนาการทางภาษามีส่วนเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางจิตสังคมด้านอื่นๆ ของมนุษย์น้อยมาก แต่ภาษาอาจมีพัฒนาการที่คู่ขนานไปกับพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจของมนุษย์ได้

3.1 ความหมายของความสามารถในการใช้ภาษา

มีผู้ให้นิยามของคำว่า "ภาษา" แตกต่างกันไป แล้วแต่ว่าผู้นั้นอยู่ในสาขาใด

ในแง่ภาษาศาสตร์ ภาษาและภาษาพูดมีความหมายอย่างเดียวกัน จึงมักจะเป็นคำที่ใช้แทนกันได้ กล่าวคือ เมื่อพูดถึงภาษา ก็หมายความว่าภาษาที่ใช้พูดเพื่อสื่อความหมายในชุมชนหนึ่งๆ ดังนั้น เมื่อศึกษาเรื่องภาษาก็มุ่งความสนใจไปที่เสียง ระเบียบของเสียง และความสัมพันธ์ระหว่างระเบียบกับสถานการณ์ที่ใช้เสียงนั้นๆ

ในด้านการศึกษา นักการศึกษาลงความเห็นว่า ภาษาเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ การที่เด็กคิดแล้วไม่พูดจึงดูเหมือนว่าเด็กคนนั้นไม่รู้ภาษาซึ่งแท้จริงแล้วเด็กคนนั้นเพียงแต่ไม่อาจแสดงความสามารถทางภาษาพูดได้เท่านั้น ฉะนั้น ภาษาในประเด็นนี้จึงประกอบด้วยการติดต่อ ระเบียบของการติดต่อสัญลักษณ์ที่ใช้แสดงแทนความคิด และความเข้าใจในลักษณะของการติดต่อนั้น

ในแง่สรีรวิทยา ภาษาพูดเป็นผลจากการทำงานของระบบการหายใจ และการเปล่งเสียง ซึ่งเกี่ยวข้องกับอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย เช่น ปอด คอ จมูก ปาก เป็นต้น การเปล่งเสียงนั้นเป็นพลังงานที่เกิดจากการสั่นสะเทือนของอวัยวะเหล่านี้

ในแง่ฟิสิกส์ ภาษาพูด หมายถึงแบบอย่างของเสียง ซึ่งมีช่วงคลื่นเปลี่ยนแปลงในระยะเวลาหนึ่ง การเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วมาก จนกระทั่งต้องใช้เครื่องมือพิเศษ

ในการวิเคราะห์ส่วนประกอบของแต่ละหน่วยเสียงของภาษาพูด เพื่อศึกษาถึงความถี่ของคลื่นเสียงนั้น เสียงในภาษาพูดต่างจากเสียงบริสุทธิ์ (Pure Tone) ในแง่ที่ว่า เสียงในภาษาพูดมีความถี่มากกว่า และการเปลี่ยนแปลงของช่วงคลื่นก็เป็นไปอย่างรวดเร็วและซับซ้อนยิ่งยวดในช่วงเวลาหนึ่งๆ

ในแง่สัทศาสตร์ (Phonetics) ภาษาพูดหมายถึงผลการทำงานของระบบการหายใจและการออกเสียงรวมกัน เพื่อเปล่งออกมาเป็นถ้อยคำ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญคือ เพื่อเป็นสื่อแสดงความคิดไปยังจิตใจของผู้รับฟังหรือผู้ที่ได้ยิน

ในด้านจิตวิทยา ภาษา หมายถึงความสามารถในการติดต่อกับผู้อื่น ดังนั้น ภาษาจึงรวมเอาวิธีการต่างๆ อย่างที่ใช้ในการติดต่อเพื่อสื่อความหมาย หรือเพื่อแสดงความรู้สึกความคิดเห็นทั้งมวล ภาษาจึงหมายรวมทั้งการพูด การเขียน การทำท่าทางประกอบ การใช้ภาษาไป การแสดงสีหน้า การแสดงออกทางศิลปะ และเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์ต่างไปจากสัตว์ เพราะภาษาเป็นเครื่องช่วยให้มนุษย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นนามธรรมต่อกัน นักจิตวิทยาบางคน เช่น สมิธ (Smith) ได้ให้คำนิยามของภาษาไว้ว่า “ภาษาเป็นเครื่องมือของสังคม” ซึ่งจะเห็นได้ว่า ไม่ว่าการติดต่อสัมพันธ์กันจะมีขึ้นในรูปใด ย่อมต้องอาศัยภาษาเป็นเครื่องมือ เช่น การแสดงความคิดเห็น การวางแผนงาน การทำงานร่วมกัน เป็นต้น การพูดนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการใช้ภาษา ภาษาพูดหมายถึงเสียงที่เปล่งออกมาเพื่อใช้สื่อความหมาย แต่เสียงที่มนุษย์เปล่งออกมา ไม่จำเป็นจะต้องเป็นภาษาพูดทั้งหมด เสียงที่จัดเป็นภาษาพูดก็คือ เสียงที่ความหมาย การที่เด็กเล็กๆ เปล่งเสียงอ้อๆ แอ้อๆ จึงไม่จัดเป็นภาษาพูด ภาษาพูดเป็นพฤติกรรมชนิดหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้สร้างโลกของเด็ก ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางสังคม ช่วยในการอบรมเด็ก ช่วยแนะหรือบังคับเด็กให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น หรือหวั่นกลัว ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ช่วยให้มีความคิด มีความรู้สึกตลอดจนมีเจตคติต่างๆ จากการใช้คำพูด การปรับตัวของเด็กก็ได้รับอิทธิพลจากภาษาพูด และโดยนัยเดียวกันภาษาพูดก็มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของเด็กด้วย

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2521) ได้ให้ความหมายของภาษาว่า ภาษาคือระบบการเปล่งเสียง และการเขียนสัญลักษณ์ต่างๆ ซึ่งคนในสังคมหนึ่งๆ เรียนรู้และใช้กันเองเดียวกันคนที่ใช้ภาษาเดียวกันสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกันได้ อย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง ภาษาช่วยให้คนสามารถรวมกันเป็นกลุ่มและสังคมที่มีแบบแผน มีการร่วมมือกันในกิจกรรมต่างๆ และภาษาทำให้สังคมสามารถควบคุมการกระทำและความคิดของคนได้ นอกจากนี้การสื่อความหมายโดยการใช้ภาษานี้ ยังเป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดทางสังคมและวัฒนธรรมแก่ชนรุ่นหลังอีกด้วย

สังคมไทยตระหนักถึงความสำคัญของความสามารถในการใช้ภาษา ดังที่คนไทยเข้าใจกันโดยทั่วไปว่า “ผู้ที่ยังไม่รู้ภาษา” นั้น เป็นผู้ที่เราไม่ควรคาดหวังว่า จะทำสิ่งใดอย่าง

ถูกต้องเหมาะสม และยังไม่สามารถที่จะเรียนรู้หรือรับรู้กฎเกณฑ์ของสังคมได้อย่างเต็มที่ ฉะนั้น “ผู้ที่ยังไม่รู้ภาษา” เช่น เด็กหรือผู้มีความพิการทางสมอง จึงยังเป็นผู้ที่สมควรจะให้อภัย เมื่อประพฤติปฏิบัติไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ

นักวิชาการหลายสาขา เช่น นักภาษาศาสตร์ นักจิตวิทยา และนักมนุษยวิทยา ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับลักษณะอื่นๆ ของมนุษย์มาช้านาน ทำให้เกิดทฤษฎีและผลการวิจัยมากมายในหลายด้าน ซึ่งส่วนมากได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของภาษาในการคิด การใช้เหตุผล การรับรู้ และการพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์ นอกจากนี้ยังมีผู้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับความสามารถทางภาษาของบุคคล โดยพิจารณาลักษณะทางสังคม สภาพแวดล้อม การถูกอบรมเลี้ยงดู และระดับสติปัญญา ซึ่งอาจส่งเสริมหรือขัดขวางความสามารถในการใช้ภาษาของบุคคลได้

3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับพัฒนาการด้านภาษา (Theories of Language Development)

3.2.1 ทฤษฎีความพึงพอใจแห่งตน (The Autistic Theory หรือ Autistic Theory)

ผู้คิดตั้งทฤษฎีนี้คือ โอ. โฮบาร์ท โมว์เรอร์ (O. Hobart Mowrer) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน เขาให้ชื่อทฤษฎีของเขาว่า Autistic Theory หรือ Autism Theory of Speech Acquisition เขาทดลองการสอนพูดกับนก และพบว่า นกจะเลียนเสียงพูดของคน เฉพาะเสียงหรือคำที่ผู้ฝึกพูดด้วยเวลาที่มันอิ่ม หรือลูบไล้ด้วยความรัก นอกจากนี้คำเหล่านี้ยังทำให้นกเพลิดเพลินและเป็นสุข การที่นกแก้ว นกขุนทอง สามารถทำเสียงต่างๆ ได้หลายๆ เสียงนี้เอง จึงมีบางเสียงที่คล้ายคลึงกับเสียงที่ใช้ในภาษาพูดของมนุษย์ที่แสดงออกถึงความชื่นชมยินดี ดังนั้นเมื่อนกได้ยินเสียงที่ตัวมันเองเปล่งออกมาคล้ายคลึงกับเสียงที่นำความปิติมาให้ ขณะกินอาหารหรือถูกลูบไล้ด้วยความรัก มันจึงเลียนเสียงตามไปด้วย การให้รางวัลอย่างเหมาะสมจะทำให้การเลียนเสียงของนกดีขึ้น จนสามารถพูดเป็นคำเป็นประโยคได้ เช่น “แก้วจ๋า กินข้าว” เสียงที่เปล่งออกมาจะเป็นลักษณะของการให้รางวัลแก่ตนเอง คำว่า autism คือการให้รางวัลแก่ตนเองในแง่ของกระบวนการที่ทำ

เขานำหลักจากทฤษฎีมาใช้ในการเรียนรู้ของเด็กในการหัดพูดคำแรก และเชื่อว่าใช้ได้ เช่น แม่พูดคำว่า “แม่” หรือ “ลูก” เป็นพันๆ ครั้ง ขณะป้อนข้าว อาบน้ำ เล่น เท่กล่อมให้ จึงพบว่าบางครั้งเด็กก็เปล่งเสียง “แม่” ขณะเล่นเสียง และยิ่งคำพูดนี้ทำให้เด็กมีความรู้สึกปิติ ปลานปล้ม ก็จะมีพูดซ้ำมากกว่าพยางค์หรือคำอื่นที่ไม่มีความหมายให้จดจำเป็นพิเศษ ด้วยวิธีนี้ทำให้เด็กพัฒนาการถ้อยคำที่ใช้ในภาษามากขึ้น ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับรางวัลที่เด็กจะ

ได้รับจากแม่ ส่วนในแง่ของปัญหาด้านความเข้าใจ ซึ่งมีผู้กังขานั้น ก็อธิบายได้ว่า ความหมายของเด็กอาจเกิดจากการโยงความสัมพันธ์ เช่น เมื่อพูด “แม่” แม่ก็ปรากฏตัว หรือเข้าใจความหมายคำว่า “ลูก” โดยชี้ให้ดูในกระจก

สรุป ทฤษฎีนี้ถือว่า การเรียนรู้การพูดของเด็กเกิดจากการเลียนเสียง อันเนื่องมาจากความพึงพอใจที่จะได้ทำเช่นนั้น โมว์เรอร์ (Mowrer) เชื่อว่าความสามารถในการฟังและความเพลิตเพลินจากการได้ยินเสียงผู้อื่นและเสียงตัวเอง เป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อพัฒนาการทางภาษา

3.2.2 ทฤษฎีการเลียนแบบ (The Imitation Theory)

ทฤษฎีนี้เชื่อว่า พัฒนาการทางการพูดนั้น เกิดขึ้นหลายทาง โดยอาศัยการเลียนแบบ ซึ่งอาจเกิดได้จากการมองเห็นหรือการได้ยินเสียง ผู้ที่ทำการศึกษเกี่ยวกับกาเลียนแบบในการพัฒนาภาษาอย่างละเอียด เลวิส (Lewis, 1951)

การเลียนแบบของเด็กเกิดจากความพอใจและความสนใจของตัวเอง เป็นปฏุม ปกติช่วงความสนใจของเด็กนั้นสั้นมาก เพื่อที่จะชดเชยเด็กจึงต้องมีสิ่งเร้าซ้ำๆ กัน จึงทำให้เด็กมักพูดซ้ำๆ ในระยะการเล่นเสียง บางครั้งก็ใช้การเคาะโต๊ะ เคาะจังหวะไปด้วย เมื่อศึกษาถึงกระบวนการในการเลียนแบบภาษาพูด ก็พบว่า จุดเริ่มต้นเกิดเมื่อพ่อแม่เลียนแบบเด็กในระยะเล่นเสียง เช่น เด็กเผชิญพูดย้าพยางค์ “แม่” เมื่อเสียงที่เด็กเปล่งออกมานั้นก่อให้เกิดความสนใจ เด็กก็จะกล่าวซ้ำอีก และเป็นจังหวะเดียวกันกับที่แม่ปรากฏตัวเข้ามา เด็กจึงหยุดพูด แต่แม่อาจไม่สังเกตและอาจพูดกับลูกว่า “แม่หรือคะ ?” “หาแม่หรือคะ ?” นี่เองเท่ากับได้ไปเร้าความสนใจของเด็กขึ้นมาใหม่ เด็กก็ปรารถนาจะทำต่อไป อาจเปล่งเสียงคนเดียวซ้ำๆ กันก็ได้ ในขณะที่แม่อาจกระวีกระวาดไปเล่าให้พ่อฟังว่าลูกเรียกแม่ได้แล้ว เมื่อไรที่เด็กสามารถใช้คำเพื่อการติดต่อได้เหมาะสมจะเข้ากับเหตุการณ์ เช่น “แม่ มานี่” “แม่ อุ้มหน่อย” จึงจะถือว่าเด็กสามารถพูดคำแรกได้แล้ว ก้าวแรกในการสอนให้เด็กพูด ควรเป็นการเลียนแบบเสียงที่เด็กพูดในระยะการเล่นเสียง และอาจเร้าความสนใจด้วยการตอบโต้ เคาะจังหวะ เด็กจะได้หันมามอง การขัดจังหวะก็ควรทำก่อนเด็กจะหยุดกิจกรรม เช่น ขณะเด็กกำลังพูด บ๊อ บ๊อ บ๊อ ซ้ำๆ พ่อแม่ก็เข้าขัดจังหวะทันทีที่เด็กพูด บ๊อคำแรก ซึ่งจะทำให้เกิดภาวะที่เด็กพึงพอใจได้มากที่สุด และจะทำให้เด็กสนใจพูดต่อได้นาน และดังกว่าเดิม ในระยะแรกก็ทำเพียง 2-3 เสียง แล้วให้เรียนรู้ความหมายไปด้วย เช่นเมื่อเด็กพูดคำว่า “แม่” หรือ “พ่อ” แม่หรือพ่อ ก็ควรปรากฏตัว และเมื่ออุ้มลูกขึ้นก็ควรพูดไปด้วย หัดใช้คำนั้นในสถานการณ์ต่างๆ ผลสุดท้ายเด็กจะโยงความเข้าใจจากเสียงไปยังบุคคล และเข้าใจความหมายได้

เด็กควรได้รับการฝึกจนกระทั่งมีคำตอบที่คงที่ มีความอยากพูดซ้ำๆ เมื่อพ่อแม่มาพูดหยอกเินด้วยขณะที่เล่นเสียง พ่อแม่ควรใช้ระยะเงียบมาช่วยฝึกด้วย เช่นช่วงว่างระหว่างการทำให้เสียงอ้อแอ้ เด็กจะหยุดเงียบ แม่อาจสร้างความสนใจเด็กใหม่โดยเราให้พูด “แม่ ๆ” ถ้าเด็กตอบสนองด้วยการเลียนแบบ ก็ควรให้ฝึกต่อไป ขั้นถัดไปคือการหัดพูดเป็นคำ ในการฝึกทั้งสองขั้นนี้ พ่อแม่จำเป็นต้องเลือกเวลาที่เหมาะสม แล้วจะพบว่าเด็กใช้คำได้เหมาะสมจะกับเหตุการณ์หรือท่าทาง อาจกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่าการหัดพูดครั้งแรกของเด็กได้มาโดยวิธีการของความสม่ำเสมอ ปกติเด็กคุ้นกับเสียงและท่าทางก่อนแล้วเช่น “สวัสดี” “ไม่” หรือ “แม่” เด็กรู้จักคำมาก่อนนานแล้วเพียงแต่คอยความสม่ำเสมอ หรือความคงที่ของความหมายจากผู้ใหญ่ ท่าทางเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยให้เด็กพูดคำแรกได้

สิ่งควรระลึกคือ การที่เด็กจะหัดพูดได้หรือไม่ นั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับที่เด็กต้องทำตามคำสั่งหรือคำขอร้องซึ่งพ่อแม่มักชอบใช้โดยไม่รู้ตัวเช่น “พูด...สิ” “พูด...ให้ถูกสิ” โดยเฉพาะคำที่พูดไม่ชัด นักแก้ไขการพูดรู้ดีว่าภาวะที่เหมาะสมในการหัดนั้นจะช่วยให้เด็กพูดให้ชัดได้ เช่นเดียวกับพ่อแม่สามารถสอนให้ลูกพูดคำแรกได้

3.2.3 ทฤษฎีเสริมกำลัง (Reinforcement Theory)

ทฤษฎีนี้อาศัยจากหลักของทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งถือว่าพฤติกรรมทั้งหลายถูกสร้างขึ้นโดยอาศัยการวางเงื่อนไข โรนโกลด์ (Rheingold) และคณะพบว่าเด็กจะพูดมากขึ้นเมื่อให้รางวัลหรือเสริมกำลัง

ไวสเบอร์ก ทอดด์ (Weissberg Todd) และเพื่อนร่วมงานก็แสดงให้เห็นว่าการให้รางวัลทางสังคมทำให้เด็กอายุ 3 เดือน เปล่งเสียงมากขึ้น แต่พบว่าเฉพาะเสียงที่บ่งความปิติยินดีไม่อาจทำให้เพิ่มการตอบสนองได้ เพราะเขาทดลองใช้เทปบันทึกเสียงแทนคนปรากฏว่าไม่มีการตอบสนอง ตรงข้ามกับนกแก้ว นกขุนทอง ที่สามารถวางเงื่อนไขด้วยจานเสียงหรือเทปก็ได้ เด็กนั้นต้องการตอบสนองจากผู้ใหญ่จริงๆ

วินิทซ์ (Winitz) ได้อธิบายถึงการที่เด็กเกิดการรับรู้ ในระยะการเล่นเสียงตอนต้นๆ ว่าเป็นการกระทำตามธรรมชาติของมนุษย์ ในการที่จะมีจุดหมายปลายทาง ตัวอย่างเช่น เมื่อเด็กหิวก็เคลื่อนไหวปาก ซึ่งมีจุดหมายปลายทางที่การดูดและการกินอาหาร ต่อมาเมื่อโตขึ้นก็อาจใช้วิธีทำเสียงอ้อแอ้ โดยหวังว่าแม่จะเข้ามาหาและเล่นเสียงคุยตามไปด้วย ผู้ที่สังเกตเด็กอย่างใกล้ชิดจะพอมองได้ว่าเมื่อใดเด็กร้องเพราะหิว แต่ก็ยากที่จะแยกแยะให้ตายตัวลงไปว่า เด็กหวังจะได้อาหารหรือหวังจะได้อะไร วินิทซ์ (Winitz) ได้อธิบายขั้นที่สองของพัฒนาทางภาษาในด้านการให้รางวัลทางอ้อม ว่ามีบทบาทต่อพฤติกรรมของเด็ก กล่าวคือ เมื่อ

แม่ทำเสียงนำให้ลูกพร้อมกับเอาอาหารมาให้โดยเกือบจะพร้อมกันนั่นเองเด็กจะหันศีรษะไปรับอาหาร และในขณะที่แม่เปล่งเสียงนั้น เด็กอาจทำกิริยาอย่างอื่นด้วย เช่น หันมามอง ยิ้ม จนบางครั้งแม้เมื่อไม่มีอาหาร หากได้ยินเสียงแม่ ลูกก็จะมีพฤติกรรมเหมือนเดิม คือหันศีรษะมา และยิ้มด้วย

การที่เสียงพูดของเด็กคล้ายคลึงกับเสียงแม่มากนั้น เขาอธิบายว่าเป็นเพราะการได้รับการเสริมกำลังจากเสียงของแม่ แล้วเปลี่ยนมาเป็นเสียงของเด็กเอง การเปล่งเสียงของแม่นั้นมักเกิดขึ้นก่อนและต่อเนื่องกับการเลี้ยงดูทารก ฉะนั้น เด็กจึงเลียนวิธีการออกเสียงด้วยวิธีนี้ ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อเสียงแม่ปรากฏควบคู่กับการให้อาหารซึ่งจัดเป็นการเสริมกำลังโดยตรงอยู่แล้ว ก็เท่ากับช่วยให้เด็กพูดมากขึ้น

ดังนั้นเด็กที่มีเสียงพูดเหมือนพ่อแม่มากก็คือเด็กที่ได้รับการเสริมกำลังมากกว่าเด็กคนอื่นนั่นเอง ยิ่งพ่อแม่ตอบสนองอย่างเต็มอกเต็มใจและไวแรงเมื่อเด็กพูด “แม่-แม่” มากกว่าเมื่อพูดคำที่ไร้ความหมายแล้ว พยางค์นั้นก็จะยิ่งปรากฏบ่อยในการพูดของเด็ก เมื่อเด็กอายุราวๆ 1 ขวบ การเปล่งเสียงพยางค์ก็คล้ายคลึงกับพยางค์ที่มีความหมาย เช่น มม. มม. และสังเกตเห็นว่าแม่กระวีกระวาดเอาน้ำหรือนมที่ตัวต้องการให้มา ก็จะทำให้พยางค์นั้นปรากฏบ่อยยิ่งขึ้น วิธีการแบบนี้เองเป็นการหัดพูดซึ่งจะทำให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาได้คล้ายคลึงกับการพูดของผู้ใหญ่

3.2.4 ทฤษฎีการรับรู้ (Motor Theory of Perception)

ในบางครั้งเด็กจะพูดคำที่ไม่เคยพูด หรือไม่เคยถูกสอนให้พูดมาก่อนเลย แม้แต่ในระยะเล่นเสียงก็ได้เปล่งเสียงที่คล้ายกับคำนั้น จึงสงสัยว่าเด็กเรียนรู้ได้อย่างไร ทฤษฎีนี้ให้คำตอบในแง่นี้

ลิเบอร์แมน (Liberman) ตั้งสมมุติฐานไว้ว่า การรับรู้ทางการฟังขึ้นอยู่กับการเล่นเสียง จึงเห็นได้ว่าเด็กมักจ้องหน้าเวลาเราพูดด้วย ทำนองเดียวกับเด็กหูตึง การทำเช่นนี้อาจเป็นเพราะเด็กฟัง พูดซ้ำด้วยตนเอง หรือหัดเปล่งเสียงโดยอาศัยการอ่านริมฝีปาก แล้วจึงเรียนรู้คำ

นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีพัฒนาการทางภาษาอื่นๆ อีก เช่น

- ทฤษฎีความบังเอิญจากการเล่นเสียง (Babble Luck) ซึ่ง

ธอร์นไดค์ (Edward L. Thorndike) เป็นผู้คิด โดยอธิบายว่าเมื่อเด็กกำลังเล่นเสียงอยู่นั้น เผอิญมีบางเสียงไปคล้ายกับเสียงที่มีความหมายในภาษาพูดของพ่อแม่ พ่อแม่จึงให้รางวัลในทันที ด้วยวิธีนี้เด็กจะมีพัฒนาการทางภาษาไปเรื่อย

- ทฤษฎีชีววิทยา (Biological Theory) ของอีริก เลนเนเบอร์ก (Eric Lenneberg) เชื่อว่าพัฒนาการทางภาษานั้นมีพื้นฐานทางชีววิทยาเป็นสำคัญ กระบวนการที่คนพูดได้ก็เกิดจากการที่คนสามารถถ่ายทอดภาษากันได้

- ทฤษฎีการให้รางวัลของแม่ (Mother Reward Theory) จอห์น ดอลลาร์ด (John Dollard) และ นีล มิลเลอร์ (Neel Miller) เป็นผู้คิดตั้งทฤษฎีนี้ โดยย้าเกี่ยวกับบทบาทของแม่ในการพัฒนาภาษาของเด็กว่าภาษาที่แม่ใช้ในการเลี้ยงดูเพื่อสนองความต้องการของลูกจะเป็นเหตุให้เกิดภาษาพูดแก่ลูก (ศรียา นิยมธรรม และประภัสร นิยมธรรม. 2519 : 31-35)

3.3 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการใช้ภาษา

3.3.1 สภาพแวดล้อมทางสังคม จากงานวิจัยพบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวฐานะเศรษฐกิจต่ำ มีความสามารถทางภาษาดำกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวฐานะเศรษฐกิจสูง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนรู้คำศัพท์ การใช้โครงสร้างของประโยค การจำแนกเสียง และความชัดเจนในการออกเสียง (Liebert. et. al. 1977 : 423)

3.3.2 สติปัญญา เด็กที่พูดเร็วมักมีสติปัญญาสูง ผลจากการศึกษาพบว่า เด็กที่มีไอคิว (IQ) 140 จะพูดได้เร็วกว่าปกติ 4 เดือน ส่วนเด็กที่มีไอคิวต่ำจะเรียนรู้ภาษาช้ากว่าเด็กปกติหลายเดือน ส่วนเด็กปัญญาอ่อนอาจพูดไม่ได้เลย

3.3.3 เพศ จากการวิจัยส่วนใหญ่พบว่า เด็กหญิงมีความสามารถทางภาษาสูงกว่าเด็กชาย นอกจากนั้นเด็กหญิงยังมีความสามารถในการใช้คำศัพท์ต่างๆ ได้มากกว่าเด็กชาย เด็กหญิงจะพูดเร็วกว่า ชัดกว่าเด็กชาย

3.3.4 ขนาดของครอบครัว เด็กที่อยู่ในครอบครัวขนาดเล็กจะได้รับการอบรมเอาใจใส่ดีกว่าเด็กที่อยู่ในครอบครัวขนาดใหญ่มีสมาชิกหลายคน ดังนั้นเด็กที่อยู่ในครอบครัวขนาดเล็กจึงมีพัฒนาการทางพูดหรือพัฒนาการทางภาษาดีกว่าเด็กที่อยู่ในครอบครัวขนาดใหญ่

3.3.5 อายุ เด็กที่โตกว่ามีความสามารถทางภาษาดีกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า

3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวกับภาษา

ภาษาของทารกและเด็กนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะความพร้อมทางสรีระส่วนหนึ่ง และขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของเด็กอีกส่วนหนึ่งด้วยสภาพแวดล้อมของเด็กย่อมหมายถึงสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กเติบโตขึ้นมาประกอบกับสภาพแวดล้อมภายในบ้านของเด็ก อิทธิพลของสภาพแวดล้อมที่มีต่อภาษานี้ ส่วนมากจะเกี่ยวกับการถ่วงหรือการเร่งความสามารถบางชนิดทางภาษาในเด็กระดับต่างๆ สภาพแวดล้อมของเด็ก 2 ด้าน คือ ภูมิหลังของบุคคล และการถูกอบรมเลี้ยงดู นับว่ามีบทบาทสำคัญมากต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก

ภูมิหลังของเด็กกับพัฒนาการทางภาษา

เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมของบุคคลมีบทบาทต่อพัฒนาการทางภาษามาก ลักษณะทางสังคมที่สัมพันธ์อย่างเด่นชัดกับความสามารถทางภาษาของบุคคล คือ ระดับเศรษฐกิจและสังคม ในเรื่องนี้นักสังคมวิทยาและนักจิตวิทยาหลายชาติ เช่น อังกฤษ และอเมริกัน รายงานผลวิจัยที่สอดคล้องกันหลายเรื่อง (Mussen, et. al. 1969 หน้า 311-317) โดยที่ความแตกต่างทางภาษาของคนต่างชนชั้นนี้ ปรากฏให้เห็นได้ตั้งแต่เด็กอายุ 1 ขวบขึ้นไป เทมพลิน (Templin, 1957 อ้างจาก Mussen et. al, 1969 หน้า 311) พบว่าเด็กจากครอบครัวฐานะต่ำ มีความสามารถทางภาษาด้านต่างๆ ต่ำกว่าเด็กจากครอบครัวฐานะสูงกว่าในแทบทุกด้าน เช่น การรู้คำศัพท์ การใช้โครงสร้างของประโยค การจำแนกเสียง และความชัดเจนในการออกเสียง แม้ในปัจจุบันความแตกต่างนี้ยังมีปรากฏในรายงานการวิจัยอยู่เนืองๆ --(Liebert, et. al. 1977, หน้า 423)

จะเห็นได้ว่าภาษาของบุคคลที่มาจากระดับเศรษฐกิจสังคมที่ต่างกัน จะเริ่มแตกต่างกันตั้งแต่ระยะที่บุคคลเริ่มเรียนพูด (อายุ 18 เดือน หรือ 1 ปี) เป็นต้นไป และความแตกต่างนี้จะเพิ่มมากขึ้นตามอายุ

แม้จะมีหลักฐานหลายชิ้นที่แสดงว่า บุคคลที่มีระดับเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน จะใช้ภาษาแตกต่างกันแต่ก็มีผู้พยายามพิสูจน์ด้วยวิธีการที่เป็นวิทยาศาสตร์ยิ่งขึ้นกว่าผู้ที่มีฐานะยากจนนั้น ความจริงแล้วมีความสามารถทางภาษาเท่าเทียมกับพวกที่มีฐานะดีกว่า แต่ความนิยมที่จะใช้ภาษาต่างหากที่แตกต่างกัน นั่นคือมีผู้พยายามเสนอว่าคนต่างฐานะนั้นมีพัฒนาการทางภาษาเท่าเทียมกัน

ผลการวิจัยนี้และผลวิจัยอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน ได้ก่อให้เกิดความรวนเรทางความคิดขึ้น เพราะปรากฏผลการวิจัยที่แสดงว่า บุคคลที่มาจากครอบครัวฐานะต่ำนั้นไม่ใช่ทุกคนไปที่จะแสดงความด้อยทางภาษา แต่มีบางคนที่มีความสามารถทางภาษาเท่าเทียมกับผู้ที่มิฐานะดีกว่า นอกจากนี้ยังปรากฏว่าเด็กจากครอบครัวฐานะปานกลางและสูง บางคนก็มีความด้อยทางภาษาเช่นกัน ฉะนั้นตัวแปรที่เป็นฐานะทางเศรษฐกิจสังคมของบุคคล ซึ่งเป็นตัวแปรทางสังคมวิทยานั้น อาจจะไม่ใช่ตัวทำนายพัฒนาการและความสามารถทางภาษาของบุคคลได้อย่างแม่นยำเท่าที่นักวิชาการต้องการได้ นักจิตวิทยาพัฒนาการจึงเริ่มค้นหาตัวแปรอื่นๆ ที่อาจจะเป็นตัวทำนายที่ดีกว่า ส่วนนักสังคมวิทยาก็เริ่มมองหาตัวแปรอื่นๆ ที่จะใช้ประกอบกับระดับทางเศรษฐกิจสังคมเพื่อให้มีการศึกษาบุคคลและครอบครัวในหลายๆ ด้านยิ่งขึ้น ซึ่งก็จะสามารถเพิ่มความแม่นยำในการทำนายได้อีกโสดหนึ่งด้วย

นักจิตวิทยาพัฒนาการมีความเห็นว่าคุณภาพของสภาพแวดล้อมทางภาษาของเด็กเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อพัฒนาการทางภาษา โดยเฉพาะในเด็กทารกและเด็กเล็ก สภาพแวดล้อมทางภาษาที่เหมาะสม หมายถึงการมีผู้ใหญ่ที่ใช้ภาษาดีเป็นตัวอย่างในบ้าน มีการกระตุ้นให้เด็กส่งเสียงและพูด มีการให้รางวัลเมื่อเด็กใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สถานที่ซึ่งขาดคุณภาพเช่นนี้มากที่สุด คือในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า และในสภาพที่เด็กมีพี่หรือน้องฝาแฝด ซึ่งทำให้เด็กไม่เกิดความจำเป็นที่จะเรียนภาษาอย่างรวดเร็วที่สุด (Mussen, et. al., 1969, หน้า 310-311) นอกจากนี้การที่เด็กมีโอกาสดำเนินทางท่องเที่ยวไปกับครอบครัว ก็จะช่วยกระตุ้นความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กด้วย (McCarthy, 1954 หน้า 492-630)

การวิจัยในประเทศไทย ซึ่งได้เปรียบเทียบการพัฒนาทางถ้อยคำของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งกลุ่มหนึ่งขาดพ่อแม่ และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นเด็กในครอบครัวปกติ-เด็กทั้งสองกลุ่มนี้เรียนอยู่ในชั้นเรียนและโรงเรียนเดียวกัน (สวนา พรพัฒน์กุล, 2513) ผลปรากฏว่า เด็กที่ขาดพ่อแม่มีพัฒนาการทางถ้อยคำต่ำกว่าเด็กธรรมดาอย่างเด่นชัดทั้งในชั้นประถม 2 และ 3 ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการมีบิดามารดาอย่างครบถ้วน ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างปกติ

ส่วนเด็กที่อยู่ในครอบครัวฐานะยากจนนั้น ก็อาจจะมีสภาพแวดล้อมทางภาษาที่ไม่เหมาะสมได้มาก เช่น บิดามารดาขาดความเอาใจใส่กระตุ้น และให้รางวัลการพูดของเด็ก และมารดาฐานะต่ำใช้ภาษาที่ด้อยพัฒนากับลูกของตน แอสและชิพแมน (Hess & Shipman, 1965) ได้ศึกษามารดาต่างฐานะกับลูก 4 ขวบ ในสถานการณ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อการวิจัย โดยขอให้มารดาแต่ละคนสอนลูกให้รู้จักทำงาน 3 อย่าง แล้วผู้วิจัยก็สังเกตและจดบันทึกคำพูด และการกระทำของมารดาตอบบุตร ผลปรากฏว่ามารดาฐานะปานกลางนั้นใช้คำหลายคำกว่า ในการตอบคำถามของลูก และใช้ไวยากรณ์ที่ยากและสนับสนุนกว่ามารดาฐานะต่ำ นอกจากนี้ยังใช้สั่งกับและแสดงการรู้ที่เป็นนามธรรมกับลูกมากกว่าด้วย ซึ่งทำให้เด็กฐานะปานกลางทำงานทั้งสามชิ้นนั้นได้ดีกว่าเด็กฐานะต่ำ ส่วนการศึกษาเปรียบเทียบการใช้ภาษาของมารดาไทยและจีนต่อลูกที่อายุตั้งแต่ 3 เดือน ถึง 12 เดือน (Masako, 2516) ก็พบแบบแผนที่แตกต่างกันคือมารดาจีนชอบเปล่งเสียงที่ไม่เป็นภาษากับลูกของตน โดยเฉพาะกับลูกที่อายุ 3 เดือน ถึง 10 เดือน มากกว่าลูกที่อายุมากกว่านี้ แต่มารดาไทยใช้เสียงนี้น้อยกว่า และไม่แตกต่างกันในมารดาไทยที่มีลูกอายุต่างกัน ผลในการวิจัยนี้ที่น่าสนใจยิ่งขึ้นคือการพบแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อาษาของมารดากับความสามารถในการใช้ภาษาของลูก ซึ่งแตกต่างกันในคนไทย และคนจีน กล่าวคือมารดาไทยที่พูดกับลูกด้วยคำหลายคำติดต่อกันและพูดซ้ำมาก ลูกก็มีความสามารถทางภาษาสูงด้วย ในหมู่มารดาจีนนั้นไม่พบผลเช่นนี้ แต่กลับพบว่าปริมาณการใช้เสียงที่ไม่เป็นภาษาของมารดาจีนนั้น เกี่ยวข้องกับความด้อยความสามารถขั้นพื้นฐานทางภาษาของเด็ก ผลการวิจัยในประเทศไทยนี้ชี้ให้เห็นความสำคัญของการใช้ภาษาของมารดาที่มีผลต่อ

ความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กทารกอย่างเด่นชัด และยังแสดงให้เห็นความแตกต่างของการใช้ภาษาของมารดาที่มีเชื้อชาติต่างกันอีกด้วย แต่การวิจัยนี้มิได้เสนอผลว่าเด็กทารกไทยกับจีนกลุ่มละ 30 คน นี้มีความสามารถในการใช้ภาษาในระดับที่แตกต่างกันหรือไม่เพียงใด

4. ปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา

4.1 ปัจจัยทางสังคม

เรายอมรับกันแล้วว่าภาษาเป็นสมบัติของสังคมเช่นเดียวกับวัฒนธรรมด้านอื่นๆ ของมนุษย์ เพราะมนุษย์เรียนรู้ภาษาได้จากกระบวนการขัดเกลาทางสังคมซึ่งแต่ละสังคมมีกระบวนการขัดเกลาที่แตกต่างกัน จึงเป็นผลให้มนุษย์ใช้ภาษาได้แตกต่างกัน

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2541) ได้กล่าวเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของภาษากับสังคมไว้ซึ่งสรุปเป็นความคิดสำคัญได้ว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรทางภาษา มี 2 ประเภท คือ ตัวแปรภาษา (Linguistic Variable) และตัวแปรสังคม (Social Variable) ระหว่างภาษากับสังคมนี้ตัวแปรภาษามักแปรตามปัจจัยต่างๆ ทางสังคม ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

นอกจากนี้หากเราสังเกตภาษาที่ปรากฏให้เห็นเช่นภาษาปาก (Colloquial)

คำคะนอง (Slang) ภาษาวรรณคดี (Literary) ศัพท์เทคนิค (Technical) ฯลฯ ล้วนแล้วแต่ตกอยู่ใต้อิทธิพลของสังคมทั้งสิ้น ซึ่งอิทธิพลนี้ไม่เพียงแต่จะมีในแง่ของบทบาทกำหนดการใช้ภาษาของคนเท่านั้น หากยังมีบทบาทในแง่หน้าที่ของภาษาที่คนใช้ด้วย เช่น การทักทาย การแสดงความคิดเห็น ฯลฯ ปัจจัยทางสังคมจึงมีผลอย่างยิ่งต่อการใช้ภาษา

ปัจจัยทางสังคม สามารถจำแนกได้เป็นประเด็นต่าง ๆ

1. อายุ อายุเป็นปัจจัยสังคมที่กำหนดสถานภาพบุคคลตามธรรมชาติ ในทุกสังคมใช้อายุเป็นตัวกำหนดสถานภาพความเป็นเด็ก หนุ่มสาว หรือ คนชรา ในส่วนของอายุมีผลต่อการใช้ภาษาหลายกรณี เช่น คำเรียกเครือญาติ คำนำหน้าชื่อ การผสมคำใช้ให้เหมาะสมแก่วัย นอกจากนี้ยังเกิดภาษาย่อยเป็นภาษาผู้ใหญ่ ภาษาเด็ก เป็นต้น

2. เพศ เพศเป็นลักษณะทางร่างกายที่ทำให้คนในสังคมมีสถานภาพแตกต่างกัน ซึ่งทุกสังคมจะแบ่งเพศเพียง 2 คือ ชายกับหญิง บทบาททางเพศที่แตกต่างกันทำให้ชายและหญิงมีพฤติกรรมทางภาษาที่แตกต่างกัน หากพิจารณาภาษาไทยจะมีตัวอย่างการใช้ภาษาที่แสดงว่าผู้ชายที่มีฐานะทางสังคมสูง เช่นระดับหม่อมเจ้าขึ้นไปมักใช้ภาษาประเภทคำลงท้าย เป็นภาษาของผู้หญิง เช่น ใช้ คะ แทน ครับ หรือขณะเดียวกัน หญิงวัยรุ่น มักใช้คำลงท้ายหรือใช้ภาษาในการพูดจา ด้วยลักษณะภาษาของเพศชาย เช่น ใช้สรรพนามว่า มึง-กู หรือคำอุทานบอกอารมณ์ว่า ไอ้เหี้ย, แม่่ง เป็นต้น

3. **ชั้นทางสังคมของผู้พูด** ชั้นทางสังคมเป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีพัฒนาการการใช้ชีวิตที่แตกต่างกันในเรื่องค่านิยม วิถีชีวิตและภาพลักษณ์ของตนเอง ซึ่งจะแสดงออกทั้งทางด้านวัตถุ และภาษา

4. **ชาติพันธุ์ของผู้พูด** ชาติพันธุ์เป็นเอกลักษณ์ทางสังคมของผู้พูด เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการใช้ภาษา ทั้งในเรื่องเสียง ไวยากรณ์ และคำศัพท์ กลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นกลุ่มน้อย หากใช้ชีวิตในที่ที่มีชนกลุ่มใหญ่และมีภาษาที่มีอำนาจใช้อยู่ก่อนแล้ว ชนกลุ่มน้อยต้องปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของชนเจ้าของถิ่นเดิม ทำให้เกิดการยืมภาษา ซึ่งจะกลายเป็นเอกลักษณ์บ่งบอกชาติพันธุ์ของตนต่อไป

5. **ถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูด** ถิ่นอาศัยเป็นสถานที่ที่บุคคลตั้งถิ่นฐานใช้ชีวิตอย่างถาวร ถิ่นอาศัยเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้คนมีเอกลักษณ์ทางภาษาเป็นของตนเอง ในประเทศไทย จำแนกภาษาตามถิ่นอาศัยเป็นกลุ่มใหญ่ๆ คือ ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นอีสาน ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาไทยถิ่นกลาง แต่ละถิ่นดังกล่าว ผู้คนใช้ภาษาแตกต่างกันทั้งด้านสำเนียง คือเสียงพยัญชนะและเสียงวรรณยุกต์ ด้านคำศัพท์ ตลอดจนความแตกต่างทางด้านไวยากรณ์ ปัจจัยเกี่ยวกับถิ่นอาศัยนี้ปัจจุบันค่อนข้างมีเกณฑ์ที่ไม่แน่นอน เพราะผู้คนย้ายถิ่นกันมากและย้ายบ่อยๆ บางครั้งจึงทำให้ไม่สามารถกำหนดถิ่นอาศัยที่ถาวรของผู้พูดได้ แต่อย่างไรก็ตามในบรรดาปัจจัยทั้งหมดที่กล่าวมาแล้วนี้ ปัจจัยชาติพันธุ์กับชั้นทางสังคมของผู้พูดจะสัมพันธ์กับถิ่นอาศัยมากที่สุด เช่น กลุ่มชาติพันธุ์คนไทยเชื้อสายจีน ไม่ออกเสียง ร ในการพูด อาจพ้องกับคนบางกลุ่ม บางถิ่นในประเทศไทยก็ได้

6. **ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง** ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังนี้เป็นลักษณะทางสังคมที่กำหนดให้ผู้คนใช้ภาษาแตกต่างกันไป เช่น ความสัมพันธ์เป็น พ่อ แม่ กับลูก เป็นครูกับนักเรียน คนแก่กับเด็ก เป็นต้น นอกจากนี้เงื่อนไขอื่นๆ อีกที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์อันมีผลต่อการใช้ภาษา เช่น

ก. **ความสนิทสนม (Intimacy)** มีส่วนในการกำหนดการใช้สรรพนาม และคำศัพท์บางคำ เช่น

สนิทสนม   อ้าว ลื้อ กู มึง แก เรา

ไม่สนิทสนม   คุณ ผม ดิฉัน

ข. **ความเคารพ (Respect)** เช่นใช้ ท่าน แสดงความเคารพ มากกว่า คุณ หรือ เธอ

ค. **ความเป็นปึกแผ่น (Solidarity)** คือการที่บุคคลมีประสบการณ์ร่วมกัน เช่นใช้สรรพนาม อ้าว แสดงความเป็นปึกแผ่นระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง มากกว่า คุณ กับผม

ง. **ความเป็นทางการ (Formality)**

คำว่า ดิฉัน เป็นคำที่ใช้เป็นทางการมากกว่า คำเรียกชื่อเล่น

จ. การที่มีบุตรในครอบครัว (Presence of Child) สามมี หรือภรรยา เมื่อมีบุตรมักใช้สรรพนามเรียกกันและกันว่า แม่ หรือพ่อ ตามสรรพนามเรียกขานที่ลูกใช้

ฉ. การอยู่ในสังคมที่ไม่คุ้นเคย หรือมีบุคคลที่มีฐานะทางสังคมสูงอยู่ด้วย (Presence of non-acquaintances or persons with power and status) บุคคลมักจะเปลี่ยนสรรพนาม จากถ้อยคำที่แสดงความสนิทสนมเป็นถ้อยคำที่เป็นทางการ

ช. ระยะเวลาของการรู้จักมักคุ้น (Length of Time of Acquaintance)

7. เรื่องที่พูดและกาลเทศะ เรื่องที่พูดจะมีบทบาทในการกำหนดวงศัพท์ที่ใช้ ซึ่งมีทั้งศัพท์ทั่วไปและศัพท์เฉพาะสาขา ส่วนกาลเทศะ ซึ่งเป็นเรื่องของโอกาสการใช้ภาษาจะมีผลต่อการใช้รูปภาษา และระดับของภาษา

8. วัตถุประสงค์และวิธีการสื่อสาร วัตถุประสงค์เป็นเรื่องของจุดมุ่งหมายในการสื่อสารว่าผู้พูดต้องการอะไรจากการสื่อสาร เช่น ทักทาย ขอบคุณ โนมน้าวใจ แจ้งเรื่องราว ฯลฯ ส่วนวิธีการสื่อสารเป็นช่องทางในการติดต่อระหว่างผู้ส่งกับผู้รับ เช่น พูดตัวต่อตัว พูดโดยรวม เขียนจดหมาย เป็นต้น

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา

รัชณี เสนีย์ศรีสันต์ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ อ้างอิงจาก รัชณี เสนีย์ศรีสันต์ 2524/2528) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเสียงและระบบเสียงในภาษาลาวพวนมาบปลาเค้า ของผู้พูดที่มีอายุต่างกัน โดยนำอายุมาเป็นตัวแปรที่สัมพันธ์กับการออกเสียงพยัญชนะ และวรรณยุกต์ของคนที่พูดภาษาลาวพวน อำเภอมบปลาเค้า จังหวัดเพชรบุรี ในช่วงปี 2524 โดยแบ่งกลุ่มศึกษาเป็น 4 กลุ่ม อายุ คือ

อายุ 60 – 80	เป็นตัวแทนกลุ่มคนรุ่นเก่า
อายุ 45 – 59	เป็นตัวแทนกลุ่มคนรุ่นก่อนข้างเก่า
อายุ 30 – 44	เป็นตัวแทนกลุ่มคนรุ่นก่อนข้างใหม่
อายุ 15 – 29	เป็นตัวแทนกลุ่มคนรุ่นใหม่

ผลการศึกษาพบว่า การออกเสียงของคนลาวพวน สัมพันธ์กับอายุผู้พูด ผู้มีอายุน้อย ได้รับอิทธิพลจากภาษาที่อยู่รอบข้าง คือภาษากรุงเทพฯ และเพชรบุรี และมีแนวโน้มจะออกเสียงดั้งเดิมได้น้อยกว่าผู้ที่มีอายุมาก ผู้วิจัยสรุปแนวโน้มว่าภาษาลาวพวนมาบปลาเค้าจะเปลี่ยนไป เพราะอิทธิพลของภาษารอบข้าง และจะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

งานวิจัยอีกเรื่องหนึ่งคืองานวิจัยของ Beebe (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ อ้างอิงจาก Beebe , Leslic M. 1974) ที่ศึกษาการแปรของภาษาตามชั้นสังคมของภาษาไทยกรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่าผู้ที่อยู่ในกลุ่มอาชีพชั้นสูงจะออกเสียงควบกล้ำ ร ล ว ได้ชัดเจนกว่าผู้ที่อยู่ในอาชีพชั้นที่ต่ำกว่า

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 การอบรมเลี้ยงดูกับความสามารถในการใช้ภาษา

นักจิตวิทยาได้ศึกษาพบมานานแล้วว่าเด็กที่มีปัญหาทางภาษา เช่นอ่านหนังสือไม่ออก หรือมีความผิดปกติในการใช้ภาษา หรือสอบข้อสอบทางภาษาแล้วได้คะแนนต่ำกว่าเพื่อน ๆ นั้น เป็นเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์และบุคลิกภาพ กล่าวคือมีอาการเป็นสองประเภท คือมีอาการก้าวร้าวประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งคือมีการกระทำเหมือนเด็กทารกและยอมตามง่าย เมื่อได้ศึกษาถึงรูปแบบการถูกอบรมเลี้ยงดูเด็กเหล่านี้ปรากฏว่าเป็นเด็กที่ถูกเลี้ยงดูมาแบบไม่เป็นที่ยอมรับของบิดามารดา (rejection) ถูกใช้วิธีการรุนแรงในการควบคุมความประพฤติ และยังถูกว่ากล่าวเป็นเชิงเปรียบเทียบว่าด้อยกว่าพี่น้องอื่นๆ ของตน ส่วนพวกที่มีพฤติกรรมเป็นเด็กกว่าอายุและยอมตามง่ายนั้น เป็นผู้ที่ถูกเลี้ยงดูแบบควบคุมประคบประหงมอย่างมาก และเคยมีสุขภาพอนามัยไม่สมบูรณ์มาก่อนด้วย (McCarthy, 1954 : 610)

ต่อมาได้มีการศึกษาสภาพแวดล้อมทางบ้านโดยพัฒนาตัวแปรต่างๆ และวิธีการวัดในเรื่องนี้ขึ้น ทำให้ทราบว่าสภาพแวดล้อมทางบ้านหลายด้านที่สัมพันธ์กับพัฒนาการทางความคิดและสติปัญญาของเด็ก และศึกษาพบความสัมพันธ์นี้ได้ตั้งแต่เด็กอายุ 7 เดือน (Wachs, et. al. , 1971, อ้างจาก Elardo, et. al., 1977, หน้า 595) ส่วนความสามารถในการใช้ภาษานั้นก็ได้มีผู้ศึกษาไว้บ้าง เช่น วูลเบิร์ตและคณะ (Wulbert, et. al. , 1975) ได้ศึกษาเด็กที่มีความล่าช้าทางภาษาเปรียบเทียบกับเด็กปกติ ผลปรากฏว่าเด็กสองกลุ่มนี้มาจากสภาพแวดล้อมทางบ้านที่แตกต่างกันอย่างเด่นชัดใน 3 ด้าน คือ ทางด้านความเกี่ยวพันใกล้ชิดกับเด็ก การตอบสนองของแม่ต่อเด็ก และการที่แม่หลีกเลี่ยงที่จะควบคุมและลงโทษเด็ก นอกจากนี้การวิจัยยังพบว่า สภาพแวดล้อมทางบ้านมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาของเด็ก มากกว่าฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวของเด็ก สรุปได้ว่าการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้ภาษาของเด็ก

5.2 การสื่อสารในครอบครัวและความสามารถในการใช้ภาษา

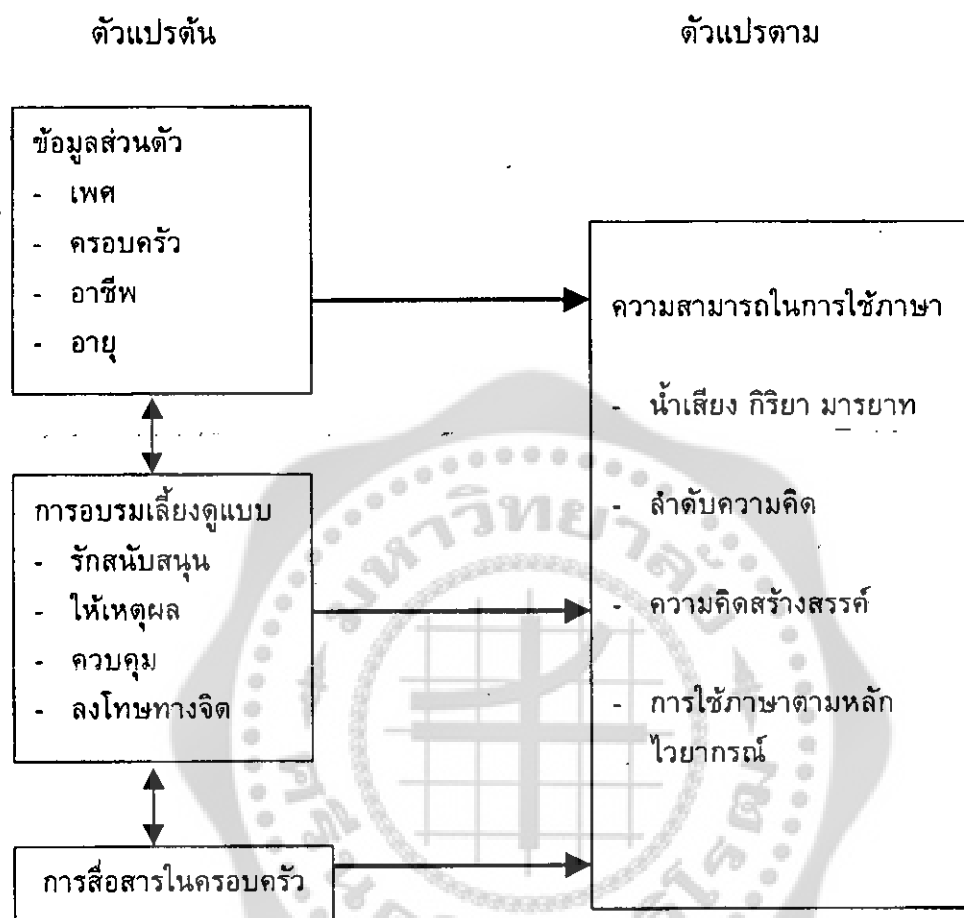
งานวิจัยที่ปรากฏในขณะนี้ ยังไม่ปรากฏรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวกับความสามารถในการใช้ภาษาโดยตรง แต่อย่างไรก็ตามมีงานวิจัยศึกษาสภาพแวดล้อมทางบ้านของเด็กกับความสามารถในการใช้ภาษาของ อีราโด และคณะ (Elardo, Bradley & Caldwell, 1977) พอดีสรุปได้ว่าการสื่อสารในครอบครัว และความสามารถในการใช้ภาษามีความสัมพันธ์กัน ซึ่งอีราโด และคณะใช้การตอบสนองทางอารมณ์ และวาจาที่เป็นตัวแปรซึ่งน่าจะใช้แทนได้กับการสื่อสารในครอบครัว รายละเอียดของการวิจัยคือ อีราโดและคณะ ศึกษาเด็กอายุ 6 เดือน ครั้งหนึ่ง และเมื่ออายุ 24 เดือน อีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงวัดความสามารถในการใช้ภาษาเมื่อเด็กอายุได้ 3 ขวบ (Elardo, Bradley & Caldwell, 1977) เด็กทั้ง 74 คน ที่ถูกศึกษานั้นเป็นเด็กปกติ

และอาศัยอยู่ในเมือง ผลปรากฏว่าสภาพแวดล้อมทางบ้านที่ศึกษา 6 ด้านนั้น มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาทั้งหมด โดยความสัมพันธ์นี้เด่นชัดเมื่อวัดเด็กที่มีอายุ 24 เดือนมากกว่าที่วัดก่อนหน้านี้ คือเมื่อเด็กอายุ 6 เดือน ส่วนลักษณะของสภาพแวดล้อมทางบ้านที่สำคัญ คือ การตอบสนองทางอารมณ์และวาจาของมารดา การจัดหาของเล่นที่เหมาะสม และความเกี่ยวพันใกล้ชิดของมารดาต่อเด็ก ส่วนลักษณะทางภาษาของเด็ก 3 ขวบ ที่สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางบ้านคือ การรับฟังทางหู การเชื่อมโยงเสียง การเชื่อมโยงทางสายตา และรูปไวยากรณ์ นอกจากนี้ความสัมพันธ์ที่พบนี้ยังแตกต่างกันในเด็กต่างเพศกัน กล่าวคือ สภาพแวดล้อมทางบ้านที่สำคัญสำหรับความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กชาย คือการตอบสนองทางอารมณ์และวาจาของมารดา และการจัดหาของเล่นที่เหมาะสม ส่วนสภาพแวดล้อมทางบ้านที่สำคัญ สำหรับความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กหญิง คือความเกี่ยวพันใกล้ชิดของมารดาต่อเด็ก การตอบสนองทางอารมณ์และวาจาของมารดา และโอกาสที่จะทำสิ่งแปลกใหม่ในชีวิตประจำวัน

5.3 การอบรมเลี้ยงดูกับการสื่อสารในครอบครัว

การอบรมเลี้ยงดูกับการสื่อสารในครอบครัว มีความเกี่ยวข้องกันอย่างยิ่ง กล่าวคือ ถ้าบิดามารดาเลี้ยงลูกแบบให้ความรัก ความอบอุ่น และไว้วางใจ จำเป็นต้องอาศัยการสื่อสารกับลูกอย่างรู้ใจ คือการสื่อสารในเชิงบวก แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าบิดามารดาใช้การสื่อสารทางลบก็มีผลทำให้เด็กกลายเป็นคนขี้อาย ขี้กังวล และอาจนึกเกลียดชังบิดามารดาอยู่ในใจ (สุพัฒนา เดชาติวงศ์ ณ อยุธยา, 2519 : 20) ซึ่งเป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกดขี่ควบคุมอย่างเคร่งครัด เป็นต้น งานวิจัยเรื่องการอบรมเลี้ยงดูกับการสื่อสารในครอบครัวไม่ปรากฏมีโดยตรง แต่เท่าที่ปรากฏ เป็นการวิจัยของ ซิลเบอร์เบิร์ก (Silberberg, 1977) ที่ศึกษาพฤติกรรมการพูด และคุณภาพของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตรวัยรุ่นที่มีปัญหาทางอารมณ์ 10 ครอบครัวติดยาเสพติด 10 ครอบครัวเป็นครอบครัวปกติ โดยการสัมภาษณ์ชนิดคำถามมีโครงสร้าง ครอบครัวละ 1 ชั่วโมง มีผู้ตัดสิน 3 คน หลังจากจะจกมองเห็นทางเดียว พบว่าครอบครัวปกติต่างจากครอบครัวผิดปกติหลายด้าน ได้แก่ ปริมาณการปรักปรำบุตรว่าเป็นสาเหตุของปัญหาในครอบครัว ความแจ่มชัดในการติดต่อสื่อสารกัน ปริมาณการปฏิสัมพันธ์กัน ความสามารถในการตัดสินใจร่วมกัน ความร่วมมือกัน และการแสดงออกอย่างอิสระ จากงานวิจัยนี้จะเห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูต้องอาศัยการสื่อสาร ถ้าเลี้ยงดูผิดหลักการก็จะทำให้การสื่อสารในครอบครัวผิดปกติไปด้วย

กรอบการวิจัย

สมมุติฐานในการศึกษา

1. มีความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับการสื่อสารในครอบครัว และความสามารถในการใช้ภาษา
2. การอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารในครอบครัว สามารถร่วมกันทำนายความสามารถในการใช้ภาษา
3. เด็กที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ ในปริมาณที่ต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างกัน
4. เด็กที่มีการสื่อสารในครอบครัวต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างกัน
5. เด็กที่มาจากครอบครัวไทยพวน กับเด็กที่มาจากครอบครัวไทย มีการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ ในปริมาณต่างกัน

6. เด็กที่มาจากครอบครัวไทยพวน กับเด็กที่มาจากครอบครัวไทย มีการสื่อสารในครอบครัวต่างกัน
7. เด็กที่มาจากครอบครัวไทยพวน กับเด็กที่มาจากครอบครัวไทย มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างกัน
8. เด็กที่มีเพศต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างกัน
9. เด็กที่บิดามารดามีอาชีพต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างกัน
10. เด็กที่มีอายุต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้างนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาแบบของการอบรมเลี้ยงดูที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารในครอบครัว และความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กในครอบครัว 2 ประเภท ได้แก่ ครอบครัวไทยพวน กับครอบครัวไทย ซึ่งอาศัยอยู่ในอำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ดังมีขั้นตอนในการศึกษาค้างนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นเด็กชาวไทยพวน และเด็กชาวไทยที่มีอายุระหว่าง 3-10 ปี อาศัยอยู่ในอำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก และกำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนอนุบาล อำเภอปากพลี

กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กชาวไทยพวน และเด็กชาวไทยที่ได้จากการสุ่มอย่างแบบแบ่งเป็นพวกหรือชั้น (Stratified Random Sampling) ที่มีอายุระหว่าง 3-10 ปี อาศัยอยู่ในอำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก และกำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนอนุบาล อำเภอปากพลี

สำหรับการเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังนี้

1.1 แบ่งกลุ่มเด็กไทยพวน กับเด็กไทย ตามนิยามศัพท์ที่คณะผู้วิจัยกำหนดโดยมีคณะครูเป็นผู้เลือก

1.2 สุ่มเด็กที่มีอายุ 3 - 6 ปี โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย จากกลุ่มเด็กไทยพวน จำนวน 16 คน และเด็กไทย จำนวน 15 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งเด็กออกตามอายุ คือ 3, 4, 5 และ 6 ปี แล้วสุ่มมาในทุกๆ ระดับอายุในปริมาณพอๆ กัน

1.3 สุ่มเด็กที่มีอายุ 7 - 10 ปี โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย จากกลุ่มเด็กไทย จำนวน 17 คน และเด็กไทย จำนวน 16 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งเด็กออกตามอายุ คือ 7, 8, 9 และ 10 ปี แล้วสุ่มมาในทุกๆ ระดับอายุในปริมาณพอๆ กัน

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น มีจำนวน 64 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้มี 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

วิธีสร้าง พัฒนาจากการสังเกตวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่บ้านของกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำผลการสังเกตมาพิจารณาจัดกลุ่มวิธีการเลี้ยงดูตามที่พบแล้วนำข้อมูลที่ได้มาสร้างเป็นแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูในแบบต่างๆ ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตมีดังนี้

1. ชาวไทยพวนจะให้ความรักแก่ลูก พุดกับลูกด้วยน้ำเสียงนุ่มนวล ส่งเสริมลูกในด้านการศึกษาแต่ไม่ปล่อยให้เด็กมีอิสระจนเกินไป เด็กๆ จะอยู่ในความดูแลของผู้ใหญ่อย่างใกล้ชิด

2. ในครอบครัวชาวไทยพวน ไม่ปรากฏว่า บิดา มารดา หรือญาติผู้ใหญ่ มีการพูดหรือเจรจาสื่อสารกับเด็กโดยใช้เสียงดัง หรือดูว่าตะคอกเด็ก สำเนียงและน้ำเสียงของชาวไทยพวน มีลักษณะนุ่มนวล มีหางเสียงและมักจะพุดกับลูกอย่างนุ่มนวล

3. หมู่บ้านชาวไทยพวนจะอยู่กันเป็นกลุ่มก้อน มีการพูดคุยสังสรรค์ระหว่างบิดา มารดา หรือญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน ส่วนเด็กๆ จะเล่นด้วยกันในตอนเย็น

สำหรับครอบครัวชาวไทย มีบรรยากาศต่างไปจากชาวไทยพวน บิดามารดาหรือญาติผู้ใหญ่มักมีลักษณะดุดมกว่าชาวไทยพวน บิดามารดาหรือญาติพุดกับเด็กด้วยเสียงอันดัง ลักษณะของบ้านก็มักแยกกันอยู่ เด็กไทยก็จะเล่นอยู่ภายในบ้านของตน เด็กเล็กๆ จะถูกดูแลใกล้ชิด ในขณะที่เด็กโตมีอิสระมากขึ้น

จากการสังเกตลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่กล่าวมาข้างต้น จึงสามารถสรุปแบบของการอบรมเลี้ยงดูได้ 2 แบบ คือ แบบรักสนับสนุน และแบบควบคุม คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูใน 2 แบบ ที่กล่าวมาข้างต้น และพบว่าวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ เป็นผู้สร้างไว้ นอกจากมีแบบของการอบรมเลี้ยงดูใน 2 แบบนี้แล้ว ยังมีแบบการให้เหตุผลและแบบลงโทษทางจิต ซึ่งน่าสนใจอีกด้วย คณะผู้วิจัยจึงตัดสินใจทดลองนำวิธีทั้ง 2 มาใช้ร่วมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และแบบควบคุมด้วย แม้ว่าในขณะที่ไปสังเกตการอบรมเลี้ยงดูที่บ้านของกลุ่มตัวอย่างจะไม่พบการเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลและแบบลงโทษทางจิตก็ตาม ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานการณ์ขณะที่สังเกตอาจไม่เอื้อให้บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือญาติผู้ใหญ่ แสดงพฤติกรรมการให้เหตุผล หรือการลงโทษทางจิต ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้นำวิธีการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 แบบ นำมาปรับปรุงเพื่อสร้างข้อคำถามให้เหมาะสมกับเด็กอายุ 3 - 10 ปี และสถานการณ์แวดล้อม

ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแบบทดสอบของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ นั้น คณะผู้วิจัยไม่ได้นำมาดัดแปลงให้เป็นเครื่องมือ เพราะจากการสังเกตและซักถามครูอาจารย์ที่สอนในโรงเรียนอนุบาลอำเภอบางพลี สรุปได้ว่าไม่ปรากฏวิธีการอบรมแบบนี้

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 แบบ ถูกสร้างขึ้นมาแบบละ 10 ข้อ รวม 40 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรวัด 3 ระดับ คือ จริง ไม่แน่ใจ ไม่จริง

ตัวอย่าง แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู 4 แบบ

แบบการ อบรมเลี้ยงดู	ข้อคำถาม	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
1. รักสนับสนุน	พ่อแม่แสดงให้เห็นว่าท่านรักหนูมาก			
2. ให้เหตุผล	พ่อแม่บอกหนูหรือเปล่านั้นว่าท่านดีหนู เพราะอะไร			
3. ควบคุม	เวลาไปเล่นข้างนอกกลับมา พ่อแม่ถาม หนูว่า หนูไปทำอะไรมา			
4. ลงโทษทางจิต	เมื่อพ่อแม่ทำโทษหนู ท่านจะไม่ใช้การตี			

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ แบ่งเป็นข้อความทางบวกจำนวน 9 ข้อ คือ ข้อ 1,2,3,4,5,6,7,8,10 และข้อความทางลบจำนวน 1 ข้อ คือข้อ 9

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ประกอบด้วยคำถาม 10 ข้อ แบ่งเป็นข้อความทางบวกจำนวน 4 ข้อ คือ 11,15,16,20 และ ข้อความทางลบจำนวน 6 ข้อ คือข้อ 12,13,14,17,18,19

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ประกอบด้วยคำถาม 10 ข้อ แบ่งเป็นข้อความทางบวกจำนวน 6 ข้อ คือ ข้อ 21,23,25,27,28,29 และ ข้อความทางลบจำนวน 4 ข้อ คือ ข้อ 22,24,26,30

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต ประกอบด้วยคำถาม 10 ข้อ แบ่งเป็นข้อความทางบวกจำนวน 7 ข้อ คือ ข้อ 32,33,34,36,37,39,40 และ ข้อความทางลบจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 31,35,38 (ดูภาคผนวก 1)

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

คำถามในแบบสอบถามฉบับนี้ เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดา ผู้ปกครองหรือญาติผู้ใหญ่ ปฏิบัติต่อตัวเด็กในแบบต่างๆ ซึ่งคำถามเหล่านี้ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นจริงที่เด็กได้รับจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือญาติผู้ใหญ่ แต่เนื่องจากลักษณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเด็กเล็ก ดังนั้นการทำแบบสอบถามในครั้งนี้จึงใช้วิธีอ่านข้อคำถามให้เด็กฟัง และผู้วิจัยเป็นผู้บันทึกคำตอบ

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความทางบวก			ข้อความทางลบ		
ตอบ จริง	ให้	3 คะแนน	ตอบ จริง	ให้	1 คะแนน
ตอบ ไม่แน่ใจ	ให้	2 คะแนน	ตอบ ไม่แน่ใจ	ให้	2 คะแนน
ตอบ ไม่จริง	ให้	1 คะแนน	ตอบ ไม่จริง	ให้	3 คะแนน

การหาคุณภาพของเครื่องมือการอบรมเลี้ยงดู

1. หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้วิธีหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม สำหรับข้อที่ถูกตัดออกโดยใช้เกณฑ์ตั้งแต่ 0.30 ลงมา

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนจาก 10 ข้อ คือ ข้อ 1 ถึงข้อ 10 ตัดข้อ 2 เหลือ 9 ข้อ

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลจาก 10 ข้อ คือ ข้อ 11 ถึงข้อ 20 ตัดข้อ 15 และ 16 เหลือ 8 ข้อ

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม จาก 10 ข้อ คือ ข้อ 21 ถึงข้อ 30 ตัดข้อ 22, 24, 25 และ 26 เหลือ 6 ข้อ

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต มี 10 ข้อ คือ ข้อ 31 ถึงข้อ 40 ตัดข้อ 32 เหลือ 9 ข้อ

2. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธี α - coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้
แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน จำนวน 9 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.567

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล จำนวน 8 ข้อ ได้ค่าความ
เชื่อมั่น 0.685

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม จำนวน 6 ข้อ ได้ค่าความ
เชื่อมั่น 0.439

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต จำนวน 9 ข้อ ได้ค่าความ
เชื่อมั่น 0.510

(ดูภาคผนวก 2)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการสื่อสารในครอบครัว

วิธีสร้าง ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการเขียนนิยามปฏิบัติการ
จากการศึกษาพบว่า ปรินญานินพนธ์ของ ศิริพร สิริยากุล (2534) ได้สร้างแบบสอบถามนี้ไว้ใช้
กับนักเรียนวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 6 โดยแบ่งการสื่อสารออกเป็น
เป็นการสื่อสารเชิงบวก และการสื่อสารเชิงลบทั้งจากพ่อและแม่

คณะผู้วิจัยได้สร้างนิยามปฏิบัติการการสื่อสารในครอบครัวโดยนำแนวคิดของ ศิริพร
สิริยากุล และจากการออกไปสังเกตการอบรมเลี้ยงดูในส่วนที่ 1 นำมาสร้างนิยามปฏิบัติการ
และข้อคำถาม โดยกำหนดนิยามปฏิบัติการจากกิจกรรมที่กระทำร่วมกันในครอบครัว 3 เรื่อง
คือ 1) การให้ความรู้ตลอดจนข้อแนะนำแก่เด็ก 2) การให้โอกาสเด็กแสดงความคิดเห็น และ
ความรู้สึกต่างๆ การรับฟังเหตุผล ตลอดจนการเสริมแรงประกอบ 3) การแสดงความรักต่อเด็ก

ลักษณะของแบบสอบถามการสื่อสารในครอบครัว

แบบสอบถามการสื่อสารในครอบครัวสร้างขึ้นมาทั้งหมด 22 ข้อ มีลักษณะเป็น
มาตรวัดอัตราส่วน 3 ระดับ คือ บ่อยมาก บางครั้ง ไม่เคยเลย

ตัวอย่าง แบบสอบถามการสื่อสารในครอบครัว

ลักษณะของกิจกรรม	ข้อคำถาม	บ่อยมาก	บางครั้ง	ไม่เคยเลย
1. การให้ความรู้ ตลอดจนข้อแนะนำ แก่บุตร	เมื่อหนูมีปัญหาไปปรึกษา พ่อแม่ จะให้คำแนะนำอย่างดี			
2. การให้โอกาสบุตร แสดงความคิดเห็น และความรู้สึกต่างๆ ตลอดจนรับฟังเหตุผล	หนูจะถูกดู หรือตำหนิ เมื่อแสดง ความคิดเห็นที่ขัดแย้งกับพ่อแม่			
3. การแสดงความรัก ต่อบุตร	พ่อแม่มักยิ้มแย้มเวลาพูดกับหนู			

แบบสอบถามการสื่อสารในครอบครัว ประกอบด้วย ข้อคำถาม 22 ข้อ
แบ่งเป็นข้อความทางบวก จำนวน 12 ข้อ คือ ข้อ 1,4,5,9,11,12,13,14,16,17,20 และ 22
ข้อความทางลบ จำนวน 10 ข้อ คือ ข้อ 2,3,6,7,8,10,15,18,19 และ 21 (ดูภาคผนวก 3)

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถามการสื่อสารในครอบครัว

คำถามในแบบสอบถามฉบับนี้ เป็นคำถามเกี่ยวกับการสื่อสารในครอบครัวนี้ บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือญาติผู้ใหญ่ใช้เจรจาสื่อสารกับเด็ก คำถามเหล่านี้ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นจริงที่เด็กได้รับ แต่เนื่องจากลักษณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเด็กเล็ก ดังนั้นการทำแบบสอบถามในครั้งนีจึงใช้วิธีการอ่านข้อคำถามให้เด็กฟัง และผู้วิจัยเป็นผู้บันทึกคำตอบ

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความทางบวก			ข้อความทางลบ		
ตอบ บ่อยมาก	ให้	3 คะแนน	ตอบ บ่อยมาก	ให้	1 คะแนน
ตอบ บางครั้ง	ให้	2 คะแนน	ตอบ บางครั้ง	ให้	2 คะแนน
ตอบ ไม่เคยเลย	ให้	1 คะแนน	ตอบ ไม่เคยเลย	ให้	3 คะแนน

การหาคุณภาพของเครื่องมือแบบสอบถามการสื่อสารในครอบครัว

1. หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้วิธีหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อ และคะแนนรวม สำหรับข้อที่ถูกต้องออกคือข้อ 4,9,10 และ 12 โดยใช้เกณฑ์ค่าความสัมพันธ์ต่ำกว่า 0.30 ลงมา

2. หาค่าเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธี α - coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 18 ข้อ เท่ากับ 0.826 (ดูภาคผนวก 2)

ส่วนที่ 3 เครื่องมือตรวจสอบความสามารถในการใช้ภาษา

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือตรวจสอบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยพวน และ
เด็กไทย

โดยมีวัตถุประสงค์ตรวจสอบความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

1. ความสามารถในการเลือกใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง กิริยา ที่แสดงถึงบุคลิกภาพอันพึงประสงค์ อันได้แก่ บุคลิกภาพอ่อนน้อม อ่อนโยน มีมารยาท กล้าแสดงออกอย่างสุภาพ

2. ความสามารถในการลำดับความคิด

3. ความสามารถในการเชิงความคิดสร้างสรรค์ ที่แปลกใหม่ และมีลักษณะโดดเด่น

4. ความสามารถในการเลือกใช้คำ ประโยค ภาษา ได้อย่างถูกต้องตามหลัก

ไวยากรณ์ไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ ผู้วิจัยได้จัดทำเป็นแบบทดสอบ 2 ลักษณะ ได้แก่

1. การตรวจสอบความสามารถทางภาษาด้วยการตอบด้วยวาจา โดยอาศัยการสังเกต การสัมภาษณ์ และให้คะแนนจากผู้วิจัย

2. การตรวจสอบความสามารถทางภาษาด้วยการตอบข้อเขียน

1. การตรวจสอบความสามารถทางภาษาด้วยการตอบด้วยวาจา โดยอาศัยการสังเกต การสัมภาษณ์ และให้คะแนนจากผู้วิจัย

กระทำโดยผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม ชุดที่ 1 ที่ว่าด้วยการสอบถามเกี่ยวกับคำที่แสดงถึงมารยาทที่ดี เช่น การใช้คำว่า สวัสดี ขอคุณ ในโอกาสต่างๆ เป็นต้น ในระหว่างการซักถามเกี่ยวกับคำที่แสดงความสุภาพนั้น ผู้วิจัยได้สังเกตการตอบคำถาม โดยพิจารณาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กนักเรียนกับผู้วิจัยว่ามีปฏิสัมพันธ์ในเชิงลบหรือบวกมีความสุภาพมากน้อยเพียงใด แสดงความคิดเห็นและได้ตอบอย่างสุภาพหรือไม่

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ให้เด็กนักเรียนเล่าเรื่องจากภาพที่ให้ (ดูภาคผนวก 4) โดยเล่าให้ผู้วิจัยฟัง ความยาว 1 นาที การเล่าเรื่องจากภาพผู้วิจัยได้พิจารณา ในเรื่องของการเลือกสรรคำที่สุภาพ การแสดงออกอย่างมีมารยาท และน้ำเสียงที่ดีน่าฟังประสงค์

กล่าวได้ว่าเกณฑ์การการตอบด้วยวาจา ผู้วิจัยจะพิจารณาองค์ประกอบย่อย 3 ประการที่แสดงถึงการมีบุคลิกภาพที่ดี ได้แก่

1. การปรากฏกาย นักเรียนมีการปรากฏกาย อันได้แก่ มีกิริยาท่าทาง การใช้สีหน้า การยิ้ม การมองที่สุภาพ หรือไม่
2. น้ำเสียง นักเรียนมีน้ำเสียงที่สุภาพ อ่อนโยนหรือไม่
3. คำ นักเรียนมีการเลือกใช้คำที่สุภาพหรือไม่ เช่น ใช้คำว่า ทาน แทน กิน หรือใช้คำว่า คำว่า เป็น คำหยาบ

เกณฑ์การให้คะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนเต็มไว้ 30 คะแนน แบ่งสัดส่วนเป็น

1. การปรากฏกาย	คะแนนเต็ม	10
2. น้ำเสียง	คะแนนเต็ม	10
3. การใช้คำ	คะแนนเต็ม	10

ทั้ง 3 หัวข้อนี้ จะมีคะแนนรวมทั้งสิ้น 30 คะแนน แล้วปรับคะแนนที่ได้เป็นคะแนนเต็ม 20 โดยถือว่า หากเด็กคนใดได้คะแนนอยู่ในช่วงระหว่าง 1 – 7 คะแนน ถือว่า ผลการสอบปากเปล่าไม่เป็นที่น่าพอใจ กล่าวคือ เด็กมีการใช้คำที่ไม่สุภาพ และยังใช้คำที่ไม่แสดงถึงการรู้จักมารยาททางสังคม มีการใช้น้ำเสียงที่ไม่ชวนฟัง พูดสะบัดเสียงไม่มีคำลงท้าย เช่น ค่ะ ค่ะ ครับ และยังมีอิริยาบถไม่น่าพึงใจ จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปรับปรุง

หากเด็กได้คะแนนอยู่ในช่วง 8 – 14 คะแนน ถือว่าผลการสอบปากเปล่าเป็นที่น่าพอใจ พอใช้ กล่าวคือ เด็กมีการใช้คำที่สุภาพมากขึ้น และอาจมีการใช้คำที่แสดงถึงมารยาททางสังคมบ้าง มีน้ำเสียงที่ชวนฟังบ้าง อาจมีคำลงท้ายในบางข้อความ และมีอิริยาบถที่สุภาพพอสมควร ทั้งนี้จึงจำเป็นที่อาจจะต้องได้รับการพัฒนาและเข้าใจข้อบกพร่องบางส่วน

หากเด็กได้คะแนนอยู่ในช่วง 15 คะแนนขึ้นไป ถือว่าผลสอบปากเปล่าเป็นที่น่าพอใจดี กล่าวคือ นักเรียนมีการใช้คำที่สุภาพ แสดงถึงการรู้จักมารยาททางสังคม มีน้ำเสียงที่อ่อนโยน สุภาพ น่าฟัง มีอิริยาบถที่ดีน่าประทับใจ ไม่จำเป็นต้องแก้ไขหรือปรับปรุง แต่ควรเสนอแนะให้อนุรักษ์ความน่าพึงพอใจนั้นไว้

อย่างไรก็ตาม ช่วงคะแนนทั้ง 3 ช่วงนี้ ในแต่ละช่วงคะแนนมีการระบุผลการสอบปากเปล่าที่ชัดเจน เช่น ช่วงคะแนนที่ 1-7 ยิ่งคะแนนอยู่ในระดับต่ำ ยิ่งแสดงว่า เด็กมีข้อบกพร่องทางการใช้ภาษาในเรื่องการเลือกใช้คำสุภาพและมีมารยาทมากกว่า คะแนนที่อยู่ในระดับสูงกว่า

ตัวอย่างเช่น หากเด็กคนที่ 1 ได้คะแนนการใช้ภาษาได้สุภาพ มีมารยาทน่าประทับใจ 15 คะแนน แสดงว่า เด็กผู้นี้มีการใช้ภาษาที่สุภาพและรู้จักมารยาททางสังคมดี มีการใช้น้ำเสียงที่สุภาพนุ่มนวลดี อาจมีการขาดหางเสียง และคำลงท้ายบ้างในบางครั้ง และมีการมองการ

ใช้สีหน้าและกิริยาท่าทางดี แต่หากเมื่อเทียบกับเด็กชายที่ 2 ได้คะแนนการใช้ภาษาได้สุภาพ น่าประทับใจ 18 คะแนน จะแสดงว่าเด็กคนที่ 1 มีการใช้ภาษาที่สุภาพ น่าประทับใจน้อยกว่าเด็กคนที่ 2

อึ่งในการสอบปากเปล่า ผู้วิจัยจะให้คะแนนเต็มแก่เด็กทุกคนก่อนสอบเท่าๆ กัน คือ ได้คนละ 30 คะแนน และใช้วิธีหักคะแนนเด็กที่สอบตำแหน่งละ 1 คะแนน เช่น เด็กที่ได้คะแนน 19 คะแนน

การใช้คำสุภาพ แทนคำไม่สุภาพ	-1	-1					-2
การใช้คำที่แสดงถึงการมีมารยาททางสังคม	-1	-1	-1				-3
การใช้เสียงที่ดี สุภาพนุ่มนวล	-1	-1	-1	-1	-1		-5
การใช้ิริยาบถ การปรากฏกายที่ดี	-1						-1

เด็กคนนี้ถูกหักคะแนน 11 คะแนน จึงเหลือคะแนน 19 คะแนน จาก 30 คะแนน
 ต่อจากนั้นจะปรับคะแนนเต็ม 30 คะแนน มาเป็น 20 คะแนน ดังนั้นเด็กคนนี้จะได้คะแนน

$$\frac{19 \times 20}{30} = 12.67 \text{ หรือ } 13 \text{ คะแนน}$$

2. การตรวจสอบความสามารถทางภาษาด้วยการตอบข้อเขียน

เครื่องมือนี้ผู้วิจัยจะใช้วิธีให้นักเรียนตอบข้อเขียน โดยใช้แบบทดสอบ ชุดที่ 2 (ดูภาคผนวก 5) เพื่อตรวจสอบความสามารถในเรื่อง การลำดับความคิด ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

อึ่งในเด็กนักเรียนช่วงอายุ 1 คือระหว่าง 3 - 6 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีทักษะการเขียน และอ่านไม่ดีเท่าที่ควร ผู้วิจัยจะใช้ครูพี่เลี้ยง ผู้ช่วยวิจัย และผู้วิจัยเอง เป็นผู้เขียนตอบตามที่นักเรียนต้องการตอบแล้วนำมาให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน ผู้วิจัยแบ่งออกเป็นส่วนละ 20 คะแนน ได้แก่

การลำดับความคิด ใช้แบบทดสอบ 2 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน คะแนนเต็ม 20

ความคิดสร้างสรรค์ ใช้แบบทดสอบ 2 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน คะแนนเต็ม 20

การใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง ใช้แบบทดสอบ 2 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน คะแนนเต็ม 20

เกณฑ์การให้คะแนนเรื่อง การลำดับความคิด ผู้วิจัยพิจารณาจาก ความถูกต้องของการลำดับความคิด ว่าลำดับได้ถูกต้องหรือไม่ มากน้อยเพียงใด โดยคำถามประกอบด้วย การลำดับเหตุการณ์ การลำดับขนาด โดยมีภาพเหตุการณ์ หรือขนาดของสิ่งของ แล้วให้นักเรียนเลือกจัดลำดับ

แบบทดสอบเรื่องการลำดับความคิดนี้ มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยมีช่วงคะแนนที่บอกถึงความสามารถในการใช้ภาษา ด้านการลำดับความคิด ดังนี้

1 – 7 คะแนน ถือว่า ผลการสอบข้อเขียนด้านการลำดับความคิดไม่เป็นที่พึงพอใจ เด็กยังขาดทักษะในการลำดับความคิดที่ดี จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปรับปรุง

8 – 14 คะแนน ถือว่า ผลการสอบข้อเขียนด้านการลำดับความคิดเป็นที่น่าพอใจ เด็กมีทักษะในการลำดับความคิดพอใช้ อาจมีการลำดับเหตุการณ์ ขนาดผิดไปบ้าง จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาความคิดในการลำดับความคิดต่อไป

15 คะแนนขึ้นไป ถือว่าผลการสอบข้อเขียนด้านการลำดับความคิดอยู่ในเกณฑ์ดี ในการให้คะแนนการสอบข้อเขียนความสามารถด้านการลำดับความคิด ผู้วิจัยใช้วิธีหักคะแนน เด็กนักเรียนในตำแหน่งที่ลำดับความคิดผิด ตำแหน่งละ 1 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนเรื่องความคิดสร้างสรรค์ ผู้วิจัยจะพิจารณาว่า จากข้อมูลที่เป็นสิ่งเดียวกัน นักเรียนแต่ละคนจะมีความคิดสร้างสรรค์ที่จะนำไปขยายความคิด โดยใช้คำและประโยคได้มากน้อยเพียงใด มีความคิดแปลกใหม่ โดดเด่น มีเอกลักษณ์เฉพาะหรือไม่

แบบทดสอบความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยมีช่วงคะแนน ดังนี้

1 – 7 คะแนน มีความคิดสร้างสรรค์ยังไม่ดี ต้องได้รับการแก้ไข

8 – 14 คะแนน มีความคิดสร้างสรรค์พอใช้ ต้องได้รับการฝึกฝนเพิ่มเติม

15 คะแนนขึ้นไป มีความคิดสร้างสรรค์ในเกณฑ์ดี ควรได้รับการพัฒนาและ

อนุรักษ์ไว้

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการเลือกใช้ คำ ประโยค ภาษา ได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ไทย มีหลักในการพิจารณาจาก

1. การใช้คำได้ถูกต้องตามความหมาย และบริบท
2. การใช้คำได้ถูกต้องตามลักษณะไวยากรณ์ไทย
3. การใช้คำที่กระชับ ชัด สื่อความหมายชัดเจน
4. มีการเรียงลำดับคำในประโยคได้ดี
5. การใช้รูปประโยคได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ไทย

นักเรียนมีข้อบกพร่องในการใช้ภาษาประเด็นใด จะถูกหักคะแนนตำแหน่ง

ละ 1 คะแนน ทั้งนี้โดยมีคะแนนเต็ม 20 คะแนน เท่ากันทุกคน เช่น

โรงเรียนของฉัน ฉันไปโรงเรียน คุณครูใจดี เพื่อนที่ใจดี

-1

-1

-1

เพื่อนเล่นกับฉัน

จันทน์เล่นสนามหลังโรงเรียน

-1

เด็กนักเรียนคนนี้ถูกหัก 4 คะแนน เนื่องจากตำแหน่งแรก ข้อความไม่สละสลวย ไม่สัมพันธ์กันกับข้อความที่ตามมา

ตำแหน่งที่ 2 ขาดสันฐานเชื่อมโยงประโยค “เพราะ”

ตำแหน่งที่ 3 ประโยคไม่จบความ เพื่อนที่ใจดี....

ตำแหน่งที่ 4 ขาดพบพบ "ที่"

ข้อสอบทั้งหมดมี 3 ข้อ ให้คะแนนข้อละ 10 คะแนน รวม 3 ข้อ เป็น 30 คะแนน
แล้วปรับจากคะแนนเต็ม 30 คะแนน มาเป็นคะแนนเต็ม 20 คะแนน ทั้งนี้ได้แบ่งเกณฑ์ออกเป็น
3 ช่วง คะแนน ดังนี้

ช่วงคะแนน 1 – 7 การใช้ภาษาไทยยังไม่ถ่องแท้ ต้องได้รับการแก้ไข

ช่วงคะแนน 8 – 14 การใช้ภาษาไทยถูกต้องพอใช้ ต้องได้รับการฝึกฝนเพิ่มเติม

ช่วงคะแนน 15 ขึ้นไป การใช้ภาษาไทยถูกต้องดี ต้องได้รับการพัฒนาและอนุรักษ์

การหาคุณภาพของเครื่องมือความสามารถในการใช้ภาษา

เนื่องจากแบบทดสอบสองความสามารถในการใช้ภาษาได้แบ่งการวัดออกเป็น

4 องค์ประกอบ คือ

1. ความสามารถในการเลือกใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง กิริยา ที่แสดงถึงบุคลิกภาพอันพึงประสงค์

- ## 2. ความสามารถในการลำดับความคิด

3. ความสามารถในการเชิงความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ และมีลักษณะโดดเด่น

4. ความสามารถในการเลือกใช้ถ้อยคำ ประโยค ภาษา ได้อย่างถูกต้องตามหลัก

ไวยากรณ์ไทย

เครื่องมือทั้ง 4 องค์ประกอบย่อยนี้ ผู้วิจัยได้หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content - Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทางภาษาตรวจสอบว่าตรงในสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่ ต่อจากนั้นได้นำมาหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบความเที่ยงตรงภายใน (Internal Consistency) โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละองค์ประกอบกับองค์ประกอบรวมหรือคะแนนรวม พบว่า

องค์ประกอบที่ 1 มีความสัมพันธ์กับคะแนนรวม เท่ากับ .849

องค์ประกอบที่ 2 มีความสัมพันธ์กับคะแนนรวม เท่ากับ .812

องค์ประกอบที่ 3 มีความสัมพันธ์กับคะแนนรวม เท่ากับ .865

และ องค์ประกอบที่ 4 มีความสัมพันธ์กับคะแนนรวม เท่ากับ .770

ทั้งนี้ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .001

สำหรับการหาความเชื่อมั่นได้มาแบบ KR 20 ในองค์ประกอบ ที่ 1-2 ได้ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .78 ส่วนองค์ประกอบที่ 3-4 ไม่ได้หาความเชื่อมั่น เนื่องจากเป็นการเขียนหรือแต่งคำ หรือ ประโยค

การเก็บรวบรวมข้อมูล

มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. นำเครื่องมือทั้ง 3 ชุด คือ แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู (แบบรักสนับสนุน, ให้เหตุผลควบคุม และลงโทษทางจิต) แบบสอบถามการสื่อสารในครอบครัว และความสามารถในการใช้ภาษา (ความสามารถในการเลือกใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง กิริยา ที่แสดงถึงบุคลิกภาพ อันพึงประสงค์ ความสามารถในการลำดับความ ความสามารถในการเชิงความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์) ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง (เด็กชายไทยพวน กับเด็กไทย ระหว่างอายุ 3 – 10 ปี)

2. นำข้อมูลที่ได้มาตรวจ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อตอบคำถามการศึกษาการค้นคว้าตามวัตถุประสงค์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เครื่องมือ

1. หาค่าความเที่ยงตรงและค่าอำนาจจำแนก โดยใช้ Product Moment Coefficient Correlation

2. หาค่าเชื่อมั่น โดยใช้ Alpha-Coefficient

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสหสัมพันธ์ในระหว่างตัวแปรต่างๆ โดยใช้ Product Moment Coefficient Correlation เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อ 1
2. หากการทำนายตัวแปรเกณฑ์ จากตัวแปรทำนายต่าง โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อ 2
3. หากการเปรียบเทียบตัวแปรตาม ตามความแตกต่างของตัวแปรต้น โดยใช้ t-test แบบ independent group เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อ 3 – 8 และข้อ 10 และใช้ F-test เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อ 9

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายดังนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
df	แทน	Degree of Freedom ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
SS	แทน	Sum of Squares ผลบวกกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว
MS	แทน	Mean Square ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว
λ	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
SE _{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
X	แทน	การอบรมเลี้ยงดู
X ₁	แทน	รักสนับสนุน
X ₂	แทน	ให้เหตุผล
X ₃	แทน	ควบคุม
X ₄	แทน	ลงโทษทางจิต
Z	แทน	การสื่อสารในครอบครัว
Y	แทน	ความสามารถในการใช้ภาษา

Y ₁	แทน	ความสามารถในการเลือกใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง กิริยา ที่แสดงถึงบุคลิกภาพอันพึงประสงค์ หรือกล่าวสั้นๆ ว่า น้ำเสียง กิริยา มารยาท
Y ₂	แทน	ความสามารถในการลำดับความคิด หรือกล่าวสั้นๆ ว่า ลำดับความคิด
Y ₃	แทน	ความสามารถในเชิงความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ และมีลักษณะโดดเด่น หรือกล่าวสั้นๆ ว่า ความคิดสร้างสรรค์
Y ₄	แทน	ความสามารถในการเลือกใช้คำ ประโยค ภาษาได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ หรือกล่าวสั้นๆ ว่า การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์
S	แทน	เพศ
C	แทน	แหล่งที่มาของเด็ก
O	แทน	อาชีพของบิดามารดา
P	แทน	อายุ
*	แทน	มีนัยสำคัญที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตอนที่ 2 ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ

ตอนที่ 3 ศึกษาการทำนายความสามารถในการใช้ภาษาโดยใช้ตัวแปร การอบรมเลี้ยงดู และการสื่อสารในครอบครัว เป็นตัวทำนาย

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาตามตัวแปร การอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารในครอบครัว แหล่งที่มาของเด็ก เพศ อาชีพของบิดามารดา และช่วงอายุที่แตกต่างกัน

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ในการเสนอค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ได้นำเสนอตามลำดับนี้

ครอบครัว เพศ อาชีพบิดามารดา และอายุ ตัวแสดงผลตามตาราง 1

ตาราง 1 ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง 64 คน ตามตัวแปรต้น

ตัวแปร	แยกได้เป็น	จำนวน	เปอร์เซ็นต์	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	SD	MAX	MIN
1. ครอบครัว	ไทยพวน	33	51.6					
	ไทย	31	48.4					
2. เพศ	ชาย	37	57.8					
	หญิง	27	42.2					
3. อาชีพบิดามารดา	รับจ้าง	37	57.8					
	เกษตรกร	11	17.2					
	ค้าขาย	6	9.4					
	บริษัท	10	15.6					
4. อายุ	3-6 ปี	31	48.4					
	7-10 ปี	33	51.6					
5. การอบรมเลี้ยงดู	- รักสนับสุนน			27	22.53	30.3	27	16
	มาก	31	51.6		25.00	1.35	27	23
	น้อย	31	48.4		19.90	1.87	22	16
	- ให้เหตุผล			24	16.70	3.34	22	9
	มาก	35	54.7		19.11	1.69	22	17
	น้อย	29	45.3		13.79	2.35	16	9
	- ควบคุม			18	12.78	2.76	18	6
	มาก	33	51.6		14.91	1.53	18	13
	น้อย	31	48.4		10.52	1.79	12	6
	- ลงโทษทางจิต			27	19.47	3.34	27	9
	มาก	30	46.9		22.23	1.98	27	20
	น้อย	31	48.4		17.03	2.18	19	9

ตาราง 1 (ต่อ)

ตัวแปร	แยกได้เป็น	จำนวน	เปอร์เซ็นต์	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	SD	MAX	MIN
6. การสื่อสาร				54	42.48	6.84	54	26
	มาก	34	53.1		48.15	3.15	54	43
	น้อย	30	46.1		36.07	3.16	42	26
7. ความสามารถในการใช้ภาษา								
	น้ำเสียง ท่าทาง	มารยาท		20	12.97	1.39	15	10
	ลำดับความคิด			20	13.56	1.38	16	10
	ความคิดสร้างสรรค์			20	13.75	1.32	17	10
	การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์			20	13.75	1.31	17	10

จากตาราง 1 แสดงตัวแปร 7 ตัวแปร ใน ตัวแปร 1 ถึง 4 ได้แสดงจำนวนและเปอร์เซ็นต์ ส่วนตัวแปร 5 ถึง 7 แสดงค่าคะแนนเต็ม ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ได้มากที่สุดในกลุ่ม และค่าที่น้อยที่สุดในกลุ่ม สิ่งที่น่าสนใจคือตัวแปร 3 อาชีพปิตามารดา ที่แยกเป็นคำขาย มีจำนวนเพียง 6 คน ใน 64 คน ซึ่งถือว่าน้อยมาก ตัวแปร 6 การสื่อสาร ถ้าดูในตารางพบว่า คะแนนสูงสุดได้เท่ากับคะแนนเต็ม แสดงว่าเด็กในกลุ่มตัวอย่างมีการสื่อสารในครอบครัวมาก สำหรับตัวแปร 7 ความสามารถในการใช้ภาษา คะแนนเฉลี่ยของทุกแบบทดสอบย่อยหรือองค์ประกอบย่อย คือ น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท ลำดับความคิด ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 12.97 ถึง 13.75 แสดงว่าความสามารถในการใช้ภาษาของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับพอใช้ แต่ต้องได้รับการฝึกฝนเพิ่มเติม

ตอนที่ 2 ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปร

ในการหาความสัมพันธ์ของตัวแปร เพื่อทดสอบสมมุติฐานในข้อ 1 ที่ว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับการสื่อสารในครอบครัวและความสามารถในการใช้ภาษา โดยได้แยกการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 4 แบบ คือ รักสนับสนุน ให้เหตุผล ควบคุม และลงโทษทางจิต ส่วนความสามารถในการใช้ภาษาได้แยกออกเป็น 4 องค์ประกอบย่อยคือ น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท ลำดับความคิด ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ ดังแสดงผล

ตามตาราง 2

ตาราง 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของเด็ก (เด็กไทยพวนกับเด็กไทย)

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักนับสนุน (X ₁)	1.000	.369**	.182	.105	.550**	-.103	-.053	-.111	-.081	-.094
- ให้เหตุผล (X ₂)		1.000	-.024	.125	.455**	.034	.042	.071	.062	-.068
- ควบคุม (X ₃)			1.000	-.299*	-.112	-.200	-.147	-.201	-.081	-.231
- ลงโทษทางจิต (X ₄)				1.000	.362**	.083	-.007	.111	.135	-.031
การสื่อสารในครอบครัว (Z)					1.000	.121	.148	.009	.161	.079
ความสามารถในการใช้ภาษา (Y)						1.000	.849**	.812**	.865**	.770**
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)							1.000	.555**	.704**	.527**
- ลำดับความคิด (Y ₂)								1.000	.619**	.492**
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)									1.000	.532**
- การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ (Y ₄)										1.000

จากตาราง 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูกับการสื่อสารในครอบครัวของเด็ก พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นการอบรมเลี้ยงดูแบบครอบครัวที่ไม่พบความสัมพันธ์ ดังนั้นจึงสอดคล้องกับสมมุติฐานเป็นบางส่วน แต่ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความสามารถในการใช้ภาษาของเด็ก และไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารในครอบครัวกับความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กอีกเช่นกัน ดังนั้นจึงไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานในส่วนนี้

จากตาราง 3 ตัวแปรทำนายที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยพวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กไทยพวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของ น้ำเสียง กิริยา มารยาท ลำดับความคิด ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กไทยพวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, .05, .05 และ .05 ตามลำดับ นอกนั้นไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกณฑ์และตัวแปรทำนาย พบแต่ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมีความสัมพันธ์เชิงบวก กับการสื่อสารในครอบครัวของเด็กไทยพวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

เนื่องจากพบว่ามีตัวแปรทำนายบางตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นๆ เพื่อดูว่าตัวแปรทำนายตัวใดที่เข้าไปทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้

ตาราง 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นที่ละตัวแปร เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยพว

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	p
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X_3)	-.731	-.423	-2.597*	.014

$$a = 64.273$$

$$R^2 = .179$$

$$R = .423$$

$$S.E_{est} = 4.32$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 4 พบว่า มีตัวทำนาย 1 ตัว ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ หรือมีประสิทธิภาพสูงในการทำนายความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยพว คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ซึ่งสามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาไทยของ

เด็กไทยพวนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจทำนายร้อยละ 17.9 ค่าเบต้า (β) ของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เท่ากับ -.423 ซึ่งหมายความว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มมากขึ้น 1 หน่วย ทำให้ความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยพวนลดลง .423 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนายเท่ากับ 4.32 และมีสมการทำนายในรูปของคะแนนดิบดังนี้

$$Y = 64.273 - .731 X_3$$

สมการทำนายความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยพวน โดยใช้คะแนนมาตรฐานคือ

$$Y' = -.423 X_3$$

ตาราง 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นทีละตัวแปร เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง ท่าทาง มารยาท ของเด็กไทยพวน

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	p
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X_3)	-.209	-.486	-3.093*	.004

$$a = 16.067$$

$$R^2 = .236$$

$$R = .486$$

$$S.E_{est} = 1.04$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 5 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเป็นตัวแปรทำนายเพียงตัวแปรเดียวที่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของ น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท ของเด็กไทยพวน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีอำนาจทำนายร้อยละ 23.6 ค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เท่ากับ -.486 ซึ่งหมายความว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มมากขึ้น 1 หน่วย ทำให้น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท ของเด็กไทยพวนลดลง .486 ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนายเท่ากับ 1.04 และมีสมการทำนายในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y_1 = 16.067 - .209 X_3$$

สมการทำนายน้ำเสียง ท่าทาง มารยาท ของเด็กไทยพวน โดยใช้คะแนนมาตรฐานคือ

$$Y_1 = -.486 X_3$$

ตาราง 6 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นทีละตัวแปร เพื่อทำนาย
ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง ทำทาง มารยาท ของเด็กไทยพวน

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	p
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X_3)	-.189	-.368	-2.201*	.035

$$a = 16.198$$

$$R^2 = .135$$

$$R = .368$$

$$S.E_{est} = 1.32$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 6 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เป็นตัวแปรทำนายเพียงตัวเดียว ที่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาใน องค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความสามารถในการใช้ ภาษาของเด็กไทยพวนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจทำนายร้อยละ 13.5 ค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเท่ากับ -.368 ซึ่งหมายความว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบ ควบคุมเพิ่มมากขึ้น 1 หน่วย ทำให้การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กไทยพวนลดลง .368 ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนายเท่ากับ 1.32 และมีสมการทำนายในรูป ค่ะแนดดังนี้

$$Y_4 = 16.198 - .189 X_3$$

สมการทำนายการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กไทยพวน โดยใช้คะแนน มาตรฐานคือ

$$Y_4 = -.368 X_3$$

การวิเคราะห์กลุ่มเด็กไทย เพื่อทดสอบว่าตัวแปรทำนายตัวใดสามารถทำนายความ สามารถในการใช้ภาษาดังแสดงผลการวิเคราะห์กลุ่มเด็กไทย ตามตาราง 7

ตาราง 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายกับตัวแปรเกณฑ์ของกลุ่มเด็กไทย

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักสนับสนุน (X ₁)	1.000	.625**	.216	.109	.638**	.128	.109	.056	.105	.135
- ให้เหตุผล (X ₂)		1.000	.006	.066	.594**	.096	.123	.158	.005	-.002
- ควบคุม (X ₃)			1.000	-.445**	-.045	.027	.075	-.082	.176	-.077
- ลงโทษทางจิต (X ₄)				1.000	.351*	-.074	.196	.052	-.011	-.048
การสื่อสารในครอบครัว (Z)					1.000	.273	.231	.098	.324*	.226
ความสามารถในการใช้ภาษา (Y)										
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)										
- ลำดับความคิด (Y ₂)										
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)										
- การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ (Y ₄)										

จากตาราง 7 ไม่พบว่ามีตัวแปรทำนายตัวใดเลยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทย เว้นแต่การสื่อสารในครอบครัว ที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความสามารถในการใช้ภาษา แต่อย่างไรก็ตามค่าสหสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เท่านั้น และมีผู้วิจัยตรวจสอบวิเคราะห์พหุคูณ เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยแล้ว ไม่ปรากฏว่ามีตัวแปรทำนายตัวใดเลยที่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาและองค์ประกอบอื่นๆ ได้เลย

2. ตัวแปรเพศ แยกวิเคราะห์เป็นกลุ่มเด็กหญิง และกลุ่มเด็กชาย ดังผลปรากฏใน

ตาราง 8 -10

ตาราง 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายกับตัวแปรเกณฑ์ของกลุ่มเด็กหญิง

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักนับสนุน (X ₁)	1.000	.454*	.416*	.051	.548*	-.125	.033	-.234	-.074	-.165
- ให้เหตุผล (X ₂)		1.000	.216	.154	.591*	.140	.302	.043	.200	-.066
- ควบคุม (X ₃)			1.000	-.146	.046	-.344*	-.191	-.376*	-.224	-.419**
- ลงโทษทางจิต (X ₄)				1.000	.326*	.124	.028	.137	.287	-.026
การสื่อสารในครอบครัว (Z)					1.000	.176	.225	.017	.269	-.104
ความสามารถในการใช้ภาษา (Y)										
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)										
- ลำดับความคิด (Y ₂)										
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)										
- การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ (Y ₄)										

จากตาราง 8 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์ในทางลบกับ ความสามารถในการใช้ภาษาและองค์ประกอบ ซึ่งได้แก่ ลำดับความคิด และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, .05 และ .01 ตามลำดับ นอกจากนี้ไม่พบความสัมพันธ์ และเมื่อนำไปทดสอบการถดถอยพหุคูณเพื่อตรวจสอบดูว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมสามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษา ลำดับความคิด และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ได้หรือไม่ ดังผลปรากฏในตาราง 9

ตาราง 9 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิง

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	p
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X_3)	-.278	-.419	-2.305*	.03

$$a = 17.319$$

$$R^2 = .175$$

$$R = .419$$

$$S.E_{est} = 1.47$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 9 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเป็นตัวแปรนำไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงเพียงตัวแปรเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 17.5 ค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เท่ากับ -.419 ซึ่งหมายความว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มมากขึ้น 1 หน่วย ทำให้ความสามารถในการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงลดลง .419 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนายเท่ากับ 1.47 และมีสมการทำนายในรูปของคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y_4 = 17.319 - .278 X_3$$

สมการทำนายความสามารถในการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงโดยใช้คะแนนมาตรฐานคือ

$$Y_4 = -.419 X_3$$

ตาราง 10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย กับตัวแปรเกณฑ์ของเด็กชาย

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักสนับสนุน (X ₁)	1.000	.298*	.020	.152	.548**	-.083	-.132	.018	-.110	-.024
- ให้อภัย (X ₂)		1.000	-1.71	.070	.321*	-.097	-.201	.117	-.137	-.072
- ควบคุม (X ₃)			1.000	-.449**	-.215	-.088	-.121	-.073	.045	-.096
- ลงโทษทางจิต (X ₄)				1.000	.390**	-.043	-.043	.079	-.145	-.036
- การสื่อสารในครอบครัว (Z)					1.000	.066	.103	.013	.014	.060
ความสามารถในการใช้ภาษา (Y)										
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)										
- ลำดับความคิด (Y ₂)										
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)										
- การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ (Y ₄)										

จากผลในตาราง 10 พบว่า ไม่มีตัวแปรทำนายตัวใดที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์ พบแต่ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย ดังนั้นจึงไม่ปรากฏว่ามีตัวแปรทำนายตัวใดที่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาและองค์ประกอบต่างๆ ได้

3. ตัวแปรอายุ แยกวิเคราะห์เป็นกลุ่มเด็กอายุ 3 – 6 ปี และกลุ่มเด็กอายุ 7 – 10 ปี
ดังปรากฏผลในตาราง 11 – 13

ตาราง 11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายกับตัวแปรเกณฑ์ของกลุ่มเด็ก
อายุ 3 – 6 ปี

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักสนับสนุน (X ₁)	1.000	.504**	.347*	.107	.505**	-.150	-.044	-.250	-.060	-.154
- ให้เหตุผล (X ₂)		1.000	.012	.029	.327*	.174	.180	.086	.209	-1.04
- ควบคุม (X ₃)			1.000	-.226	-.112	-.136	-.002	-.007	-.114	-.366*
- ลงโทษทางจิต (X ₄)				1.000	.471**	.088	-.018	-.084	-.186	-.059
การสื่อสารในครอบครัว (Z)					1.000	.217	.270	-.050	.324*	.183
ความสามารถในการใช้ ภาษา (Y)										
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)										
- ลำดับความคิด (Y ₂)										
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)										
- การใช้ภาษาตามหลัก ไวยากรณ์ (Y ₄)										

จากตาราง 11 พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมตัวแปรทำนายเพียงตัวแปรตัวเดียวที่มีความสัมพันธ์ในทางลบกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กอายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบความสัมพันธ์ ดังนั้นจึงได้ตรวจสอบต่อเพื่อดูว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมสามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กอายุ 3 – 6 ปี ได้หรือไม่ ผลปรากฏในตาราง 12

ตาราง 12 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนาย
ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็ก
อายุ 3 – 6 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	p
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X_3)	-.194	-.366	-2.117*	.04

$$a = 15.932$$

$$R = .366$$

$$R^2 = .134$$

$$S.E_{est} = 1.27$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 12 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเป็นตัวแปรทำนายเพียงตัวแปรเดียวที่เข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กอายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 13.4 ค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเท่ากับ -.366 ซึ่งหมายความว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทำให้ความสามารถในการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กอายุ 3 – 6 ปี ลดลง .366 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนในการทำนาย 1.27 และมีสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y_4 = 15.932 - .194 X_3$$

สมการทำนายความสามารถในการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กอายุ 3 – 6 ปี โดยใช้คะแนนมาตรฐานคือ

$$Y_4 = -.366 X_3$$

ตาราง 13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายกับตัวแปรเกณฑ์ของกลุ่มเด็ก
อายุ 7- 10 ปี

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักสนับสนุน (X ₁)	1.000	.223	-.011	.114	.596**	-.014	-.044	.083	-.003	-.165
- ให้เหตุผล (X ₂)		1.000	-.076	.252	.610**	-.155	-.166	.098	-.097	-.281
- ควบคุม (X ₃)			1.000	-.351*	-.173	-.048	-.201	-.180	.123	.080
- ลงโทษทางจิต (X ₄)				1.000	.250	-.062	-.046	.073	.025	-.228
การสื่อสารในครอบครัว (Z)					1.000	.090	.019	.202	.037	.026
ความสามารถในการใช้ ภาษา (Y)										
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)										
- ลำดับความคิด (Y ₂)										
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)										
- การใช้ภาษาตามหลัก ไวยากรณ์ (Y ₄)										

ผลจากตาราง 13 พบว่า ไม่ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายและตัวแปรเกณฑ์เลย แต่พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการสื่อสารในครอบครัวของเด็กอายุ 7 -10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เนื่องจากไม่มีตัวแปรทำนายสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์ ดังนั้นจึงไม่มีตัวแปรทำนายใดที่สามารถเข้าไปทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้

4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ครอบครัว กับ เพศ แยกวิเคราะห์เป็นกลุ่มเด็ก
ไทยพวนหญิง ไทยหญิง ไทยพวนชาย และไทยชาย ดังผลปรากฏในตาราง 14 - 23

ตาราง 14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายกับตัวแปรเกณฑ์ของกลุ่ม
ของเด็กหญิงไทยพวน

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักสนับสนุน (X ₁)	1.000	.113	.291	.104	.414	-.351	-.312	-.296	-.336	-.351
- ให้อะพสุล (X ₂)		1.000	.193	.322	.452*	-.021	-.132	-.069	.031	-.157
- ควบคุม (X ₃)			1.000	-.182	-.142	-.585*	-.589**	-.515*	-.508*	-.557*
- ลงโทษทงจิด (X ₄)				1.000	.387	.297	.351	.210	.470*	.051
การสื่อสารในครอบครัว (Z)					1.000	.148	.221	.006	.217	.047
ความสามารถในการใช้ ภษษ (Y)										
- น้ำเสียงกิริยมารยท (Y ₁)										
- ส่ำดับควมคิด (Y ₂)										
- ควมคิดสร้งสรร์ค (Y ₃)										
- การใช้ภษษตมหลก วโยกรณ (Y ₄)										

จกตารง 14 พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์ในทงลบกับควม
สมารถในการใช้ภษษและองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริย มรยท ส่ำดับควมคิด และกรใช้
ภษษตมหลกวโยกรณของเด็ทหญิงไทยพวน อย่างมีนัยส่ำคัญทงสถิติที่ระดับ .05, .01, .05,
.05 และ .05 ตมส่ำดับนอกรนั้นยังพบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทงจิดมีความสัมพันธ์
ทงบวกกับความสามารถในการใช้ภษษในองค์ประกอบของควมคิดสร้งสรร์คของเด็ทหญิง
ไทยพวนอย่างมีนัยส่ำคัญทงสถิติที่ระดับ .05

ผู้วิจัยได้นำผลที่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างตัวแปรทำนายและตัวแปรเกณฑ์ไปตรวจสอบดูว่า ตัวแปรเหล่านั้นสามารถเข้าไปทำนายตัวแปรเกณฑ์ต่างๆ ได้หรือไม่ โดยการวิเคราะห์พหุคูณซึ่งพบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมสามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบต่างๆ ได้ทุกองค์ประกอบ ยกเว้นองค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งถึงแม้ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรทำนายถึง 2 ตัว ก็ตาม แต่ไม่ปรากฏว่าตัวแปรทำนายตัวใดสามารถจะเข้าไปทำนายความคิดสร้างสรรค์ได้ ดูผลตัวแปรทำนายที่สามารถทำนายได้ ดังตาราง 15 – 18

ตาราง 15 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กหญิงไทยพวน

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	p
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X_3)	-1.567	-.585	-2.598*	.022

$$a = 75.167$$

$$R^2 = .342$$

$$R = .585$$

$$S.E_{est} = 5.72$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 15 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเป็นตัวแปรที่เข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กหญิงไทยพวน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 34.2 ค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเท่ากับ -.585 ซึ่งหมายความว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มมากขึ้น 1 หน่วย ทำให้ความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กหญิงไทยพวนลดลง .585 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนาย เท่ากับ 5.72 และมีสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y = 75.167 - 1.597 X_3$$

สมการทำนายความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กหญิงไทยพวน โดยใช้คะแนนมาตรฐานคือ

$$Y = -.585 X_3$$

ตาราง 16 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์กรประกอบ น้ำเสียง กิริยา มารยาท ของเด็กไทยพวน

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	p
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X_3)	-.367	-.589	-2.625*	.021

$$a = 18.033$$

$$R^2 = .346$$

$$R = .589$$

$$S.E_{est} = 1.33$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยในตาราง 16 แสดงว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์กรประกอบ น้ำเสียง กิริยา มารยาท ของเด็กหญิงไทยพวนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 34.6 ค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเท่ากับ -.589 แสดงว่า ถ้าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มมากขึ้น 1 หน่วย น้ำเสียง กิริยา มารยาท ของเด็กไทยพวนจะลดลง .589 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนาย เท่ากับ 1.33 และมีสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y_1 = 18.033 - .367 X_3$$

สมการทำนายน้ำเสียง กิริยา มารยาท ของเด็กหญิงไทยพวน โดยใช้คะแนนมาตรฐานคือ

$$Y_1 = -.589 X_3$$

ตาราง 17 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์กรประกอบ ลำดับความคิดของเด็กหญิงไทยพวน

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	p
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X_3)	-.389	-.515	-2.166*	.05

$$a = 18.722$$

$$R^2 = .265$$

$$R = .515$$

$$S.E_{est} = 1.70$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยในตาราง 17 แสดงว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบลำดับความคิดของเด็กหญิงไทยพวนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 26.5 ค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเท่ากับ .515 แสดงว่า ถ้าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มมากขึ้น 1 หน่วย ลำดับความคิดของเด็กหญิงไทยพวนลดลง .515 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนาย เท่ากับ 1.70 และมีสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y_2 = 18.722 - .389 X_3$$

สมการทำนายลำดับความคิดของเด็กหญิงไทยพวน โดยใช้คะแนนมาตรฐานคือ

$$Y_2 = -.515 X_3$$

ตาราง 18 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงไทยพวน

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	p
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X_3)	-.400	-.557	-2.419*	.031

$$a = 19.000$$

$$R^2 = .310$$

$$R = .557$$

$$S.E_{est} = 1.57$$

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 18 แสดงว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงไทยพวนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 31 ค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเท่ากับ -.557 ซึ่งหมายความว่า ถ้าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มขึ้น 1 หน่วย การใช้ภาษาด้านหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงไทยพวนลดลง .557 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนาย เท่ากับ 1.57 และมีสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y_4 = 19.000 - .400 X_3$$

สมการทำนายการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงไทยพวน โดยใช้คะแนนมาตรฐานคือ

$$Y_4 = -.557 X_3$$

ตาราง 19 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายกับตัวแปรเกณฑ์ของกลุ่มเด็กหญิงไทย

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักสันนิษฐาน (X ₁)	1.000	.774**	.572	.009	.807**	.221	.354	-.181	.392	.106
- ให้เหตุผล (X ₂)		1.000	.256	-.085	.778**	.451	.515*	.221	.573*	.061
- ควบคุม (X ₃)			1.000	-.050	.392	.132	.279	-.136	.424	-.164
- ลงโทษทางจิต (X ₄)				1.000	.136	-.252	-.394	.021	-.157	-.194
การสื่อสารในครอบครัว (Z)					1.000	.395	.404	-.007	.577*	.258
ความสามารถในการใช้ภาษา (Y)										
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)										
- ลำดับความคิด (Y ₂)										
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)										
- การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ (Y ₄)										

ผลจากตาราง 19 แสดงว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท และความคิดสร้างสรรค์ของเด็กหญิงไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์

กับความคิดสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่อย่างไรก็ตามการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลมีความสัมพันธ์กับการสื่อสารในครอบครัวที่ระดับ .05 ด้วย นอกนั้นไม่พบว่าตัวแปรทำนายตัวใดที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์อื่น ๆ และเพื่อตอบคำถามว่าตัวแปรที่สัมพันธ์นั้นจะสามารถเข้าไปทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้หรือไม่จึงได้วิเคราะห์ต่อดังผลในตาราง 20

ตาราง 20 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กหญิงไทย

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	P
1	การสื่อสารในครอบครัว (Z)	-.105	-.577	2.236*	.049

$$a = 8.787$$

$$R = .577$$

$$R^2 = .333$$

$$S.E_{est} = 1.00$$

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 20 แสดงว่า การสื่อสารในครอบครัวเป็นตัวแปรทำนายตัวเดียวที่เข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กหญิงไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 33.3 ค่าเบต้าของการสื่อสารในครอบครัวเท่ากับ .577 แสดงว่า ถ้ามีการสื่อสารในครอบครัวเพิ่มมากใน 1 หน่วย เด็กหญิงไทยก็จะมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น .577 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนในการทำนายเท่ากับ 1.00 และมีสมการทำนายในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y_3 = 8.787 + .105 Z$$

มีสมการทำนายความคิดสร้างสรรค์ของเด็กหญิงไทยพวน ในรูปคะแนนมาตรฐานคือ

$$Y_3 = .577 X_3$$

ตาราง 21 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของเด็กชายไทยพวน

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักสนับสนุน (X ₁)	1.000	-.104	-.018	.096	.442*	-.317	-.053	-.216	-.037	.317
- ให้เหตุผล (X ₂)		1.000	-.214	-.012	.077	.244	.009	.197	.528*	-.144
- ควบคุม (X ₃)			1.000	-.181	-.209	-.339	-.459*	-.110	-.031	-.179
- ลงโทษทางจิต (X ₄)				1.000	.361	-.340	-.130	.051	-.559**	-.194
การสื่อสารในครอบครัว (Z)					1.000	-.367	.022	-.256	-.268	-.252
ความสามารถในการใช้ภาษา (Y)										
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)										
- ลำดับความคิด (Y ₂)										
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)										
- การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ (Y ₄)										

จากตาราง 21 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของ น้ำเสียง กิริยา มารยาท ของเด็กชายไทยพวน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กชายไทยพวน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กชายไทยพวนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ด้วย นอกจากนี้ไม่พบว่ามีตัวแปรทำนายตัวใด มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์ จึงได้นำไปทดสอบตัวเพื่อดูว่าเป็นตัวแปรทำนายตัวใดสามารถเข้าไป

ทำนายกับตัวแปรเกณฑ์ได้ ผลพบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมไม่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต และการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล ร่วมกันทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ได้ ดังผลปรากฏในตาราง 22

ตาราง 22 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ และมีลักษณะโดดเด่น หรือกล่าวสั้นๆ ว่า ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กชายไทยพวน

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	R	R ²	β	t	p
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต (X_1)	-.147	.559	.312	-.553	-3.317*	.005
2	การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล (X_2)	.121	.764	.584	.521	3.129	.007

$$a = 14.931$$

$$S.E_{est} = .50$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 22 พบว่า มีตัวแปรทำนาย 2 ตัว ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในการทำนายความสามารถในเชิงความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ และมีลักษณะโดดเด่นของเด็กชายไทยพวน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต และการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล โดยการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตเป็นตัวแปรแรกที่มีอิทธิพลสูงสุดโดยมีอำนาจในการทำนายร้อยละ 31.2 โดยมีค่าเบต้าที่ -.553 ซึ่งหมายความว่า ถ้าตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทำให้ความสามารถในเชิงความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ และมีลักษณะโดดเด่นของเด็กชายไทยพวนลดลง .553 หน่วย และตัวทำนายที่มีอำนาจในการทำนายเป็นอันดับ 2 คือการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล โดยสามารถร่วมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต ทำนายความสามารถในเชิงความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ และมีลักษณะโดดเด่นของเด็กชายไทยพวน ได้ร้อยละ 58.4 โดยมีค่าเบต้าที่ .521 กล่าวคือ เมื่อการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทำให้ความสามารถในเชิงความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ และมีลักษณะโดดเด่นของเด็กชายไทยพวนเพิ่มขึ้น .521 หน่วย

ตัวทำนายทั้ง 2 ค่า ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต และให้เหตุผลมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ร่วมกับความสามารถในเชิงความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่และมีลักษณะโดดเด่นของเด็กชายไทยพวน เท่ากับ .764 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย เท่ากับ .50 และมีสมการทำนายความคิดสร้างสรรค์ของเด็กชายไทยพวนในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y_3 = 14.931 - .147 X_4 + .121 X_2$$

สมการทำนายความสามารถในเชิงความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ และมีลักษณะโดดเด่น โดยใช้คะแนนมาตรฐานคือ

$$Y_3 = -.553 X_4 + .521 X_2$$

ตาราง 23 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย กับตัวแปรเกณฑ์ของเด็กชายไทย

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักนับสนุน (X ₁)	1.000	.538**	.067	.205	.619**	.064	-.076	.209	-.070	.150
- ให้เหตุผล (X ₂)		1.000	-.121	.151	.494*	-.156	-.189	.120	-.420*	-.041
- ควบคุม (X ₃)			1.000	-.662**	-.216	-.019	-.024	-.058	.068	-.038
- ลงโทษทางจิต (X ₄)				1.000	.414*	.059	-.025	.096	.062	.070
การสื่อสารในครอบครัว (Z)						.241	-.176	.189	.178	.244
ความสามารถในการใช้ภาษา (Y)										
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)										
- ลำดับความคิด (Y ₂)										
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)										
- การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ (Y ₄)										

จากตาราง 23 พบว่า ไม่ปรากฏว่ามีตัวแปรทำนายตัวใดสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์ ยกเว้นการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลที่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความสามารถในการใช้ภาษา ในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กชายไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลจากตาราง 24 แสดงว่า มีเพียงตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพียงตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับตัวแปรเกณฑ์คือความสามารถในการใช้ภาษาและองค์ประกอบซึ่งได้แก่ น้ำเสียง กิริยา มารยาท และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กไทยพวนอายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, .05 และ .01 ตามลำดับ นอกนั้นไม่พบความสัมพันธ์ พบแต่ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย ซึ่งได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการสื่อสารในครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการสื่อสารในครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพื่อตรวจสอบดูว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมสามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาได้หรือไม่โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ดังผลในตาราง 25

ตาราง 25 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัวเพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กไทยพวนอายุ 3 – 6 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	P
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X_3)	-.337	-.667	-3.354**	.005
a	=	17.899			
R	=	.667			
R^2	=	.446			
S.E _{est}	=	1.02			

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 25 แสดงว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมสามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีอำนาจในการทำนายร้อยละ 44.6 มีค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เท่ากับ -.667 ซึ่งหมายความว่า ถ้าตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มมากขึ้น 1 หน่วย ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ลดลง .667 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนายเท่ากับ 1.02 และมีสมการทำนายในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y_4 = 17.899 - .337 X_3$$

มีสัมมนาทำนายนการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กไทยพวณอายุ 3 – 6 ปี โดย
ใช้คะแนนมาตรฐานคือ

$$Y_4 = -.667 X_3$$

ตาราง 26 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย กับตัวแปรเกณฑ์ของเด็กไทย
อายุ 3 – 6 ปี

[illegible]

จากตาราง 26 แสดงว่า การสื่อสารในครอบครัว มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กไทยอายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายกับตัวแปรเกณฑ์ พบแต่ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู แบบรักสนับสนุนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล และการสื่อสารในครอบครัวของเด็กไทย อายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, .05 และ .05 ตามลำดับ และการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการสื่อสารในครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อทดสอบดูว่า การสื่อสารในครอบครัวสามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กไทย อายุ 3 – 6 ปี ได้หรือไม่ จึงได้วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณต่อไป ดังผลปรากฏในตาราง 27

ตาราง 27 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กไทย อายุ 3 – 6 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	P
1	การสื่อสารในครอบครัว	.081	.531	2.257*	.042

a = 9.642

R^2 = .281

R = .531

S.E_{est} = 1.06

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 27 แสดงว่า การสื่อสารในครอบครัวสามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กหญิงไทยพวนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 28.1 ค่าเบต้าของการสื่อสารในครอบครัวเท่ากับ .531 ซึ่งหมายความว่า ถ้าการสื่อสารในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น 1 หน่วย ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กหญิงไทยพวนจะพัฒนาขึ้น .531 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนายเท่ากับ 1.06 และมีสมการทำนายในรูปของคะแนนดิบดังนี้

$$Y_3 = 9.642 + .081 Z$$

และสมการทำนายความคิดสร้างสรรค์ของเด็กหญิงไทยพวน โดยใช้คะแนนมาตรฐาน
คือ

$$Y_3 = .531 Z$$

ตาราง 28 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย กับตัวแปรเกณฑ์ของเด็กไทยพวน
อายุ 7 –10 ปี

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักนับสนุน (X ₁)	1.000	-.182	-.098	-.039	.334	-.094	.000	-.023	-.094	-.133
- ให้เหตุผล (X ₂)		1.000	.151	.351	.607**	-.045	.037	.067	.179	-.382
- ควบคุม (X ₃)			1.000	.068	-.128	-.077	-.398	-.154	.009	.187
- ลงโทษทางจิต (X ₄)				1.000	.192	-.258	-.075	-.126	.009	-.531*
การสื่อสารในครอบครัว (Z)					1.000	-.020	.122	0.53	.024	-.204
ความสามารถในการใช้ ภาษา (Y)										
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)										
- ลำดับความคิด (Y ₂)										
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)										
- การใช้ภาษาตามหลัก ไวยากรณ์ (Y ₄)										

ผลจากตาราง 28 แสดงว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมีความสัมพันธ์ทางลบ
กับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กไทย
พวนอายุ 7 –10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบความสัมพันธ์ ดังนั้นจึง

ได้นำไปตรวจสอบต่อเพื่อดูว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตสามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กไทยพวนอายุ 7 – 10 ปี ได้หรือไม่ โดยการวิเคราะห์พหุคูณ ดังผลในตาราง 29

ตาราง 29 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	P
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต	-.219	-.531	-2.424*	.028

$$\begin{aligned}
 a &= 18.703 \\
 R &= .531 \\
 R^2 &= .281 \\
 S.E_{est} &= 1.11
 \end{aligned}$$

ผลตาราง 29 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 28.1 ค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตเท่ากับ -.531 หมายความว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตเพิ่มขึ้น 1 หน่วย การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี ลดลง .531 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนายเท่ากับ 1.11 และมีสมการทำนายในรูปของคะแนนดิบดังนี้

$$Y_4 = 18.703 - .219 X_4$$

มีสมการทำนายการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กไทยพวนอายุ 7 – 10 ปี โดยใช้คะแนนมาตรฐานคือ

$$Y_4 = -.531 X_4$$

ตาราง 30 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย กับตัวแปรเกณฑ์ของเด็กไทย
อายุ 7 -10 ปี

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักสนับสนุน (X ₁)	1.000	.480*	.038	.274	.800**	.181	.025	.403	.005	.158
- ให้เหตุผล (X ₂)		1.000	-.244	.205	.606**	-.204	-.247	-.278	-.352	-.157
- ควบคุม (X ₃)			1.000	-.697**	-.217	-.011	-.092	-.241	.282	-.023
- ลงโทษทางจิต (X ₄)				1.000	.346	.024	-.154	.225	-.058	.120
การสื่อสารในครอบครัว (Z)					1.000	.347	.026	.576**	.135	.355
ความสามารถในการใช้ ภาษา (Y)										
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)										
- ลำดับความคิด (Y ₂)										
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)										
- การใช้ภาษาตามหลัก ไวยากรณ์ (Y ₄)										

จากตาราง 30 แสดงว่าการสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิดของเด็กไทย อายุ 7 - 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นไม่พบความสัมพันธ์ เพื่อต้องการทราบว่า การสื่อสารในครอบครัวสามารถเข้าไปทำนายการลำดับความคิดของเด็กไทยอายุ 7 -10 ปี ได้หรือไม่โดยใช้การวิเคราะห์พหุคูณ ดังผลในตาราง 31

ตาราง 31 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนาย
ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับการคิดของเด็กไทย อายุ 7 – 10 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	P
1	การสื่อสารในครอบครัว	.067	.576	2.635*	.020

$$a = 10.892$$

$$R = .576$$

$$R^2 = .331$$

$$S.E_{est} = .66$$

ผลตาราง 31 พบว่า การสื่อสารในครอบครัวเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับการคิดของเด็กไทยอายุ 7 – 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 33.1 ค่าเบต้าของการสื่อสารในครอบครัว เท่ากับ .576 ซึ่งหมายความว่า การสื่อสารในครอบครัวเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ลำดับการคิดของเด็กไทย อายุ 7 – 10 ปี เพิ่มขึ้น .576 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนาย .66 มีสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y_2 = 10.892 + .067 Z$$

มีสมการทำนายลำดับการคิดของเด็กไทยอายุ 7 – 10 ปี โดยใช้คะแนนมาตรฐานคือ

$$Y_2 = .576 Z$$

5. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับอายุ แยกวิเคราะห์เป็นกลุ่มเด็กหญิงอายุ 3 – 6 ปี, เด็กชาย อายุ 3 – 6 ปี, เด็กหญิง อายุ 7 – 10 ปี และเด็กชายอายุ 7 – 10 ปี ดังผลปรากฏในตาราง 32 - 40

ตาราง 32 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย กับตัวแปรเกณฑ์ของเด็กหญิง
อายุ 3 – 6 ปี

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักสนับสนุน (X ₁)	1.000	.690**	.565*	.013	.632**	-.037	.124	-.276	.106	-.121
- ให้เหตุผล (X ₂)		1.000	.140	.111	.579**	.390	.515*	.205	.428*	.150
- ควบคุม (X ₃)			1.000	-.287	.084	-.431*	-.197	-.497*	-.306	-.533*
- ลงโทษทางจิต (X ₄)				1.000	-.447*	.306	.071	.320	.438*	.256
การสื่อสารในครอบครัว (Z)					1.000	.449*	.391	.161	.637**	.337
ความสามารถในการใช้ ภาษา (Y)										
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)										
- ลำดับความคิด (Y ₂)										
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)										
- การใช้ภาษาตามหลัก ไวยากรณ์ (Y ₄)										

จากตาราง 32 แสดงว่าตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กหญิงอายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กหญิง อายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลมีความสัมพันธ์กับทางบวกกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ของเด็กหญิง อายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิดของเด็กหญิงอายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล แบบลงโทษทางจิต และการสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กหญิงอายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, .05 และ .01 ตามลำดับ

การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงอายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อที่จะทราบว่าตัวแปรทำนายที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์ตัวใดที่สามารถทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้ คณะผู้วิจัยจึงได้ทดสอบต่อ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลปรากฏว่า พบว่าการให้เหตุผล สามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของ น้ำเสียง กิริยา มารยาท และการสื่อสารในครอบครัว สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในครอบครัวในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ได้ นอกนั้นไม่พบว่าตัวแปรอื่นๆ จะเข้าไปทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้เลยผลปรากฏในตาราง 33-35

ตาราง 33 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ของเด็กหญิง อายุ 3 – 6 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	P
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล (X_2)	.261	.515	2.328*	.034

a	=	7.796
R	=	.515
R^2	=	.265
S.E _{est}	=	1.60

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 33 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลสามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ของเด็กหญิงอายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ

26.5 มีค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลเท่ากับ .515 ซึ่งหมายความว่าถ้าการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ของเด็กหญิง อายุ 3 – 6 ปี เพิ่มขึ้น .515 หน่วย และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนายเท่ากับ 1.60 สมการทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ของเด็กหญิง อายุ 3 – 6 ปี โดยใช้คะแนนดิบ คือ

$$Y_1 = 7.796 + .261 X_2$$

สมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y_1 = .515 X_2$$

ตาราง 34 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กหญิง อายุ 3 – 6 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	P
1	การสื่อสารในครอบครัว (Z)	.132	.637	3.204**	.006

$$a = 7.340$$

$$R = .637$$

$$R^2 = .406$$

$$S.E_{est} = 1.20$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 34 พบว่า การสื่อสารในครอบครัวสามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับการคิดของเด็กหญิงอายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 40.6 ค่าเบต้าของการสื่อสารในครอบครัว เท่ากับ .637 ซึ่งหมายความว่า ถ้ามีการสื่อสารในครอบครัวเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กหญิง อายุ 3 – 6 ปี เพิ่มขึ้น .637 หน่วย ทั้งนี้มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนายเท่ากับ 1.20

สมการทำนายในความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์
ของเด็กหญิงอายุ 3 – 6 ปี โดยใช้คะแนนดิบ คือ

$$Y_3 = 7.340 + .132 Z$$

มีสมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y_3 = .637 Z$$

ตาราง 35 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนาย
ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของ
เด็กหญิง อายุ 3 – 6 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	P
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X_3)	-.303	-.533	-2443*	.027

$$a = 17.181$$

$$R = .533$$

$$R^2 = .285$$

$$S.E_{est} = 1.37$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 35 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม
สามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลัก
ไวยากรณ์ของเด็กหญิง อายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจของ
การทำนายร้อยละ 28.5 มีค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเท่ากับ -.533 ซึ่งหมาย
ความว่า ถ้าอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มมากขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความสามารถในการใช้
ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิง อายุ 3 – 6 ปี ลดลง
.533 หน่วย ทั้งนี้ภายใต้ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนายเท่ากับ 1.37 สมการการ
ทำนายของความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์
ของเด็กหญิง อายุ 3 – 6 ปี โดยใช้คะแนนดิบ คือ

$$Y_4 = 17.181 - .303 X_3$$

มีสมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y_4 = -.533 X_3$$

ตาราง 36 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย กับตัวแปรเกณฑ์ของเด็กชายไทย
อายุ 3 – 6 ปี

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักสนับสนุน (X ₁)	1.000	.239	.123	.259	.321	-.313	-.289	-.198	-.307	-.226
- ให้เหตุผล (X ₂)		1.000	.105	-.313	-.088	-.051	-.218	.040	-.003	.030
- ควบคุม (X ₃)			1.000	.145	-.261	.346	.249	.636**	.119	-.011
- ลงโทษทางจิต (X ₄)				1.000	.495*	-.368	-.138	-.266	-.336	-.508*
การสื่อสารในครอบครัว (Z)					1.000	-.073	.182	-.249	-.079	-.083
ความสามารถในการใช้ ภาษา (Y)										
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)										
- ลำดับความคิด (Y ₂)										
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)										
- การใช้ภาษาตามหลัก ไวยากรณ์ (Y ₄)										

จากตาราง 36 แสดงว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิดของเด็กชายอายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กชายอายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้ตรวจสอบต่อโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อดูว่าตัวแปรทำนายสามารถทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้หรือไม่ ผลปรากฏว่า มีเพียงตัวแปรทำนายเพียงตัวเดียวคือการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเท่านั้นที่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิดของเด็กชาย อายุ 3 – 6 ปี ดังผลปรากฏในตาราง 37

ตาราง 37 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนาย
ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิดของเด็กชาย อายุ 3 – 6 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	P
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X_3)	.503	.636	2.854*	.015

$$a = 5.813$$

$$R = .636$$

$$R^2 = .404$$

$$S.E_{est} = 1.21$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 37 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมสามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิดของเด็กชาย อายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจของการทำนายร้อยละ 40.4 มีค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเท่ากับ .636 ซึ่งหมายความว่า ถ้าอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มขึ้น 1 หน่วย เด็กชาย อายุ 3 – 6 ปี จะมีความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิดเพิ่มขึ้น .636 หน่วย ภายใต้ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนายเท่ากับ 1.21 สมการการทำนายของความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิด ของเด็กชาย อายุ 3 – 6 ปี โดยใช้คะแนนดิบ คือ

$$Y_2 = 5.813 + .503 X_3$$

และสมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y_2 = -.636 X_3$$

ตาราง 38 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย กับตัวแปรเกณฑ์ของเด็กหญิง
อายุ 7 – 10 ปี

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักสนับสนุน (X ₁)	1.000	-.108	-.038	.141	.354	-.280	-.142	-.157	-.355	-.214
- ให้เหตุผล (X ₂)		1.000	.504	.267	.611*	-.165	-.127	-.006	.052	-.446
- ควบคุม (X ₃)			1.000	.324	-.006	-.384	-.303	-.554*	-.189	-.222
- ลงโทษทางจิต (X ₄)				1.000	.053	-.323	-.168	-.225	.085	-.722**
การสื่อสารในครอบครัว (Z)					1.000	-.298	-.197	-.157	-.256	-.332
ความสามารถในการใช้ ภาษา (Y)										
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)										
- ลำดับความคิด (Y ₂)										
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)										
- การใช้ภาษาตามหลัก ไวยากรณ์ (Y ₄)										

จากตาราง 38 แสดงว่าตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์เชิงลบ กับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิง อายุ 7 – 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิง อายุ 7 – 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรทำนายสามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบต่างๆ ได้หรือไม่ จึงได้วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณต่อ ผลปรากฏว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตเท่านั้นที่เข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงอายุ 7 – 10 ปี นอกนั้นไม่สามารถเข้าไปทำนายได้ ดังผลปรากฏในตาราง 39

ตาราง 39 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิง อายุ 7 – 10 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	P
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต (X_4)	-.264	-.722	-2.949*	.018

$$a = 19.762$$

$$R = .722$$

$$R^2 = .521$$

$$S.E_{est} = .99$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 39 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต สามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงอายุ 7 – 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจของการทำนายร้อยละ 52.1 มีค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตเท่ากับ -.722 ซึ่งหมายความว่า ถ้าเพิ่มการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตขึ้น 1 หน่วย เด็กหญิง อายุ 7 – 10 ปี จะมีความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ลดลง .722 หน่วย ทั้งนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนายเท่ากับ .99 สมการการทำนายของความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิง อายุ 7 – 10 ปี โดยใช้คะแนนดิบ คือ

$$Y_4 = 19.762 - .264 (X_4)$$

และสมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y_4 = -.722 X_4$$

ตาราง 40 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย กับตัวแปรเกณฑ์ของเด็กชาย
อายุ 7 - 10 ปี

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักสนับสนุน (X ₁)	1.000	.338	-.013	.102	.690**	.125	-.023	.267	.035	.094
- ให้เหตุผล (X ₂)		1.000	-.217	.247	.608**	-.242	-.208	.141	-.275	-.228
- ควบคุม (X ₃)			1.000	-.594	-.264	-.124	-.276	-.277	.097	.122
- ลงโทษทางจิต (X ₄)				1.000	.352*	.118	-.006	.314	-.052	.097
การสื่อสารในครอบครัว (Z)					1.000	.239	.040	.366*	.097	.174
ความสามารถในการใช้ ภาษา (Y)										
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)										
- ลำดับความคิด (Y ₂)										
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)										
- การใช้ภาษาตามหลัก ไวยากรณ์ (Y ₄)										

จากตาราง 40 พบว่าการสื่อสารในครอบครัวเป็นเพียงตัวแปรทำนายตัวเดียวที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิดของเด็กชายอายุ 7 - 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงได้ตรวจสอบต่อเพื่อดูว่าการสื่อสารในครอบครัวเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิดหรือไม่ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่าการสื่อสารในครอบครัวไม่สามารถเข้าไปทำนายลำดับความคิดของเด็กชาย อายุ 7 - 10 ปี

6. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว เพศ และอายุ แยกวิเคราะห์เป็นกลุ่มเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี, เด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี, เด็กหญิงไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี, เด็กชายไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี, เด็กหญิงไทย อายุ 3 – 6 ปี, เด็กชายไทย อายุ 3 – 6 ปี, เด็กหญิงไทย อายุ 7 – 10 ปี และเด็กชายไทย อายุ 7 – 10 ปี

ตาราง 41 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรครอบครัว เพศ และอายุ

เพศ	ครอบครัว	อายุ		รวม
		3 – 6 ปี	7 – 10 ปี	
หญิง	ไทยพวน	6	9	15
	ไทย	11	1	12
	รวม	17	10	27
ชาย	ไทยพวน	10	8	18
	ไทย	4	15	19
	รวม	14	23	37

จากตาราง 41 พบว่าเด็กหญิงไทย อายุ 7 – 10 ปี มีเพียง 1 คน นอกนั้นเป็นเด็กชายไทย 15 คน ด้วยเหตุนี้จึงไม่สามารถวิเคราะห์เด็กหญิงไทย อายุ 7 – 10 ปี สำหรับกลุ่มอื่นๆ สามารถวิเคราะห์ได้ ดังแสดงผลปรากฏในตาราง 42 - 61

ตาราง 42 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย กับตัวแปรเกณฑ์ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี -

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	Z	Y	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักสนับสนุน (X_1)	1.000	.328	.574	.155	.502	-.393	-.376	-.479	-.263	-.437
- ให้เหตุผล (X_2)		1.000	-.059	.524	.359	.505	.564	.472	.431	.478
- ความคุม (X_3)			1.000	-.460	-.227	-.851*	-.737*	-.864*	-.825*	-.885*
- ลงโทษทางจิต (X_4)				1.000	.669	.594	.575	.415	.734*	.518

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การสื่อสารในครอบครัว (Z)					1.000	.419	.433	.172	.627	.304
ความสามารถในการใช้ภาษา (Y)										
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)										
- ลำดับความคิด (Y ₂)										
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)										
--การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ (Y ₄)										

จากตาราง 42 พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบทุกองค์ประกอบ ซึ่งได้แก่ น้ำเสียง กิริยา มารยาท ลำดับความคิด ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้การอบรมเลี้ยงดูแบบหลงโหลทางจิตมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบความสัมพันธ์

เพื่อจะได้ทราบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และแบบหลงโหลทางจิตสามารถเข้าไปทำนายตัวแปรเกณฑ์ คือความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบทุกองค์ประกอบหรือไม่ จึงได้วิเคราะห์ต่อโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ดังผลตามตาราง 43 ถึงตาราง 46

ตาราง 43 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	P
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X ₃)	-1.694	-.851	-3.243*	.032

$$\begin{aligned}
 a &= 72.139 \\
 R &= .851 \\
 R^2 &= .724 \\
 S.E_{est} &= 4.21
 \end{aligned}$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 43 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษา ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 72.4 ค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเท่ากับ -.851 ซึ่งหมายความว่า ถ้าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี ลดลง .851 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนายเท่ากับ 4.21 และมีสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y = 72.139 - 1.694 X_3$$

สมการทำนายความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี โดยใช้คะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y^1 = -.851 X_3$$

ตาราง 44 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิดของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	P
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X_3)	-.339	-.864	-3.432*	.026

$$\begin{aligned}
 a &= 16.468 \\
 R &= .864 \\
 R^2 &= .747 \\
 S.E_{est} &= .80
 \end{aligned}$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 44 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของ ลำดับ ความคิด ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 74.7 ค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเท่ากับ -.864 ซึ่งหมายความว่า ถ้าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิด ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี ลดลง .864 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนายเท่ากับ .80 และมีสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y_3 = 16.468 - .339 X_3$$

สมการทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิด ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี โดยใช้คะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y_3 = -.864 X_3$$

ตาราง 45 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	P
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X_3)	-.473	-.825	-2.915*	.043

$$a = 18.895$$

$$R = .825$$

$$R^2 = .680$$

$$S.E_{est} = 1.31$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 44 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 68.0 ค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเท่ากับ -.825 ซึ่งหมายความว่า ถ้าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิด

สร้างสรรค์ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี ลดลง .825 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนายเท่ากับ 1.31 และมีสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y_3 = 18.895 - .473 X_3$$

สมการทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี โดยใช้คะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y_3 = -.825 X_3$$

ตาราง 46 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	R	R ²	β	t	p
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X ₃)	-.445	.885	.783	-.860	-8.010**	.004
2	การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล (X ₂)	.266	.983	.966	.428	3.985*	.028

$$a = 13.688$$

$$S.E_{est} = .45$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 46 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมและการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลสามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงไทยพวนอายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเป็นตัวแปรแรกที่มีอิทธิพลสูงสุดเข้าไปทำนายโดยมีอำนาจในการทำนายร้อยละ 78.3 มีค่าเบต้าที่ -.860 ซึ่งหมายความว่าถ้าตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มขึ้น 1 หน่วย การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี ลดลง .860 หน่วย และตัวทำนายที่มีอำนาจในการทำนายเป็นอันดับที่ 2 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมร่วมกันทำนายการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงไทยพวนอายุ 3 – 6 ปี ได้ร้อยละ 96.6 โดยมีค่าเบต้าที่ .428 หมายความว่า เมื่อการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทำให้การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี เพิ่มขึ้น .428 หน่วย

จากตาราง 47 พบว่า

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต และการสื่อสารในครอบครัวของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี มีความสัมพันธ์ในเชิงลบ กับความสามารถในการใช้ภาษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิด ของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต และการสื่อสารในครอบครัว มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับความคิดสร้างสรรค์ของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

5. การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมและลงโทษทางจิต มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ ของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อตรวจสอบดูว่าตัวแปรทำนายที่พบว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์เหล่านี้ ตัวแปรใดที่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบต่างของความสามารถในการใช้ภาษา โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ดังผลในตาราง 48 ถึง ตาราง 50

ตาราง 48 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	R	R ²	β	t	p
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต (X ₄)	-.679	.907	.823	-1.002	-9.899**	.000
2	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X ₃)	.369	.966	.934	.347	3.424*	.011

$$a = 61.234$$

$$S.E_{est} = .59$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 48 พบว่า มีตัวแปร 2 ตัว คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต เป็นตัวแปรแรกที่มีอิทธิพลสูงสุดเข้าไปทำนาย โดยมีอำนาจในการทำนายร้อยละ 82.3 มีค่าเบต้าที่ -1.002 ซึ่งหมายความว่าถ้าตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทำให้ความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี ลดลง 1.002 หน่วย และตัวทำนายที่มีอำนาจในการทำนายเป็นอันดับ 2 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตร่วมกันทำนายความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี ได้ร้อยละ 93.4 โดยมีค่าเบต้าที่ .347 หมายความว่าเมื่อการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทำให้ความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี เพิ่มขึ้น .347 หน่วย

ตัวทำนายทั้ง 2 นี้ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต และแบบควบคุมมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ร่วมกับความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี เท่ากับ .966 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนายเท่ากับ .59 และมีสมการของการทำนายความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y = 61.234 - .679 X_4 + .369 X_3$$

สมการทำนายความสามารถในการใช้ภาษา โดยใช้คะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y^1 = -1.002 X_4 + .347 X_3$$

ตาราง 49 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นที่ละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	P
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต (X_4)	-.199	-.728	-3.008*	.017

$$a = 17.662$$

$$R = .728$$

$$R^2 = .531$$

$$S.E_{est} = .59$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 49 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต เข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 53.1 ค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต เท่ากับ -.728 ซึ่งหมายความว่า ถ้าการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี ลดลง .728 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนายเท่ากับ .59 และมีสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y_3 = 17.662 - .199 X_4$$

สมการทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี โดยใช้คะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y_3 = -.728 X_4$$

ตาราง 50 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	R	R ²	β	t	p
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X ₃)	-.412	.654	.427	-.921	-3.876**	.006
2	การสื่อสารในครอบครัว (Z)	-.081	.830	.689	-.578	-2.431*	.045

$$a = 22.910$$

$$S.E_{est} = .54$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 50 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และการสื่อสารในครอบครัว สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เป็นตัวแปรแรกที่มีอิทธิพลสูงสุดเข้าไปทำนาย โดยมีอำนาจในการทำนายร้อยละ 42.7 มีค่าเบต้าที่ -.921 ซึ่งหมายความว่าถ้าตัวแปร การอบรมเลี้ยงดูแบบลงควบคุม เพิ่มขึ้น 1 หน่วย การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กชาย

จากตาราง 51 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายกับตัวแปรเกณฑ์ พบแต่ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการสื่อสารในครอบครัวของเด็กหญิงไทยพวนอายุ 7 – 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อทดสอบดูว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตสามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ได้หรือไม่จึงได้ทดสอบการวิเคราะห์การถดถอยต่อ ดังผลที่แสดงในตาราง 52

ตาราง 52 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	β	t	P
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต (X_4)	-.270	-.742	-2.926*	.022
a	=	119.965			
R	=	.742			
R^2	=	.550			
S.E _{est}	=	1.02			

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 52 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 55.0 ค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต เท่ากับ -.742 ซึ่งหมายความว่า ถ้าการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี ลดลง .742 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนายเท่ากับ 1.02 และมีสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y_4 = 119.965 - .270 X_4$$

สมการทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบการใช้ภาษาตามหลัก
ไวยากรณ์ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี โดยใช้คะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y_4 = -.742 X_4$$

ตาราง 53 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย กับตัวแปรเกณฑ์ของเด็กชาย
ไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักนับสนุน (X ₁)	1.000	-.560	-.534	-.533	.051	.217	.363	.051	.141	-.135
- ให้อะไร (X ₂)		1.000	-.221	.572	.595	.033	.180	.162	.388	-.430
- ควบคุม (X ₃)			1.000	-.169	-.546	-.318	-.711*	-.054	-.408	.430
- ลงโทษทางจิต (X ₄)				1.000	.636*	.353	.301	.329	-.182	.067
การสื่อสารในครอบครัว (Z)					1.000	.448	.553	.314	.239	-.247
ความสามารถในการใช้ ภาษา (Y)										
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)										
- ลำดับความคิด (Y ₂)										
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)										
- การใช้ภาษาตามหลัก ไวยากรณ์ (Y ₄)										

ผลจากตาราง 53 แสดงว่า มีเพียงการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพียงตัวแปรเดียว
ที่มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา
มารยาท ของเด็กชายไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับ
ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมีความสัมพันธ์

ในเชิงบวกกับการสื่อสารในครอบครัวของเด็กชายไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อที่จะตอบคำถามว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมสามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของ น้ำเสียง กิริยา มารยาท ได้หรือไม่ จึงได้วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณต่อ ดังผลปรากฏในตาราง 54

ตาราง 54 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ของเด็กชายไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	-b	β	t	P
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X_3)	-.189	-.711	-2.480*	.048

$$a = 15.681$$

$$R = .711$$

$$R^2 = .506$$

$$S.E_{est} = .56$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 54 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ของเด็กชายไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 50.6 ค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเท่ากับ -.711 ซึ่งหมายความว่า ถ้าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ของเด็กชายไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี ลดลง .711 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนายเท่ากับ .56 และมีสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y_1 = 15.681 - .189 X_3$$

สมการทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของ น้ำเสียง กิริยา มารยาท ของเด็กชายไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี โดยใช้คะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y_1 = -.711 X_3$$

ตาราง 55 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย กับตัวแปรเกณฑ์ของเด็กหญิง
ไทย อายุ 3 – 6 ปี

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักสนับสนุน (X ₁)	1.000	.805**	.586*	-.013	.818**	.280	.376	-.138	.489	.119
- ให้เหตุผล (X ₂)		1.000	.253	-.069	.782**	.439	.508	.192	.576*	.052
- ควบคุม (X ₃)			1.000	-.043	.392	.124	.276	-.167	.441	-.168
- ลงโทษทางจิต (X ₄)				1.000	.140	-.221	-.385	-.084	-.110	-.185
การสื่อสารในครอบครัว (Z)						.409	.405	-.014	.618*	.258
ความสามารถในการใช้ ภาษา (Y)										
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)										
- ลำดับความคิด (Y ₂)										
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)										
- การใช้ภาษาตามหลัก ไวยากรณ์ (Y ₄)										

ผลจากตาราง 55 แสดงว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล กับการสื่อสารในครอบครัว มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ของเด็กหญิงไทย อายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างตัวแปรทำนายของตัวแปรเกณฑ์ พบแต่ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายด้วยกันเอง คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล แบบควบคุม และการสื่อสารในครอบครัวของเด็กหญิงไทย อายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, .05 และ .01 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการสื่อสารในครอบครัวของเด็กหญิงไทย อายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำหรับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล และการสื่อสารในครอบครัว ซึ่งสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์ ได้ถูกนำไปวิเคราะห์การถดถอยต่อเพื่อดูว่าสามารถเข้าไปทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้หรือไม่ดังผลในตาราง 56

ตาราง 57 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ของเด็กหญิงไทย อายุ 3 – 6 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	B	β	t	P
1	การสื่อสารในครอบครัว (Z)	.104	.618	2.360*	.043

$$a = 8.712$$

$$R = .618$$

$$R^2 = .382$$

$$S.E_{est} = .93$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 57 พบว่า การสื่อสารในครอบครัวเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กหญิงไทย อายุ 3 – 6 ปี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 38.2 ค่าเบต้าของการสื่อสารในครอบครัว เท่ากับ .618 ซึ่งหมายความว่า ถ้าการสื่อสารในครอบครัวเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ของเด็กหญิงไทย อายุ 3 – 6 ปี เพิ่มขึ้น .618 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนายเท่ากับ .93 และมีสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y_3 = 8.712 + .104 Z$$

สมการทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ของเด็กหญิงไทย อายุ 3 – 6 ปี โดยใช้คะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y_3 = .618 Z$$

ตาราง 58 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย กับตัวแปรเกณฑ์ของเด็กชายไทย
อายุ 3 – 6 ปี

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักสนับสนุน (X ₁)	1.000	.802	.278	-.645	-.195	-.341	-.535	-.185	-.837	.309
- ให้เหตุผล (X ₂)		1.000	.651	-.302	-.281	.085	.000	.115	-.447	.577
- ควบคุม (X ₃)			1.000	-.353	.051	.798	.651	.827	.291	.977*
- ลงโทษทางจิต (X ₄)				1.000	.830	-.051	.032	-.313	.405	-.522
การสื่อสารในครอบครัว (Z)					1.000	.033	.337	-.214	.176	-.162
ความสามารถในการใช้ ภาษา (Y)										
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)										
- ลำดับความคิด (Y ₂)										
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)										
- การใช้ภาษาตามหลัก ไวยากรณ์ (Y ₄)										

จากตาราง 58 แสดงว่ามีเพียงตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กชายไทย อายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้นำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณต่อเพื่อดูว่าสามารถทำนายการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กชายไทย อายุ 3 – 6 ปี ได้หรือไม่ ผลปรากฏในตาราง 59

ตาราง 59 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กชายไทย อายุ 3 – 6 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	b	R	R ²	β	t	p
1	การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (X ₃)	.668	.977	.955	.988	116.712**	.005
2	การสื่อสารในครอบครัว (Z)	-.031	1.000	1.000	-.213	-25.126*	.025

$$a = 4.117$$

$$S.E_{est} = .022$$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 59 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และการสื่อสารในครอบครัวสามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กชายไทย อายุ 3 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเป็นตัวแปรแรกที่มีอิทธิพลสูงสุดเข้าไปทำนายโดยมีอำนาจในการทำนายร้อยละ 95.5 มีค่าเบต้าที่ .988 ซึ่งหมายความว่าถ้าตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มขึ้น 1 หน่วย การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กชายไทย อายุ 3 – 6 ปี เพิ่มขึ้น .988 หน่วย และตัวทำนายที่มีอำนาจในการทำนายเป็นอันดับที่ 2 คือ การสื่อสารในครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมร่วมกันทำนายการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กชายไทยอายุ 3 – 6 ปี ได้ร้อยละ 100 โดยมีค่าเบต้าที่ -.213 หมายความว่า เมื่อการสื่อสารในครอบครัวเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทำให้การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กชายไทย อายุ 3 – 6 ปี ลดลง .213 หน่วย

ตัวทำนายทั้ง 2 ตัวนี้ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และการสื่อสารในครอบครัว มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ร่วมกับการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กชายไทย อายุ 3 – 6 ปี เท่ากับ 1.000 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนายเท่ากับ .022 สมการของการทำนายการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กชายไทยอายุ 3 – 6 ปี โดยใช้คะแนนดิบ เท่ากับ

$$Y_4 = 4.117 + .668 X_3 - .031 Z$$

สมการทำนายความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กชายไทย อายุ 3 – 6 ปี โดยใช้คะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y_4 = .988 X_3 - .213 Z$$

ตาราง 60 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย กับตัวแปรเกณฑ์ของเด็กชายไทย
อายุ 7 - 10 ปี

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Z	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
การอบรมเลี้ยงดู (X)										
- รักสนับสนุน (X ₁)	1.000	.513*	.050	.273	.835**	.225	.032	.518*	.055	.157
- ให้เหตุผล (X ₂)		1.000	-.280	.211	.598**	-.255	-.258	.236	-.434	-.156
- ควบคุม (X ₃)			1.000	-.698**	-.230	-.032	-.096	-.306	.272	-.021
- ลงโทษทางจิต (X ₄)				1.000	.353	.031	-.153	.252	-.052	.120
การสื่อสารในครอบครัว (Z)					1.000	.327	.020	.579*	.097	.361
ความสามารถในการใช้ ภาษา (Y)										
- น้ำเสียงกิริยามารยาท (Y ₁)										
- ลำดับความคิด (Y ₂)										
- ความคิดสร้างสรรค์ (Y ₃)										
- การใช้ภาษาตามหลัก ไวยากรณ์ (Y ₄)										

จากผลในตาราง 60 แสดงว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนกับการสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิดของเด็กชาย อายุ 7 - 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย และตัวแปรเกณฑ์ แต่พบว่ามีความสัมพันธ์ในระหว่างตัวแปรทำนายคือการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลและการสื่อสารในครอบครัวของเด็กชายไทย อายุ 7 - 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ และการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลยังมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการสื่อสารในครอบครัวของเด็กไทยอายุ 7 – 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตของเด็กชายไทย อายุ 7 – 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพื่อตรวจสอบดูว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนกับการสื่อสารในครอบครัวสามารถเข้าไปทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้หรือไม่ จึงได้ทดสอบการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณต่อ ดังผลปรากฏในตาราง 61

ตาราง 61 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรเป็นขั้นทีละตัว เพื่อทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิด ของเด็กชายไทย อายุ 7 – 10 ปี

ลำดับที่	ตัวทำนาย	B	β	t	P
1	การสื่อสารในครอบครัว (Z)	.061	.579	2.558*	.024
a	=	11.064			
R	=	.579			
R ²	=	.335			
S.E _{est}	=	.61			

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตาราง 61 พบว่า การสื่อสารในครอบครัวสามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความลำดับความคิดของเด็กชายไทย อายุ 7 – 10 ปี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 33.5 ค่าเบต้าของการสื่อสารในครอบครัว เท่ากับ .579 ซึ่งหมายความว่า ถ้าการสื่อสารในครอบครัวเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิด ของเด็กชายไทย อายุ 7 – 10 ปี เพิ่มขึ้น .579 หน่วย ตัวทำนายนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนายเท่ากับ .61 และมีสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y_2 = 11.064 + .061 Z$$

สมการทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิดของเด็กชายไทย อายุ 7 – 10 ปี โดยใช้คะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y^1 = .579 Z$$

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาตามตัวแปรการอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารในครอบครัว ครอบครัว เพศ อาชีพของบิดามารดา และช่วงอายุที่แตกต่างกัน

ในการเปรียบเทียบตัวแปรความสามารถในการใช้ภาษาตามตัวแปรต้นที่แตกต่างกัน เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อ 3 ถึงข้อ 10 โดยจะวิเคราะห์เรียงความลำดับดังนี้

สมมุติฐานข้อ 3 เด็กที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ ในปริมาณที่ต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างกัน ดังแสดงผลในตาราง 62

ตาราง 62 ค่าสถิติพื้นฐานและการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยพวนที่มีความแตกต่างในการอบรมเลี้ยงดู

ตัวแปรตาม	ตัวแปรต้น	แยกได้เป็น	N	$\bar{X}$	S.D	t	p
ความสามารถในการ ใช้ภาษา	การอบรมเลี้ยงดู	มาก	16	54.06	5.69	-.894	>.05
		น้อย	17	55.53	3.56		
	- รักสนับสนุน	มาก	16	13.19	1.38	-.837	>.05
		น้อย	17	13.53	.94		
	- น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท	มาก	16	13.44	1.71	-.985	>.05
		น้อย	17	13.94	1.20		
	- ลำดับความคิด	มาก	16	13.81	1.72	-.711	>.05
		น้อย	17	14.18	1.19		
	- ความคิดสร้างสรรค์	มาก	16	13.63	1.63	-.525	>.05
		น้อย	17	13.88	1.17		
	- การใช้ภาษาตาม หลักไวยากรณ์	มาก	16	13.63	1.63	-.525	>.05
		น้อย	17	13.88	1.17		
ความสามารถในการใช้ภาษา	การอบรมเลี้ยงดู	มาก	17	54.82	4.82	.007	>.05
		น้อย	16	54.81	4.71		
	- ให้เหตุผล	มาก	17	13.35	1.17	-.053	>.05
		น้อย	16	13.38	1.20		
น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท	- ให้เหตุผล	มาก	17	13.35	1.17	-.053	>.05
		น้อย	16	13.38	1.20		

ตาราง 62 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ตัวแปรต้น	แยกได้เป็น	N	$\bar{X}$	S.D	t	p
- ลำดับความคิด	- ให้เหตุผล	มาก	17	13.76	1.56	.269	>.05
		น้อย	16	13.63	1.41		
- ความคิดสร้างสรรค์	- ให้เหตุผล	มาก	17	14.18	1.42	.711	>.05
		น้อย	16	13.81	1.52		
- การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์	- ให้เหตุผล	มาก	17	13.53	1.33	-.969	>.05
		น้อย	16	14.00	1.46		
ความสามารถในการใช้ภาษา	การอบรมเลี้ยงดู	มาก	17	53.06	5.45	-2.375	.02
		น้อย	16	56.69	2.85		
น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท	- ความคุม	มาก	17	12.94	1.34	-2.278	.03
		น้อย	16	13.81	.75		
- ลำดับความคิด	- ความคุม	มาก	17	13.12	1.45	-2.525	.02
		น้อย	16	14.31	1.25		
- ความคิดสร้างสรรค์	- ความคุม	มาก	17	13.71	1.76	-1.203	>.05
		น้อย	16	14.31	1.01		
- การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์	- ความคุม	มาก	17	13.29	1.40	-2.069	.04
		น้อย	16	14.25	1.24		
ความสามารถในการใช้ภาษา	การอบรมเลี้ยงดู	มาก	16	54.81	2.93	-.007	>.05
		น้อย	17	54.82	6.00		
น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท	- ลงโทษทางจิต	มาก	16	13.50	.82	.645	>.05
		น้อย	17	13.24	1.44		

ตาราง 62 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ตัวแปรต้น	แยกได้เป็น	N	$\bar{X}$	S.D	t	p
- ลำดับความคิด	- ลงโทษทางจิต	มาก	16	13.69	1.30	-.035	>.05
		น้อย	17	13.71	1.62		
- ความคิดสร้างสรรค์	- ลงโทษทางจิต	มาก	16	14.06	1.06	.235	>.05
		น้อย	17	13.94	1.78		
- การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์	- ลงโทษทางจิต	มาก	16	13.56	.96	-.776	>.05
		น้อย	17	13.94	1.71		

จากตาราง 62 พบว่า เด็กไทยพวนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากและควบคุมน้อยมีความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบของ น้ำเสียง กิริยา มารยาท การลำดับความคิด และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่าเด็กไทยพวนที่มีการควบคุมมากมีความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ลำดับความคิด และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ น้อยกว่า การควบคุมน้อย ทั้งนี้ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสอดคล้องกับสมมุติฐานเพียงบางส่วนเท่านั้น

ตาราง 63 ค่าสถิติพื้นฐานและการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทย
ที่มีความแตกต่างในการอบรมเลี้ยงดู

ตัวแปรตาม	ตัวแปรต้น	แยกได้เป็น	N	$\bar{X}$	S.D	t	P
ความสามารถในการ ใช้ภาษา	การอบรมเลี้ยงดู - รักสนับสนุน	มาก	17	53.47	4.54	.410	>.05
		น้อย	14	52.86	3.59		
- น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท	- รักสนับสนุน	มาก	17	12.53	1.59	-.076	>.05
		น้อย	14	12.57	1.45		
- ลำดับความคิด	- รักสนับสนุน	มาก	17	13.47	1.42	.241	>.05
		น้อย	14	13.36	1.15		
- ความคิดสร้างสรรค์	- รักสนับสนุน	มาก	17	13.47	1.18	-.071	>.05
		น้อย	14	13.50	1.09		
- การใช้ภาษาตาม หลักไวยากรณ์	- รักสนับสนุน	มาก	17	14.00	1.27	1.294	>.05
		น้อย	14	13.43	1.16		
ความสามารถในการใช้ภาษา	การอบรมเลี้ยงดู - ให้เหตุผล	มาก	18	53.33	4.33	.221	>.05
		น้อย	13	53.00	3.89		
น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท	- ให้เหตุผล	มาก	18	12.56	1.46	.031	>.05
		น้อย	13	12.54	1.61		
- ลำดับความคิด	- ให้เหตุผล	มาก	18	13.56	1.46	.688	>.05
		น้อย	13	13.23	1.01		
- ความคิดสร้างสรรค์	- ให้เหตุผล	มาก	18	13.50	1.20	.093	>.05
		น้อย	13	13.46	1.05		
- การใช้ภาษาตามหลัก ไวยากรณ์	- ให้เหตุผล	มาก	18	13.72	1.27	-.103	>.05
		น้อย	13	13.77	1.24		

ตาราง 63 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ตัวแปรต้น	แยกได้เป็น	N	$\bar{X}$	S.D	t	p
ความสามารถในการใช้ภาษา	การอบรมเลี้ยงดู - ควบคุม	มาก	16	53.06	4.65	-.181	>.05
		น้อย	15	55.33	3.54		
น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท	- ควบคุม	มาก	16	12.69	1.70	.526	>.05
		น้อย	15	12.40	1.30		
- ลำดับความคิด	- ควบคุม	มาก	16	13.31	1.45	-.472	>.05
		น้อย	15	13.53	1.13		
- ความคิดสร้างสรรค์	- ควบคุม	มาก	16	13.63	1.20	.718	>.05
		น้อย	15	13.33	1.05		
- การใช้ภาษาตามหลัก ไวยากรณ์	- ควบคุม	มาก	16	13.44	1.31	-1.440	>.05
		น้อย	15	14.07	1.10		
ความสามารถในการใช้ภาษา	การอบรมเลี้ยงดู - ลงโทษทางจิต	มาก	14	52.86	4.00	-.410	>.05
		น้อย	17	53.47	4.26		
น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท	- ลงโทษทางจิต	มาก	14	12.50	1.45	-.160	>.05
		น้อย	17	12.59	1.58		
- ลำดับความคิด	- ลงโทษทางจิต	มาก	14	13.43	1.16	.036	>.05
		น้อย	17	13.41	1.42		
- ความคิดสร้างสรรค์	- ลงโทษทางจิต	มาก	14	13.36	.93	-.564	>.05
		น้อย	17	13.59	1.28		
- การใช้ภาษาตามหลัก ไวยากรณ์	- ลงโทษทางจิต	มาก	14	13.57	1.28	-.690	>.05
		น้อย	17	13.88	1.22		

จากตาราง 63 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูทุกแบบของเด็กไทยที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าในเด็กไทยการอบรมเลี้ยงดูไม่ใช่เหตุที่จะทำให้ความสามารถในการใช้ภาษาซึ่งเป็นผลแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน

สมมุติฐานข้อ 4 เด็กที่มีการสื่อสารในครอบครัวต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างกัน ดังแสดงผลในตาราง 64

ตาราง 64 ค่าสถิติพื้นฐาน และการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยพวนที่มีความแตกต่างในการสื่อสารในครอบครัว

ตัวแปรตาม	ตัวแปรต้น	แยกได้เป็น	N	X	S.D	t	p
ความสามารถในการใช้ภาษา	การสื่อสารในครอบครัว	มาก	15	54.87	3.27	.053	>.05
		น้อย	18	54.78	5.71		
น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท	การสื่อสารในครอบครัว	มาก	15	13.47	.92	.457	>.05
		น้อย	18	13.28	1.36		
- ลำดับความคิด	การสื่อสารในครอบครัว	มาก	15	13.60	1.50	-.342	>.05
		น้อย	18	13.78	1.48		
- ความคิดสร้างสรรค์	การสื่อสารในครอบครัว	มาก	15	14.07	1.03	.236	>.05
		น้อย	18	13.94	1.76		
- การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์	การสื่อสารในครอบครัว	มาก	15	13.73	.80	-.090	>.05
		น้อย	18	13.78	1.77		

จากตาราง 64 แสดงว่า เด็กไทยพวนที่มีการสื่อสารในครอบครัวแตกต่างกัน ไม่มีผลต่อหรือไม่ทำให้ความสามารถในการใช้ภาษา น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท ลำดับความคิด ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน

ตาราง 65 ค่าสถิติพื้นฐาน และการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทย
มีความแตกต่างในการสื่อสารในครอบครัว

ตัวแปรตาม	ตัวแปรต้น	แยกได้เป็น	N	$\bar{X}$	S.D	t	p
ความสามารถในการใช้ภาษา	การสื่อสารในครอบครัว	มาก	19	53.53	4.15	.564	>.05
		น้อย	12	52.67	4.10		
น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท	การสื่อสารในครอบครัว	มาก	19	12.63	1.42	.382	>.05
		น้อย	12	12.42	1.68		
- ลำดับความคิด	การสื่อสารในครอบครัว	มาก	19	13.42	1.26	.009	>.05
		น้อย	12	13.42	1.38		
- ความคิดสร้างสรรค์	การสื่อสารในครอบครัว	มาก	19	13.63	1.16	.920	>.05
		น้อย	12	13.25	1.06		
- การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์	การสื่อสารในครอบครัว	มาก	19	13.84	1.26	.561	>.05
		น้อย	12	13.58	1.24		

จากตาราง 65 แสดงว่า เด็กไทยที่มีการสื่อสารในครอบครัวแตกต่างกัน ทำให้ความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบของ น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท ลำดับความคิด ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน ทั้งเด็กไทยพวนและเด็กไทย นั่นคือ การสื่อสารในครอบครัว ไม่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาของทั้งเด็กไทยพวนและเด็กไทย

สมมุติฐานข้อ 5 เด็กที่มาจากครอบครัวไทยพวน กับเด็กที่มาจากครอบครัวไทย มี การอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ ในปริมาณต่างกัน

สมมุติฐานข้อ 6 เด็กที่มาจากครอบครัวไทยพวน กับเด็กที่มาจากครอบครัวไทย มีการสื่อสารในครอบครัวต่างกัน

สมมุติฐานข้อ 7 เด็กที่มาจากครอบครัวไทยพวน กับเด็กที่มาจากครอบครัวไทยมี ความสามารถในการใช้ภาษาต่างกัน

ตั้งผลการวิเคราะห์ในตาราง 66

ตาราง 66 ค่าสถิติพื้นฐาน และการเปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารในครอบครัว และความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยพวน และเด็กไทย

ตัวแปรตาม	ตัวแปรต้น	แยกได้เป็น	N	$\bar{X}$	S.D	t	p
การอบรมเลี้ยงดู	ครอบครัว	ไทยพวน	33	22.30	2.87	-.619	>.05
- รักสนับสนุน			31	22.77	3.22		
- ให้เหตุผล		ไทยพวน	33	16.21	3.20	-1.219	>.05
		ไทย	31	17.23	3.45		
- ควบคุม		ไทยพวน	33	12.94	2.71	.470	>.05
		ไทย	31	12.61	2.84		
- ลงโทษทางจิต	ครอบครัว	ไทยพวน	33	19.27	3.57	-.482	>.05
		ไทย	31	19.68	3.11		
การสื่อสารในครอบครัว		ไทยพวน	33	41.73	6.49	-.913	>.05
		ไทย	31	43.29	7.20		
ความสามารถในการใช้ภาษา		ไทยพวน	33	54.82	4.69	1.473	>.05
		ไทย	31	53.19	4.09		
- น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท		ไทยพวน	33	13.36	1.17	2.433*	0.18
		ไทย	31	12.55	1.50		
- ลำดับความคิด		ไทยพวน	33	13.70	1.47	.803	>.05
		ไทย	31	13.42	1.29		
- ความคิดสร้างสรรค์		ไทยพวน	33	14.00	1.46	1.580	>.05
		ไทย	31	13.48	1.12		
- การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์		ไทยพวน	33	13.76	1.39	.047	>.05
		ไทย	31	13.71	1.24		

จากตาราง 66 พบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ของเด็กไทยพวน และเด็กไทย มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานบางส่วน ของข้อ 7 และเมื่อมาพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่าเด็กไทยพวนมีคะแนนน้ำเสียง ท่าทาง และมารยาท สูงกว่าเด็กไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างกัน ดังนั้น ส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานโดยเฉพาะในข้อ 5 และ 6

สมมุติฐานข้อ 8 เด็กที่มีเพศต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างกัน ดังแสดง ผลในตาราง 67

ตาราง 67 ค่าสถิติพื้นฐาน และการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กชาย และเด็กหญิง

ตัวแปรตาม	ตัวแปรต้น	แยกได้เป็น	N	$\bar{X}$	S.D	t	p
ความสามารถในการใช้ภาษา	เพศ	ชาย	37	54.05	3.26	-.048	>.05
		หญิง	27	54.00	5.77		
น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท	เพศ	ชาย	37	13.03	1.19	-.390	>.05
		หญิง	27	12.89	1.65		
- ลำดับความคิด	เพศ	ชาย	37	13.59	1.14	-.216	>.05
		หญิง	27	13.52	1.67		
- ความคิดสร้างสรรค์	เพศ	ชาย	37	13.68	.97	.524	>.05
		หญิง	27	13.85	1.70		
- การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์	เพศ	ชาย	37	13.76	1.09	-.048	>.05
		หญิง	27	13.74	1.58		

จากตาราง 67 พบว่า เด็กชายและเด็กหญิงไม่มีความแตกต่างในความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบของ น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท ลำดับความคิด ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน

สมมุติฐานข้อ 9 เด็กที่มีบิดามารดามีอาชีพต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างกัน ดังแสดงผลในตาราง 68 – 69

ตาราง 68 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาของเด็ก
ที่ติดตามตามมีอาชีพต่างกัน

ตัวแปรตาม	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ความสามารถในการ ใช้ภาษา	ระหว่างกลุ่ม	3	162.904	54.301	3.003*	.037
	ภายในกลุ่ม	60	1085.034	18.084		
	รวม	63	1247.938			
น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท	ระหว่างกลุ่ม	3	13.258	4.419	2.440	>.05
	ภายในกลุ่ม	60	108.679	1.811		
	รวม	63	121.938			
- ลำดับความคิด	ระหว่างกลุ่ม	3	13.918	4.639	2.630	>.05
	ภายในกลุ่ม	60	105.832	1.764		
	รวม	63	119.750			
- ความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	3	9.342	3.114	1.856	>.05
	ภายในกลุ่ม	60	100.658	1.678		
	รวม	63	110.000			
- การใช้ภาษาตามหลัก ไวยากรณ์	ระหว่างกลุ่ม	3	10.014	3.338	2.044	>.05
	ภายในกลุ่ม	60	97.986	1.633		
	รวม	63	108.000			

จากตาราง 68 พบว่า เด็กที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับองค์ประกอบย่อยของความสามารถในการใช้ภาษา ได้แก่ น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท ลำดับความคิด ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงสอดคล้องกับสมมุติฐานบางส่วน และเพื่อจะทราบว่า อาชีพใดส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาได้สูงสุด จึงได้ทดสอบรายคู่ต่อดังผลในตาราง 69

ตาราง 69 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาเป็นรายคู่ของเด็กที่มี
 บิดามารดามีอาชีพต่างกัน

ความสามารถในการใช้ภาษา	X	รับจ้าง	เกษตรกร	ค้าขาย	บริษัท
รับจ้าง		-	.55	.27	4.43*
เกษตรกร			-	.82	3.88*
ค้าขาย				-	4.70*
บริษัท					-

จากตาราง 69 พบว่า เด็กที่บิดามารดามีอาชีพทำงานบริษัท มีความสามารถในการใช้
 ภาษาสูงสุดสูงกว่าเด็กที่มีบิดามารดามีอาชีพค้าขาย เกษตรกร และรับจ้างอย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างระหว่างรายคู่

สมมุติฐานข้อ 10 เด็กที่มีอายุต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาแตกต่างกัน ดัง
 แสดงผลในตาราง 70

ตาราง 70 ค่าสถิติพื้นฐาน และการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็ก
 ช่วงอายุ 3 – 6 ปี และ 7 – 10 ปี

ตัวแปรตาม	ตัวแปรต้น	แยกได้เป็น	N	$\bar{X}$	S.D	t	P
ความสามารถในการ ใช้ภาษา	อายุ	3 – 6 ปี	31	52.23	4.84	-3.399**	.001
		7 – 10 ปี	33	55.73	3.30		
- น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท	อายุ	3 – 6 ปี	31	12.65	1.62	-1.837	.071
		7 – 10 ปี	33	13.27	1.07		
- ลำดับความคิด	อายุ	3 – 6 ปี	31	12.94	1.46	-3.905**	.000
		7 – 10 ปี	33	14.15	1.00		
- ความคิดสร้างสรรค์	อายุ	3 – 6 ปี	31	13.35	1.36	-2.405*	.019
		7 – 10 ปี	33	14.12	1.19		
- การใช้ภาษาตามหลัก ไวยากรณ์	อายุ	3 – 6 ปี	31	13.29	1.35	-2.875**	.006
		7 – 10 ปี	33	14.18	1.13		

จากตาราง 70 พบว่า เด็กที่มีอายุต่างกันมีความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบของลำดับความคิด ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, .01, .05 และ .01 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานส่วนใหญ่ และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่าเด็กที่มีอายุมากกว่า คือ 7 – 10 ปี มีความสามารถในการใช้ภาษา ลำดับความคิด ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษา ตามหลักไวยากรณ์สูงกว่า เด็กที่มีอายุน้อยกว่า คือ 3 – 6 ปี ยกเว้นองค์ประกอบของตัวแปร น้ำเสียง ท่าทาง มารยาท ที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารในครอบครัว และความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยพวน และเด็กไทย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับการสื่อสารในครอบครัว และความสามารถในการใช้ภาษา
3. เพื่อศึกษาอำนาจการทำนายของความสามารถในการใช้ภาษา ทั้งนี้โดยใช้แบบการอบรมเลี้ยงดู และการสื่อสารในครอบครัวของบิดามารดาเป็นตัวทำนาย
4. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน
5. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กที่มีการสื่อสารในครอบครัวต่างกัน
6. เพื่อเปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูของเด็กครอบครัวไทยพวน และครอบครัวไทย
7. เพื่อเปรียบเทียบการสื่อสารในครอบครัวของเด็กครอบครัวไทยพวน และครอบครัวไทย
8. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กครอบครัวไทยพวน และครอบครัวไทย
9. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กที่มีเพศต่างกัน
10. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กที่บิดามารดามีอาชีพต่างกัน
11. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กที่มีอายุต่างกัน

สมมุติฐานในการศึกษา

1. มีความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับการสื่อสารในครอบครัว และความสามารถในการใช้ภาษา
2. การอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารในครอบครัว สามารถร่วมกันทำนายความสามารถในการใช้ภาษา
3. การอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารในครอบครัว สามารถร่วมกันทำนายความสามารถในการใช้ภาษา
4. เด็กที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ ในปริมาณที่ต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างกัน

5. เด็กที่มาจากครอบครัวไทยพวนกับเด็กที่มาจากครอบครัวไทย มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน
6. เด็กที่มาจากครอบครัวไทยพวน กับเด็กที่มาจากครอบครัวไทย มีการสื่อสารในครอบครัวต่างกัน
7. เด็กที่มาจากครอบครัวไทยพวน กับเด็กที่มาจากครอบครัวไทย มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างกัน
8. เด็กที่มีเพศต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างกัน
9. เด็กที่บิดามารดามีอาชีพต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างกัน
10. เด็กที่มีอายุต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษา-

1. ประชากร เป็นเด็กชายไทยพวน และเด็กไทยที่มีอายุระหว่าง 3 – 10 ปี อาศัยอยู่ในอำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก และกำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนอนุบาลอำเภอปากพลี
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กไทยพวน และเด็กไทยที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นพวกหรือชั้น (Stratified Random Sampling) ที่มีอายุระหว่าง 3 – 10 ปี อาศัยอยู่ในอำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก และกำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนอนุบาลอำเภอปากพลี ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างดังนี้

เด็กไทยพวน	อายุ 3 – 6 ปี	จำนวน 16 คน	และอายุ 7 – 10 ปี	จำนวน 17 คน
เด็กไทย	อายุ 3 – 6 ปี	จำนวน 15 คน	และอายุ 7 – 10 ปี	จำนวน 16 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษามี 3 ส่วน คือ

1. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู เป็นแบบสอบถามที่ได้ผลมาจากขั้นตอนแรก คือ การออกไปสังเกตการอบรมเลี้ยงดูที่บ้านของกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำผลมากำหนดสร้างแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งคณะผู้วิจัยตัดสินใจเลือกแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูของศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528 : 3 – 12) โดยนำมาปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับเด็กอายุ 3 – 10 ปี และสถานการณ์ ทั้งนี้ได้แยกการอบรมเลี้ยงดูเป็น 4 แบบ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบให้เหตุผล แบบควบคุม และแบบลงโทษทางจิต แบบการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 แบบนี้มีลักษณะเป็นมาตรวัด 3 ระดับ คือ จริง ไม่แน่ใจ ไม่จริง แบบสอบถามทั้ง 4 ชุด ได้นำไปหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม และความเชื่อมั่นโดยวิธี α - Coefficient ได้ผลดังนี้

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ได้จำนวน 9 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.567

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล ได้จำนวน 8 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.685

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ได้จำนวน 6 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.439

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต ได้จำนวน 9 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.510

2. แบบสอบถามการสื่อสารในครอบครัว เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามแนวคิดของศิริพร สิริยากุล และผลจากการออกไปสังเกตที่บ้านของกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามการสื่อสารในครอบครัวเป็นมาตรวัด 3 ระดับ คือ น้อยมาก บางครั้ง ไม่เคยเลย และหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อ และคะแนนรวม และหาความเชื่อมั่นโดยวิธี α - Coefficient ได้ข้อสอบจำนวน 18 ข้อจาก 22 ข้อ ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.826

3. เครื่องมือตรวจสอบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็ก แยกเป็น 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่

3.1 ความสามารถในการเลือกใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง กิริยาที่แสดงถึงบุคลิกภาพ อันพึงประสงค์ อันได้แก่ บุคลิกภาพอ่อนน้อม อ่อนโยน มีมารยาท กล้าแสดงออกอย่างสุภาพ หรือเรียกย่อ ๆ ว่า น้ำเสียง กิริยา มารยาท

3.2 ความสามารถในการลำดับความคิด หรือเรียกย่อ ๆ ว่า การลำดับความคิด

3.3 ความสามารถในการเชิงความคิดสร้างสรรค์ ที่แปลกใหม่ และมีลักษณะโดดเด่น หรือเรียกย่อ ๆ ว่า ความคิดสร้างสรรค์

3.4 ความสามารถในการเลือกใช้คำ ประโยค ภาษา ได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ไทย หรือเรียกย่อ ๆ ว่า การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์

ข้อ 3.1 ถึง 3.3 ใช้วิธีการสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์ และให้คะแนนจากผู้วิจัย ส่วนข้อ 3.4 ใช้แบบทดสอบ

เครื่องมือตรวจสอบความสามารถในการใช้ภาษา ได้หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญทางภาษามาเป็นผู้ตรวจเนื้อหาว่าตรงกับนิยามปฏิบัติการหรือสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่ แล้วหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง แบบความเที่ยงตรงภายใน โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละองค์ประกอบ

องค์ประกอบรวม (คะแนนรวม) พบว่า

องค์ประกอบที่ 1 มีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมเท่ากับ .849

องค์ประกอบที่ 2 มีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมเท่ากับ .812

องค์ประกอบที่ 3 มีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมเท่ากับ .865

องค์ประกอบที่ 4 มีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมเท่ากับ .770

ทั้งนี้ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .001 แล้วนำไปหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 3.1 – 3.2

โดยวิธี KR₂₀ ได้ค่า KR₂₀ เท่ากับ .78 ส่วน 3.3 – 3.4 ไม่ได้หาความเชื่อมั่นเพราะเป็นการเขียนหรือแต่งคำ หรือประโยค

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ติดต่อผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลอำเภอบางพลี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล และขอสอบถามรายชื่อเด็กที่ครอบครัวเป็นไทยพวน กับ ครอบครัวไทย แล้วนำมาสุ่มแบบแบ่งเป็นชั้นหรือพวก โดยแยกเป็น 2 พวก คือ ไทยพวน กับ ไทย แล้วสุ่มอย่างง่ายในแต่ละพวก โดยให้ครอบครัวทุกระดับอายุตั้งแต่ 3, 4, 5.....10 ปี แล้วขอสถานที่ตั้งบ้านของกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่สุ่มได้ แล้วขอให้ทางโรงเรียนฝากจดหมายที่คณะผู้วิจัยขออนุญาตไปสังเกตการณ์ที่บ้านเด็กไปให้ผู้ปกครอง เมื่อถึงเวลาตามนัดคณะผู้วิจัยแยกย้ายไปสังเกตตามบ้านใช้เวลาหลังละประมาณ 2 – 3 ชั่วโมง เมื่อได้ข้อมูลครบ คณะผู้วิจัยกลับมาวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด แล้วนำไปสร้างเครื่องมือการอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารในครอบครัว และความสามารถในการใช้ภาษา นำไปวิเคราะห์เครื่องมือกับเด็กที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วจึงนำเครื่องมือทั้งหมดไปทดสอบเด็กที่โรงเรียนอนุบาลอำเภอบางพลี

การวิเคราะห์ทางสถิติ

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC วิเคราะห์

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยพวน และเด็กไทยในโรงเรียนอนุบาลอำเภอบางพลี พบว่าความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งจะต้องได้รับการฝึกฝนเพิ่มเติม ต่อไปนี้จะสรุปผลการวิจัยตามสมมุติฐาน

1. ในเรื่องของการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ

สำหรับเด็ก พบว่า

1.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสัมพันธ์ทางบวกกับการสื่อสารในครอบครัว ที่ระดับ .01 แต่ไม่สัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบอื่นๆ ที่ระดับ .05

1.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล-สัมพันธ์ทางบวกกับการสื่อสารในครอบครัว ที่ระดับ .01 แต่ไม่สัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบอื่นๆ ที่ระดับ .05

1.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ไม่พบความสัมพันธ์กับการสื่อสารในครอบครัวและความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบอื่นๆ ที่ระดับ .05

1.4 การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต สัมพันธ์ทางบวกกับการสื่อสารในครอบครัวที่ระดับ .01 แต่ไม่สัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบอื่นๆ ที่ระดับ .05

1.5 การสื่อสารในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษา และในทุกองค์ประกอบที่ระดับ .05

สำหรับเด็กไทยพบ พบว่า

1.6 การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ของเด็กไทยพบ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสื่อสารในครอบครัวที่ระดับ .01 สัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการใช้ภาษา และสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ที่ระดับ .05

1.7 การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล ของเด็กไทยพบ ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับการสื่อสารในครอบครัวและความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบอื่นๆ ที่ระดับ .05

1.8 การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ของเด็กไทยพบ ไม่พบความสัมพันธ์กับการสื่อสารในครอบครัวที่ระดับ .05 แต่พบว่าไปสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาที่ระดับ .01 และในองค์ประกอบทุกองค์ประกอบคือ น้ำเสียง กิริยา มารยาท ลำดับความคิด ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01, .05, .05 และ .05 ตามลำดับ

1.9 การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต ของเด็กไทยพบ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสื่อสารในครอบครัวที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบอื่นๆ ที่ระดับ .05

1.10 การสื่อสารในครอบครัวของเด็กไทยพบ ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาและในทุกองค์ประกอบที่ระดับ .05

สำหรับเด็กไทย พบว่า

ผลเหมือนกับข้อมูลของเด็ก คือ ข้อ 1.1, 1.2, 1.3 และ 1.4 แต่พบว่าการสื่อสารในครอบครัวของเด็กไทยมีความสัมพันธ์ทางบวกความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ลำดับความคิด และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ที่ระดับ .05

2. ในเรื่องของการทำนายระหว่างตัวแปรทำนาย คือการอบรมเลี้ยงดูและการสื่อสารในครอบครัว และตัวแปรเกณฑ์คือความสามารถในการใช้ภาษา เมื่อพิจารณาครอบครัว : สำหรับเด็กและเด็กไทย

2.1 ในภาพรวมการอบรมเลี้ยงดูและการสื่อสาร ไม่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบอื่นๆ ได้ทั้งนี้ที่ระดับ .05 แต่เมื่อแยกพิจารณาในลักษณะย่อยพบผลดังนี้

สำหรับเด็กไทยพวน

2.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพียงรูปแบบเดียวของเด็กไทยพวน ที่เข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาได้ที่ระดับ .05 และเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ได้ที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ สำหรับตัวแปรการสื่อสารในครอบครัว ไม่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบอื่นๆ ได้

เมื่อพิจารณาเพศ : สำหรับเด็กหญิง

2.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพียงรูปแบบเดียวของเด็กหญิงที่เข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบว่าจะสามารถเข้าไปทำนายในองค์ประกอบอื่นๆ ได้ สำหรับตัวแปรการสื่อสารในครอบครัวไม่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบอื่นๆ ได้

สำหรับเด็กชาย

2.4 การอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ และตัวแปรการสื่อสารในครอบครัวของเด็กชาย ไม่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบอื่นๆ ที่ระดับ .05 สำหรับการสื่อสารในครอบครัวไม่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบอื่นๆ ได้

เมื่อพิจารณา อายุ : สำหรับเด็กอายุ 3 – 6 ปี

2.5 การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพียงรูปแบบเดียวของเด็กอายุ 3 – 6 ปี ที่เข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบว่า สามารถเข้าไปทำนายในองค์ประกอบอื่นๆ ได้ สำหรับการสื่อสารในครอบครัวไม่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบอื่นๆ ได้

สำหรับอายุ 7 – 10 ปี

2.6 การอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ และตัวแปรการสื่อสารในครอบครัวของเด็กอายุ 7 – 10 ปี ไม่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบอื่นๆ ที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาครอบครัว x เพศ : สำหรับเด็กหญิงไทยพวน

2.7 การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพียงตัวแปรเดียวของเด็กหญิงไทยพวนที่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ลำดับความคิด และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ได้ ที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบว่า สามารถเข้าไปทำนายองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ สำหรับการสื่อสารในครอบครัว ไม่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบอื่นๆ ได้

สำหรับเด็กหญิงไทย

2.8 การสื่อสารในครอบครัวของเด็กหญิงไทย สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่สามารถเข้าไปทำนายได้ สำหรับเด็กหญิงไทยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ ไม่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาและองค์ประกอบอื่นๆ ได้

สำหรับเด็กชายไทยพวน

2.9 การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต และให้เหตุผลของเด็กชายไทยพวนสามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ได้ที่ระดับ .01 นอกนั้นไม่พบ สำหรับการสื่อสารในครอบครัวไม่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบอื่นๆ

สำหรับเด็กชายไทย

2.10 การอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ และการสื่อสารในครอบครัวของเด็กชายไทย ไม่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบอื่นๆ ทั้งนี้ ที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณา ครอบครัวยุ : สำหรับเด็กไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี

2.11 การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมของเด็กไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี เป็นตัวแปรเดียวที่เข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ที่ระดับ .01 สำหรับการสื่อสารในครอบครัวของเด็กไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี ไม่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบอื่นๆ ได้

สำหรับเด็กไทย อายุ 3 – 6 ปี

2.12 การสื่อสารในครอบครัวของเด็กไทย อายุ 3 – 6 ปี สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบสำหรับการอบรมเลี้ยงดูในแบบต่าง ๆ ไม่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบอื่นๆ ได้

สำหรับเด็กไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี

2.13 การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตของเด็กไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบในการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่นๆ สำหรับการสื่อสารในครอบครัวไม่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบอื่นๆ ได้

สำหรับเด็กไทย อายุ 7 – 10 ปี

2.14 การสื่อสารในครอบครัวของเด็กไทย อายุ 7 – 10 ปี สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบลำดับความคิดที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบ สำหรับการอบรมเลี้ยงดูในแบบต่าง ๆ ไม่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบอื่นๆ ได้

เมื่อพิจารณา เพศ x อายุ : สำหรับเด็กหญิง อายุ 3 – 6 ปี

2.15 การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล ของเด็กหญิง อายุ 3 – 6 ปี สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ที่ระดับ .05

2.16 การสื่อสารในครอบครัวของเด็กหญิง อายุ 3 – 6 ปี สามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ที่ระดับ .01

2.17 การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมของเด็กหญิง อายุ 3 – 6 ปี เข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ที่ระดับ .05

ตัวแปรทำนายตัวอื่นๆ นอกจากที่กล่าวข้างต้นไม่สามารถเข้าไปทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้.

สำหรับเด็กชาย อายุ 3 – 6 ปี

2.18 การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมของเด็กชาย อายุ 3 – 6 ปี เข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิด ที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบว่าตัวแปรทำนายอื่นๆ สามารถเข้าไปทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้

สำหรับเด็กหญิง อายุ 7 – 10 ปี

2.19 การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตของเด็กหญิง อายุ 7 – 10 ปี เข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบว่าตัวแปรทำนายอื่นๆ เข้าไปทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้

สำหรับเด็กชาย อายุ 7 – 10 ปี

2.20 การอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ และการสื่อสารในครอบครัวของเด็กชาย อายุ 7 – 10 ปี ไม่เข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบอื่นๆ ได้

เมื่อพิจารณา ครอบครัว X เพศ X อายุ : สำหรับเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี

2.21 การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี สามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาที่ระดับ .05 และสามารถทำนายองค์ประกอบอื่นๆ ได้แก่ ลำดับความคิด และความคิดสร้างสรรค์ที่ระดับ .05

2.22 การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมและแบบให้เหตุผลของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี ร่วมกันทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ที่ระดับ .05

นอกนั้นไม่ปรากฏว่ามีตัวแปรทำนายตัวใดที่สามารถเข้าไปทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้

สำหรับเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี

2.23 การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต และแบบควบคุมของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี สามารถร่วมกันทำนายความสามารถในการใช้ภาษาที่ระดับ .05

2.24 การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต ของเด็กชายไทยพวนอายุ 3 – 6 ปี สามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ที่ระดับ .05

2.25 การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และการสื่อสารในครอบครัวของเด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี ร่วมกันทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ที่ระดับ .05

นอกนั้นไม่ปรากฏว่ามีตัวแปรทำนายตัวใดที่สามารถเข้าไปทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้

สำหรับเด็กหญิงไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี

2.26 การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต ของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี สามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ที่ระดับ .05

นอกนั้นไม่ปรากฏว่ามีตัวแปรทำนายตัวใดที่สามารถทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้ สำหรับเด็กชายไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี

2.27 การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมของเด็กชายไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี สามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ที่ระดับ .05

นอกนั้นไม่ปรากฏว่ามีตัวแปรทำนายตัวใดที่สามารถทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้ สำหรับเด็กหญิงไทย อายุ 3 – 6 ปี

2.28 การสื่อสารในครอบครัวของเด็กหญิงไทย อายุ 3 – 6 ปี สามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ที่ระดับ .05

นอกนั้นไม่ปรากฏว่ามีตัวแปรทำนายตัวใดที่สามารถเข้าไปทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้

สำหรับเด็กชายไทย อายุ 3 – 6 ปี

2.29 การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และการสื่อสารในครอบครัวของเด็กชายไทย อายุ 3 – 6 ปี ร่วมกันทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ ที่ระดับ .05

นอกนั้นไม่ปรากฏว่ามีตัวแปรทำนายตัวใดที่สามารถทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้ สำหรับเด็กชายไทย อายุ 7 – 10 ปี

2.30 การสื่อสารในครอบครัวของเด็กชายไทย อายุ 7 – 10 ปี สามารถทำนายความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิด ที่ระดับ .05

นอกนั้นไม่ปรากฏว่ามีตัวแปรทำนายตัวใดที่สามารถทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้ สำหรับเด็กหญิงไทยอายุ 7 – 10 ปี

ไม่สามารถคำนวณได้ เนื่องจากพบว่ามีเด็กหญิงไทย อายุ 7 – 10 ปี เพียง 1 คน เท่านั้น (ดูตาราง 41)

3. ในเรื่องของเปรียบเทียบตัวแปรตาม คือความสามารถในการใช้ภาษา และ องค์ประกอบต่างๆ แยกตามตัวแปรต้น ซึ่งได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารในครอบครัว เพศ ครอบครัว อาชีพ และอายุ

3.1 เด็กไทยพวนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมในปริมาณต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ลำดับความคิด และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า เด็กไทยพวนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมในปริมาณน้อย มีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ลำดับความคิด และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ สูงกว่าเด็กไทยพวนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมในปริมาณมาก นอกนั้นไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

3.2 เด็กไทยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในแบบต่างๆ ในปริมาณต่างกันมีความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ที่ระดับความนัยสำคัญที่ระดับ .05

3.3 ทั้งเด็กไทยพวน และเด็กไทย ที่ได้รับการสื่อสารในครอบครัวในปริมาณต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ที่ระดับความนัยสำคัญ .05

3.4 เด็กไทยพวนกับเด็กไทยมีการอบรมเลี้ยงดูในแบบต่างๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ที่ระดับนัยสำคัญ .05

3.5 เด็กไทยพวนกับเด็กไทยมีการสื่อสารในครอบครัวในแบบต่างๆ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3.6 เด็กไทยพวนกับเด็กไทย มีความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น องค์ประกอบของ น้ำเสียง กิริยา มารยาท ที่พบว่าเด็กไทยพวนกับเด็กไทยมีคะแนนในองค์ประกอบนี้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อไปตรวจสอบค่าเฉลี่ยของคะแนนพบว่า เด็กไทยพวนมีคะแนนในองค์ประกอบที่กล่าวมานี้สูงกว่าเด็กไทย

3.7 เด็กชายและเด็กหญิงมีความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ที่ระดับนัยสำคัญ .05

3.8 เด็กที่บิดามารดามีอาชีพต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่ปรากฏในองค์ประกอบอื่นๆ โดยที่เด็กที่บิดามารดามีอาชีพทำงานบริษัทมีความสามารถในการใช้ภาษาสูงกว่าเด็กที่บิดามารดามีอาชีพค้าขาย เกษตร และรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

3.9 เด็กที่มีอายุต่างกันมีความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบ ลำดับความคิด ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01, .01, .05 และ .01 ตามลำดับ โดยที่ค่าเฉลี่ยของเด็กที่มีอายุน้อยกว่ามีคะแนนสูงกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า แต่ไม่พบความแตกต่างในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

จากการศึกษาเด็กไทยพวน และเด็กไทยที่โรงเรียนอนุบาลอำเภอปากพลี พบว่า

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักษนับสนุน (เด็ก, เด็กชายไทย, เด็กไทยพวน, เด็กไทย) มีความสัมพันธ์กับการสื่อสาร และความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ (เด็กไทยพวน)

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล (เด็ก, เด็กไทย, เด็กชายไทย) มีความสัมพันธ์กับการสื่อสาร แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษา

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต (เด็ก, เด็กหญิง, เด็กชายไทย, เด็กไทยพวน, เด็กไทย) มีความสัมพันธ์กับการสื่อสาร แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษา

4. การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (เด็กไทยพวน) มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ลำดับความคิด ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์

5. การสื่อสาร (เด็กไทย) มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

จากผลในข้อ 1-6 สรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับการสื่อสารในครอบครัว แม้ว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมไม่พบความสัมพันธ์กับการสื่อสารก็ตาม แต่อย่างไรก็ตามการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ซึ่งเป็น 1 ใน 4 ของแบบการอบรมเลี้ยงดู มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษา และในทุกองค์ประกอบ ในขณะเดียวกับการสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

การที่พบว่าทุกตัวแปรคือการอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารในครอบครัวและความสามารถในการใช้ภาษา มีความสัมพันธ์กันนั้นสอดคล้องกับสมมุติฐาน และสอดคล้องกับแมคคาห์ (McCarthy, 1954 : 610) ที่ว่าเด็กที่มีปัญหาทางภาษา เป็นเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์ และบุคลิกภาพ ซึ่งเป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดู และสอดคล้องกับงานวิจัยของอีราโด และคณะ (Elardo, Bradley & Caldwell, 1977) ที่ว่าเด็กที่มีการตอบสนองทางอารมณ์และวาจา ซึ่งนำจะใช้เป็นตัวแทนของการสื่อสารในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษา

การที่ผลการวิจัยพบว่า การอบรมเลี้ยงดูสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษา และการสื่อสารในครอบครัว อาจเนื่องมาจาก การอบรมเลี้ยงดู จัดได้ว่าเป็นสถาบันแห่งแรกในการหล่อหลอมความเป็นมนุษย์ บิดามารดาจะต้องอบรมสั่งสอนจากศูนย์ คือสิ่งที่เด็กเกิดมาแล้วยังไม่มีอะไรให้พัฒนาไปทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจริยธรรม และการอบรมเลี้ยงดูเหล่านั้นจำเป็นต้องใช้สื่อเพื่อการถ่ายทอดความนึกคิด และสิ่งที่นิยมใช้มากคือ การสื่อสารด้วยวาจา บ้านใดที่บิดามารดามีการพูดจา แนะนำสั่งสอน ให้ข้อคิด ชมเชย ให้กำลังใจ ดูว่า เป็นต้น สิ่งเหล่านี้กระทำขึ้นก็เพื่อจะอบรมให้บุตรเป็นคนดี ซึ่งวิธีการอบรมนั้นก็คือการเจรจาสื่อสารภายในครอบครัวนั่นเอง ด้วยเหตุนี้ การอบรมเลี้ยงดูซึ่งมีหลายรูปแบบ และทุกรูปแบบก็จำเป็นต้องใช้การสื่อสารในครอบครัวเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจ จึงน่าจะมีความสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น และจากผลการวิจัย พบว่าการอบรมเลี้ยงดูทุกรูปแบบ สัมพันธ์กับการสื่อสารในครอบครัว ยกเว้น การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าน่าจะมีความสัมพันธ์ในเชิงลบ เพราะเด็กที่ถูกควบคุมมาก ก็น่าจะมาจากบรรยากาศในครอบครัวที่ไม่มีการสื่อสารในครอบครัว ในขณะที่เดียวกัน เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารมากก็น่าจะถูกควบคุมน้อยนั่นเอง การที่ไม่พบความสัมพันธ์อาจเนื่องมาจากเด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีอายุน้อย ดังนั้นบิดามารดาจึงดูแลควบคุมอย่างใกล้ชิด และในเด็กไทยความสัมพันธ์ในการสื่อสารกับความสามารถในการใช้ภาษาขององค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์เป็นลบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ายิ่งควบคุมมากการสื่อสารในครอบครัวก็ยิ่งมีน้อย และความคิดสร้างสรรค์ก็ยิ่งมีน้อยด้วย ดังนั้นเด็กจะมีความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างไร เพราะทฤษฎีเพียเจต์สรุปว่า ภาษาของเด็กจะพัฒนาได้ดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการมีปฏิสัมพันธ์กันภายในครอบครัว นั่นคือ การสื่อสารในครอบครัวนั่นเอง และภาษาที่บิดามารดาใช้กับลูก เด็กก็จะเลียนแบบพฤติกรรมการใช้ภาษา ทำให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพิ่มมากยิ่งขึ้น ดังทฤษฎีของแบนดูรา ที่อธิบายการเลียนแบบโดยเริ่มจากเด็กมีความสนใจ ใส่ใจในคำพูดของบิดามารดา แล้วจดจำเก็บไว้เมื่อมีโอกาสเด็กทดลองใช้แล้วถ้าได้รับคำชม ยิ้มแย้มจากบิดามารดา ก็จะทำให้เด็กมีภาษาเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม อาจจำเป็นต้องใช้ในการพัฒนาควบคุมนิสัย โดยเฉพาะในเด็กเล็กหรือใช้การควบคุมในปริมาณหนึ่ง แต่ถ้าใช้ภาษาควบคุมมากเกินไป ก็จะไปทำลายความสามารถในการใช้ภาษาของเด็ก

สำหรับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ให้เหตุผล และลงโทษทางจิต ทุกการอบรมจำเป็นต้องใช้ภาษาในการสื่อสาร เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอบรม ดังนั้นจึงน่าจะมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการสื่อสารในครอบครัว และถ้าเด็กสนใจตั้งใจฟังภาษาของบิดามารดาแล้ว เด็กจะได้รับการพัฒนาภาษาไปด้วย ดังที่แบนดูรา ได้กล่าวถึงกระบวนการของการเรียนรู้จากตัวแบบ ประกอบด้วยการทำงานที่สำคัญ 5 ประการ คือ

1. การให้ความเอาใจใส่
2. การรวบรวมเป็นรหัสเพื่อเก็บไว้ในความทรงจำ
3. การเก็บรักษาในความจำ
4. การทำให้บรรลุผลของการกระทำที่เคลื่อนไหว
5. การกระตุ้น

ดังนั้นเมื่อเด็กตั้งใจฟังภาษาจากบิดามารดา ซึ่งตรงกับข้อ 1. ก็จะนำไปสู่ข้อ 4. ต่อไป (ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์. 2535 : 386)

จากผลการตรวจสอบการถดถอยพหุคูณ เพื่อดูว่ามีตัวแปรทำนายตัวใดบ้างที่เข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษา สรุปได้ดังนี้

1. ความสามารถในการใช้ภาษา มีตัวแปรทำนายที่สามารถเข้าไปทำนายได้ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (ไทยพวน, เด็กหญิงไทยพวน, เด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี) นอกจากนั้นยังมีการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต ร่วมกันเข้าทำนาย (เด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี)

2. ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของ น้ำเสียง กิริยา มารยาท ตัวแปรที่เข้าไปทำนาย ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล (เด็กหญิง อายุ 3 – 6 ปี) และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (เด็กชายไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี, เด็กหญิงไทยพวน, เด็กไทยพวน)

3. ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิด ตัวแปรที่เข้าไปทำนาย ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (เด็กหญิงไทยพวน, เด็กชาย อายุ 3 – 6 ปี, เด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี) และการสื่อสารในครอบครัว (เด็กชายไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี)

4. ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ตัวแปรที่เข้าไปทำนาย ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (เด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี) การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต (เด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี) การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต ร่วมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล (เด็กชายไทยพวน) และการสื่อสารในครอบครัว (เด็กหญิงไทย, เด็กหญิงอายุ 3 – 6 ปี, เด็กไทยอายุ 3 – 6 ปี, และเด็กหญิงไทย อายุ 3 – 6 ปี)

5. ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ ตัวแปรที่เข้าไปทำนาย ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (เด็กไทยพวน, เด็กหญิง, เด็กอายุ 3 – 6 ปี เด็กหญิงไทยพวน, เด็กไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี, เด็กหญิง อายุ 3 – 6) การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต (เด็กไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี, เด็กหญิง อายุ 7 – 10 ปี, เด็กหญิงไทยพวน อายุ 7 – 10 ปี) การอบรมเลี้ยงดูแบบเหตุผลร่วมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (เด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี) และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมร่วมกับการสื่อสารในครอบครัว (เด็กชายไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี และเด็กชายไทย อายุ 3 – 6 ปี)

สรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เป็นตัวแปรที่มีความโดดเด่นมาก นั่นคือสามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษา และในทุกองค์ประกอบของภาษาได้แต่จากค่าเบต้าที่ปรากฏเป็นค่าติดลบ นั่นคือ ความสามารถในการใช้ภาษาและในทุกองค์ประกอบของภาษาจะพัฒนาดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่า บิดามารดาใช้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมในปริมาณเท่าใด ถ้าควบคุมมาก ความสามารถในการใช้ภาษาลดต่ำลง แต่ถ้าใช้การควบคุมน้อยจะทำให้ความสามารถในการใช้ภาษาสูงขึ้น

จากการใช้สังเกตการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ที่บ้านของเด็กซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างพบว่าคนไทยเลี้ยงดูบุตรในลักษณะควบคุมมาก และน้ำเสียงที่พูดกับลูกค่อนข้างไม่นุ่มนวล เท่ากับคนไทยพวน ในขณะที่คนไทยพวนอบรมเลี้ยงดูบุตรในลักษณะควบคุมเช่นกัน แต่การสื่อสารที่ใช้ในครอบครัว จะพูดด้วยน้ำเสียง นุ่มนวล มีหางเสียง ไม่พูดกระโชกโฮกฮากกับลูก ประกอบกับภาษาพวน เป็นภาษาที่มีความนุ่มนวลกว่าภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาคำโดด ฟังดูเป็นสำเนียงเสียงห้วนๆ ด้วยเหตุนี้ครอบครัวไทยพวน จึงมักได้เปรียบ เพราะถึงแม้จะเลี้ยงดูเด็กด้วยการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม แต่ก็เป็นการควบคุมที่ลดปริมาณความเข้มของการควบคุมลง เพราะน้ำเสียงหรือหางเสียงที่ใช้สนทนากับลูกนั่นเอง นอกจากนี้ บรรยากาศของครัวครัวไทยพวนมีความรัก สามัคคี และอบอุ่นมากกว่าครอบครัวไทย ประกอบกับลักษณะที่ตั้งของบ้าน บ้านของไทยพวนจะอยู่กันเป็นกลุ่ม ซึ่งผู้ใหญ่มารวมกันทำกิจกรรมหรือพูดคุย เปิดโอกาสให้เด็กได้มาเล่นด้วยกัน ในขณะที่ครอบครัวไทย ที่บ้านแยกกันอยู่ ไม่มีโอกาสสังสรรค์ในระหว่างผู้ใหญ่ ทำให้เด็กเกิดขาดเพื่อนเล่น มีแต่พี่น้องเท่านั้นที่จะทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งแลดูน่าจะเสียเปรียบมากกว่าครอบครัวไทยพวน เพราะตามทฤษฎีของเพียเจท์ กล่าวไว้ว่า ยิ่งเด็กได้มีโอกาสมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมมากเพียงใด เด็กก็ยิ่งมีสติปัญญามากขึ้นเพียงนั้น และภาษาก็เป็นส่วนหนึ่งของสติปัญญา ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า เด็กไทยพวนก็น่าจะมีความสามารถในการใช้ภาษาสูงกว่า ซึ่งจากผลการศึกษาในครั้งนี้ได้ทดสอบเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบอื่น ๆ ของภาษาได้ผลสอดคล้องข้อความที่กล่าวข้างต้นคือ เด็กไทยพวน มีความสามารถในการใช้ภาษาโดยเฉพาะในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาท ซึ่งเด็กไทยพวนได้คะแนนสูงกว่าเด็กไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถนี้น่าจะได้จากการเลียนแบบการเจรจา หรือการสื่อสารในครอบครัวของบิดามารดา กับบุตรตามทฤษฎีของแบบดูรา

จากที่กล่าวมาในข้างต้นประกอบกับผลการศึกษา ทำให้ได้ทราบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมไม่ใช่จะเป็นสิ่งที่ไม่ดี เพราะเด็กที่ปราศจากการควบคุมอบรมก็จะทำให้เด็กใจแตก ไม่มีระเบียบวินัย กลายเป็นเซเพล ไม่รู้ว่าจะไรควร อะไรไม่ควร เป็นต้น การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมจำเป็นต้องนำมาใช้ฝึกอบรมโดยเฉพาะในวัยเด็กเล็ก ๆ แต่บิดามารดาควรพึงระวังว่า

ถ้าใช้วิธีอบรมเลี้ยงดูรูปแบบที่มากเกินไป เด็กจะไม่พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษา ที่จริงแล้ว อาจไม่พัฒนาความสามารถอื่นๆ อีกด้วย อาทิ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ เพราะเด็กอาจกลายเป็นเด็กที่ไม่เป็นตัวของตัวเอง ต้องคอยพึ่งพาบิดามารดาหรือคนอื่นๆ จึงทำให้รีดรอนความกระตือรือร้น ความอยากรู้อยากเห็นลง ซึ่งจะไปยับยั้งปฏิสัมพันธ์กับบิดามารดา ครู หรือเพื่อนๆ ซึ่งประเด็นนี้ น่าจะไปลดความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบอื่นๆ ของภาษาลง

สำหรับการอบรมเลี้ยงดูที่มีความโดดเด่นรองลงมา คือการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต เป็นตัวแปรที่เข้าไปทำนายรองจากการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ซึ่งการเข้าไปทำนายมีทั้งเข้าไปทำนายเดี่ยวและที่ร่วมกับตัวแปรทำนาย เช่น การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต ร่วมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมที่เข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กชายไทย พวนาย 3 – 6 ปี การควบคุมในขณะลงโทษทางจิตไปด้วยน่าจะทำให้เด็กชายตัวเล็ก ๆ เกรงกลัว และหันกลับมาประพฤติเป็นคนดี การลงโทษทางจิตน่าจะมีความเจ็บปวดลึกกว่าการลงโทษทางกาย และดังนั้นจึงควรปรับแก้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ว่าการใช้การลงโทษทางกาย

การลงโทษทางจิต กับการให้เหตุผลสามารถทำนายความคิดสร้างสรรค์ได้ ซึ่งน่าจะเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาให้เหตุผลกับลูกในขณะเดียวกัน ถ้าลูกทำผิด บิดามารดาก็จะใช้การลงโทษทางจิต เช่นการที่บิดามารดาอาจไม่พูดกับลูกกระยะหนึ่งเมื่อเขาทำผิด หรือตัดสิทธิที่เขาควรได้ เช่น ใต้ดูโทรทัศน์ในวันหยุด เป็นต้น ซึ่งในขณะที่บิดามารดาไม่พูดกับลูก เด็กเห็นว่าผิดไปจากที่เคยเป็นเขาต้องคิดว่า เกิดจากอะไร พิจารณาตามเหตุผลที่ตนเองทำ อาจทำให้เขาได้ตระหนักถึงข้อผิดพลาด เหล่านั้น การคิดพิจารณาเป็นการส่งเสริมให้เด็กมีการคิดสร้างสรรค์และการลงโทษทางจิตเอง สามารถทำนายการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเด็กกลุ่มโตขึ้น คือ เด็กไทยพวนาย อายุ 7 – 10 ปี เด็กหญิงอายุ 7 – 10 ปี และเด็กหญิงไทยพวนาย 7 – 10 ปี แสดงว่าเด็กที่โตขึ้นจะตระหนักต่อปฏิกริยาของบิดามารดามากกว่าเด็กเล็ก และเด็กคงไม่ชอบที่จะต้องถูกลงโทษ เพราะอย่างทีกล่าวไว้ในข้างต้นว่า วิธีการลงโทษแบบนี้ เจ็บปวดมากกว่าการถูกลงโทษทางกาย และจากผลการศึกษาพบว่าค่าเบต้าของการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมีค่าติดลบ นั่นคือ ถ้าเด็กโดนใดยังถูกลงโทษแบบนี้มาก ก็จะทำให้ความสามารถในการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ของเขาลดลง

การอบรมเลี้ยงดูให้เหตุผล พบว่ามีความสำคัญในการทำนายความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบอื่น ๆ ของภาษารองลงมาและส่วนใหญ่มักเข้าไปทำนายร่วมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่น ๆ ที่เข้าไปทำนายโดยตรงตัวเดียวคือ ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง กริยา มารยาท ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลจะรู้ว่าสถานการณ์อย่างไร ควรปฏิบัติตัวอย่างไรและผลที่ได้นี้สอดคล้องกับทฤษฎีของบรูเนอร์ที่ว่าภาษามีอิทธิพลต่อการคิดให้เหตุผล ดังนั้นการเลี้ยงดูเด็กแบบให้เหตุผลแล้ว แนนอนที่ภาษาของเด็กต้องมีด้วย (Bruner, 1980)

สำหรับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลร่วมกับตัวแปรอันทำนายความสามารถในการใช้ภาษา ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล กับแบบการลงโทษทางจิต ซึ่งทำนายความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งได้อภิปรายไปแล้ว และการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลกับแบบควบคุมของเด็กหญิงไทยพวน อายุ 3 – 6 ปี ซึ่งทำนายความสามารถในการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ อธิบายได้ว่าเด็กหญิงไทยพวนอายุ 3 – 6 ปี ปกติ บิดามารดา ดูแลอย่างใกล้ชิด คือควบคุมเด็กอยู่แล้ว ด้วยเหตุผลตามที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น ประกอบกับเป็นเด็กมาจากครอบครัวไทยพวน ดังนั้น ภาษาที่ใช้จึงมีความนุ่มนวล ประกอบกับการให้เหตุผลซึ่งจะช่วยให้การเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ถูกต้องมากขึ้น และถ้าเด็กได้รับการอบรมทั้ง 2 แบบนี้ ก็น่าจะทำให้ความสามารถการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์สูงมากขึ้น

สำหรับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนไม่สามารถเข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบอื่น ๆ ของภาษาได้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากบิดามารดาของเด็กไทยพวน และเด็กไทยส่วนใหญ่ได้คะแนนในวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้สูงมาก คะแนนต่ำสุดได้ 16 ในคะแนนเต็ม 27

สำหรับการสื่อสารในครอบครัวเข้าไปทำนาย ความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของลำดับความคิด ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ สามารถอธิบายได้ว่า การที่ครอบครัวได้มีการสื่อสารในครอบครัวสูง คือมีการพูดจาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้ความรู้ ตลอดจนข้อแนะนำต่าง ๆ แก่ลูก หรือเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น หรือความรู้สึกต่าง ๆ มีการแสดงความรัก รับฟังเหตุผล มีการเสริมแรงประกอบก็จะทำให้บรรยากาศในครอบครัวเต็มไปด้วยความรัก ความอบอุ่น เข้าใจซึ่งกันและกัน อันจะส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ขั้นตอนของเรื่องราวต่าง ๆ ว่าอะไรควรมาก่อนมาหลัง (ลำดับความคิด) ตลอดจนรู้จักการใช้ภาษาถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ แต่อย่างไรก็ตาม สำหรับการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ ตัวทำนายจะต้องใช้ร่วมกันกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมจะทำนายได้ไม่แม่นยำกว่าใช้การสื่อสารในครอบครัวอย่างเดียว ทั้งนี้เพราะเป็นเด็กชายและเด็กอายุกลุ่มน้อย (เด็กชายไทยพวน อายุ 3 – ปี, เด็กชายไทยอายุ 3 – 6 ปี)

ในเรื่องของการเปรียบเทียบตัวแปรตาม คือความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบอื่น ๆ ของภาษา โดยจำแนกตามตัวแปรต้น ซึ่งได้แก่การอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ และการสื่อสารในครอบครัว โดยแยกตามปริมาณมาก – น้อย ครอบครัว เพศ อาชีพของบิดามารดา และอายุ พบว่า

1. มีแต่การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเท่านั้นที่พบว่า เด็กที่ควบคุมในปริมาณมากน้อยต่างกัน ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของ ลำดับความคิด การสื่อสารในครอบครัว โดยแยกตามปริมาณมาก – น้อย ครอบครัว เพศ อาชีพของบิดามารดา และอายุ พบว่า

ได้เช่นเดียวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมที่เข้าไปทำนายความสามารถในการใช้ภาษา และในทุกองค์ประกอบของภาษาที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น

สำหรับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ และการสื่อสารในครอบครัวที่ปริมาณมากน้อยต่างกันไม่ทำให้ความสามารถในการใช้ภาษาและในทุกองค์ประกอบของภาษาต่างกัน อภิปรายได้ว่า

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ คือ รักสนับสนุน ให้เหตุผล และการลงโทษทางจิต ตลอดจนการสื่อสารในครอบครัวยังมีอิทธิพลไม่มากพอที่จะเป็นเหตุให้ความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กต่างกัน

2. การที่ตรวจสอบโดยการรวมเด็กไทยพวน เด็กไทย เด็กกลุ่มอายุ 3 - 6 ปี และเด็กกลุ่มอายุ 7 - 10 ปี เป็นต้น อาจไม่ได้ลักษณะเฉพาะของกลุ่มตัวอย่างจริง เมื่อเอามารวมกันทั้งหมดเลยมักตอบคำถามอะไรไม่ได้ เหมือนการคำนวณในเรื่องของการทำนายตัวแปรทำนายกับตัวแปรเกณฑ์ ที่ผู้วิจัยตรวจสอบในภาพรวมไม่พบอะไรเลย แต่พอแยกวิเคราะห์ได้คำตอบน่าสนใจมากมาย สำหรับการที่ผู้วิจัยไม่ได้คำนวณ แยกแยะ เพราะได้ทำไว้ละเอียดในเรื่องการทำนาย ซึ่งเป็นส่วนที่ผู้วิจัยให้ความสำคัญมากกว่าในตอนเปรียบเทียบ

2. เด็กไทยพวนกับเด็กไทย มีความสามารถในการใช้ภาษาในองค์ประกอบของน้ำเสียง กิริยา มารยาทต่างกัน โดยที่เด็กไทยพวน มีคะแนนสูงกว่าเด็กไทย การอภิปรายได้กล่าวมาแล้วในตอนการทำนาย ส่วนในองค์ประกอบอื่น ๆ ของการใช้ภาษาไม่พบความแตกต่าง อาจเป็นเพราะความสามารถเหล่านั้น อาจต้องใช้ตัวแปรอื่น ๆ ประกอบมิใช่เกิดจากครอบครัว เป็นองค์ประกอบแต่เพียงอย่างเดียว

3. ไม่พบว่าเพศทำให้เกิดความแตกต่างของความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบอื่น ๆ ที่พบเช่นนี้อาจมาจากปัจจุบันกิจกรรมต่าง ๆ หรือความเป็นอยู่ของเด็กชายหญิง ตลอดจนการอบรมของบิดามารดาต่อเด็กชายหญิง ไม่แตกต่างกันเหมือนอย่างในสมัยก่อน ที่อบรมเด็กชายและเด็กหญิงต่างกัน ดังนั้นจึงทำให้ผลความสามารถในการใช้ภาษาไม่ต่างกัน และผลการศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของรัก กนิษฐานนท์ (2544) ที่ทำวิจัยในเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบทางการพูด และเด็กไทยพวนอายุ 18 - 30 เดือน ที่ได้รับวิธีการรับรู้ทางภาษาแตกต่างกันในอำเภอบางพลี จังหวัดนครนายก

4. เด็กที่บิดามารดามีอาชีพต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างกัน ทั้งนี้ที่ระดับ .05 และพบว่าเด็กที่มีบิดามารดาทำงานบริษัท มีความสามารถในการใช้ภาษาสูงกว่าเด็กที่บิดามารดามีอาชีพ ค้าขาย เกษตร และรับจ้าง ทั้งนี้ที่ระดับ .05 ผลที่พบนี้สามารถอธิบายได้ว่าอาชีพทำงานในบริษัทน่าจะต้องใช้ความรู้มากกว่าอาชีพค้าขาย เกษตร หรือรับจ้าง ด้วยเหตุที่บิดามารดามีความรู้จึงอาจถ่ายทอดการอบรม แนะนำ สั่งสอน ให้ความรู้แก่เด็ก จึงอาจทำให้เด็กเหล่านั้นมีความสามารถในการใช้ภาษาสูงกว่าเด็กที่บิดามารดามีอาชีพอื่น ๆ

5. เด็กที่มีอายุต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาและในองค์ประกอบของลำดับความคิด ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ ต่างกันที่ระดับ .01, .01, .05 และ .01 ตามลำดับ โดยที่คะแนนเฉลี่ยของเด็กที่มีอายุมากกว่ามีคะแนนสูงกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า ผลที่พบนี้สอดคล้องกับเรื่องของการพัฒนาการทางภาษา นั่นคือ เด็กจะมีความสามารถในการใช้ภาษาพัฒนาขึ้นไปตามอายุ แต่ที่ไม่พบว่าอายุที่ต่างกันทำให้ น้ำเสียง กิริยา มารยาท ของเด็กต่างกัน อาจเป็นเพราะ น้ำเสียง กิริยา มารยาท เป็นเรื่องของอุปนิสัยที่เป็นอยู่ ซึ่งครูส่วนใหญ่หรือบิดามารดาไม่ได้สั่งสอน หรือเด็กเลียนแบบผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด ก็จะไม่ทำให้เด็กเปลี่ยนแปลงลักษณะนั้น แม้อายุจะเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการตรวจสอบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กนักเรียนที่โรงเรียนอนุบาลอำเภอบางพลี แม้ว่าข้อมูลพบว่า เด็กส่วนใหญ่ได้รับการประเมินอยู่ในขั้นพอใช้ ซึ่งสมควรที่จะต้องรับการฝึกฝนเพิ่มเติม แต่จากการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยพวนและเด็กไทยพบว่า เด็กไทยพวนมีคะแนนน้ำเสียง กิริยา มารยาท สูงกว่าเด็กไทย ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนและครู ควรจัดประชุมผู้ปกครองเพื่ออบรมการเลี้ยงดูลูก การเจรจาสื่อสารในครอบครัว ควรใช้ภาษาที่นุ่มนวลน่าฟัง บิดามารดาควรพูดกับลูกแบบมีน้ำเสียง และควรอบรมกิริยามารยาทให้กับเด็กว่าเมื่อมีคนให้ของควรพูดอะไร ที่ฟังดูแล้วเป็นคำสุภาพ เหล่านี้เป็นต้น เพราะเด็กได้รับอิทธิพลตัวแบบของบิดามารดามาโดยตรง นอกจากนั้นทางโรงเรียนควรทบทวนร่วมด้วย เพื่อให้เด็กได้ตระหนักในสิ่งเหล่านี้

2. การอบรมเลี้ยงดูของไทยพวนกับของไทย มีหลายอย่างที่ใกล้ชิดกันมากอาจเนื่องจากวัฒนธรรมทั้งหลายถูกหลอมเข้าด้วยกัน เนื่องจากคนไทยพวนกับคนไทยอยู่ในสังคมเดียวกันมาเป็นเวลานาน แต่อย่างไรก็ตามสิ่งที่คณะผู้วิจัยสังเกตเห็นคือ การพูดจา หางเสียง น้ำเสียง กิริยา มารยาท ของคนไทยพวนแลดูนุ่มนวลน่าฟัง ซึ่งเป็นบุคลิกภาพของคนไทยพวน ที่มีลักษณะจิตใจเยือกเย็น ประกอบกับภาษาพวนเป็นภาษาที่ไพเราะมาก ซึ่งจะเป็นสิ่งที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง ถ้าอนุชนรุ่นหลังต่อไปไม่อนุรักษ์ภาษาพวนไว้

3. บรรยากาศในครอบครัวของครอบครัวไทย ถ้าเปรียบเทียบกับครอบครัวไทยพวน ควรได้รับการแก้ไข ตัวอย่างเช่น ควรเพิ่มความอบอุ่นให้เกิดขึ้นและควรมีความยุติธรรมแก่ลูกทุกคนเท่าเทียมกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรศึกษาบุคลิกภาพของคนไทย เปรียบเทียบกับคนไทยพวน เพื่ออนุรักษ์บุคลิกภาพที่ดีและส่งเสริมให้กับอนุชนรุ่นหลัง ในขณะเดียวกันนำเสนอบุคลิกภาพที่จะก่อให้เกิดปัญหาตามมาเพื่อการป้องกัน และแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น
2. ศึกษาทัศนคติและค่านิยมของเด็กไทยพวนที่มีต่อความเป็นคนไทยพวน เพื่อหาทางแก้ไข ถ้าเด็กไทยพวนมีทัศนคติและค่านิยมที่ไม่เหมาะสมต่อความเป็นคนไทยพวน และควรหาวิธีการปลูกฝังความรู้สึกที่ดีให้เกิดขึ้นกับเด็กไทยพวน เพื่อให้เกิดความภูมิใจในความเป็นคนไทยพวน
3. ควรมีการสำรวจบุคคลที่ประสบความสำเร็จ หรือมีอาชีพที่เป็นที่ยอมรับของสังคมที่เป็นคนเชื้อสายไทยพวน แล้วศึกษาวิธีการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ในเชิงการศึกษารายกรณี (Case Study) เพื่อให้อนุชนไทยพวนเกิดความภูมิใจในความเป็นคนไทยพวน และอนุรักษ์เผ่าพันธุ์ไว้ต่อไป

บรรณานุกรม

- เกศศิริ บุญญะอดิชาติ. รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว และการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541.
- จรรจา สุวรรณทัต และ คณะ. ทัศนคติของปู่ ย่า ตา ยาย และ บิดามารดา ที่มีต่อกันในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และ ผลที่มีต่อลักษณะพฤติกรรมบางประการของเด็ก. กรุงเทพฯ :
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2529.
- จรรจา สุวรรณทัต. "การสื่อสารในครอบครัว : การวิจัยและแนวทางปฏิบัติ", ในการสื่อสาร
เพื่อเด็กและเยาวชนไทย : การสื่อสารในครอบครัว. หน้า 1-56. กรุงเทพฯ :
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- จิตรา เฝ้าทรัพย์. การศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของ
มารดา. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ ประสานมิตร , 2519.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. จิตวิทยาเบื้องต้น เล่ม 1. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. ปัจจัยทางจิตสังคมกับความสันติภาพภาษาไทย. รายงานการวิจัย
ฉบับที่ 23 กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2521.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจันปัจฉินก. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับสุขภาพ
จิตและ จริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น. รายงานการวิจัยฉบับที่ 26 กรุงเทพฯ : สถาบัน
วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2524.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ คณะ. ปัจจัยทางจิตวิทยานิเวศที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของ
มารดาไทย. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 32 กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- ดุษฎี โยเหลา. รายงานวิจัยเรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กใน
ประเทศไทยโดยใช้การวิเคราะห์เมต้า. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.
- ถรินันท์ อนวัชศิริวงศ์. การขัดเกลาทางสังคมในฐานะการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ
ในพฤติกรรมสื่อสาร. หน้า 527-576. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมราช, 2533.
- ทิพวรรณ กิติวิบูลย์. การอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กก่อนวัยเรียนใน
กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.

- ธารทิพย์ สมบูรณ์. การแพร่กระจายค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนมัธยมปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร : ศึกษาบทบาทการสื่อสารในครอบครัว การสื่อสารในโรงเรียน และการสื่อสารมวลชน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- นวลละอ อสุภาผล. ทฤษฎีบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.
- นิภา ทองไทย. หลักสูตรการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนสำหรับพ่อแม่ในเกษตรกรรมชนบท 2522. ปรินูญยานิพนธ์ การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นิสารัตน์ ทองอุปการ. ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวและทัศนคติเรื่องเพศของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการประชาสัมพันธ์-จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ประม อดเวทิน. หลักและทฤษฎีการสื่อสาร. 2529.
- ประยุทธ์ วัชรดิษฐ์. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับความมุ่งหวังในการเรียนของนักเรียนชั้น มศ. 3 โรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปีการศึกษา 2513. ปรินูญยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2514.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. "เด็กและผู้ใหญ่ : การรับรู้ความหมายร่วมกัน", ในการสื่อสารเพื่อเด็กและเยาวชนไทย : การสื่อสารในครอบครัว. หน้า 57-92. กรุงเทพฯ : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- มัทนา ไชยยะโกมล. แบบการสื่อสารในครอบครัวของบุคคลกับลักษณะการบริหารงานของผู้บริหารธนาคารในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.
- รัชณี สุกิจจันทร์รัตน์. ทักษะการติดต่อสื่อสาร. สงขลา : ภาควิชาการบริหารการศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2531.
- วรรณงาม รุ่งพิสุทธิพงษ์. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับสติปัญญา. ปรินูญยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.
- วัชร อ้นนาค. "การสื่อสารในครอบครัว" วารสารศูนย์สุขวิทยา. 1 : 31-34 ; มกราคม - ธันวาคม 2540.
- ศักดิ์ดา บัณฑิตเพชร์. ภาษากับการสื่อสาร : กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2529.
- ศิริพร สิริยากุล. การศึกษาทัศนคติของบุตรวัยรุ่นที่มีต่อการสื่อสารในครอบครัว. ปรินูญยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต จิตวิทยาพัฒนาการ กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.

ศิริพร พูลรักษ์. เปรียบเทียบรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรม
ของเด็กและวัยรุ่น. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต จิตวิทยาพัฒนาการ
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.

ศรียา นิยมธรรม และ ประภัศร นิยมธรรม. โปรแกรมการเรียนรู้วิชาจิตวิทยา (ม.ป.ท.).
 กรุงเทพฯ : เซ็นทรัลเอ็กเพรสการพิมพ์, 2519.

สนาม กำเนิด. การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีผลต่อการปรับตัวของเด็ก. ปรินญาณิพนธ์ การ
 ศึกษาหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

สวนา พรพัฒน์กุล. พัฒนาการทางถ้อยคำของนักเรียนในโรงเรียนของสถานเลี้ยงดูเด็ก เปรียบ
เทียบกับนักเรียนในโรงเรียนสามัญ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และประถมศึกษา
ปีที่ 3. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2531.

สวณิต ยมาภัย. การสื่อสารของมนุษย์. กรุงเทพฯ 68 การพิมพ์ 2526.

เสาวภา เบญจพันธุ์ทวี. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและสัมพันธภาพในครอบครัว
กับเอกลักษณ์แห่งตนของเด็กวัยรุ่น. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.

สรจักร ศิริบริรักษ์. เลี้ยงลูกอย่างไรไม่ให้เป็นฆาตกร. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ มติชน 2541.

สังคม ภูมิพันธ์. ทฤษฎีและกระบวนการสื่อสาร. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2530.

สุพัฒนา เดชาติวงศ์ ณ อยู่ธยา. "ลูกรักจนเป็นเด็กดี" แนะแนว. 10(45) : 18-23 ; มิถุนายน -
 กรกฎาคม 2529.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. ภาษาในสังคมไทย : ความหลากหลายการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนา
= LANGUAGE IN THAI SOCIETY DIVERSITY CHANG AND DEVELOPMENT.
 กรุงเทพฯ ภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

อรพินทร์ ชูชม และ คณะ. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู ความพร้อมทางการเรียนของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

อรุณีประภา หอมเศรษฐี. "อวัจนภาษา", ในการสื่อสารมวลชนเบื้องต้น. หน้า 111-170.

นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2528.

อ่ำไร สุจริตกุล และ คณะ. การอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีไทย : การศึกษาเชิงมนุษยวิทยา.

กรุงเทพฯ : ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
 (เอกสารฉบับร่าง)

- Brunner, Jerome S. (Jerome Seymour) Olsen. David R. The Social Foundation of Language and thought : essays in honor of Jerome S. Bruner / edited by David R. Olson New York Noston 1980.
- Baumrind, D. Effects of Authoritative Parental Control on Child Behavior. Child Development, 37 : 887-907, 1966.
- Baumrind, Current Patterns of Parental Authority. Developmental Psychology Monographs, 4 : 1-103, 1971 a.
- Elardo, R., Bradley, R., & Caldwell, B. M. A Longitudinal Study of The Relation of Infants' Home Environments to Language Development at Age Three. Child Development, 1977, 48, 595-603.
- Hess, R.D., & Shipman, V. Early Experience and The Socialization of cognitive Modes in Children. Child Development, 1965, 36, 869-886.
- Hoffman, Martin-L. Review of child development research /edited—1964-1960
- Hurlock, 1964 : 661 Hurlock, E.B. Child Development. 4 The ed New York : McGraw-Hill Book co., 1964.
- Lennebert, E.H. On Explaining Language. Science, 1969, 164, 635-643.
- Liebert, R.M., Poulos, R.W., & Marmor, G.S. Developmental Psychology. 2 nd edit., Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1977, P. 423.
- Masako, N. A Comparative Study of Thai and Chinese Mother-child Verbal Interactions. Research Bulletin No. 12 Behavioral Science Research Institute, 1973, P. 11.
- McCarthy, D. Language Development in Children. In L. Carmichael (ed.) Manual of Child Psychology. New York : Wiley, 1954, PP. 492-630.
- Mowrer, O.H. Hearing and Speaking : an Analysis of Language Learning. Journal of Speech and Hearing Disorders, 1985, 23, 143-151.
- Mussen, P.H., Donger, J.J. & Kagan, J. Child Development and Personality, 3 rd edit. New York : Harper & Row., 1969.
- Rogers, Dorothy child psychology Monterey calif.. Brooks/cole, 1977.
- Silberberg, C.C. An Investigation of Family Interaction Patterns : Similarities and Differences among Families with Adolescents Designated Normal, Emotionally Disturbed or Drug Abusing. Dissertation Abstract International. 10(37) : 5335-B; 1977.
- Skinner, B.F. Verbal Behavior. New York : Appleton - Century - Crofts, 1957.
- Templin, Mildred C. Certain Language skills in children, their development and inter relationships Minncapolis : University of Minnersota Press 1957.

Wach, et al. Measuring environment across the life span : emerging methods and Concepts. 1st ed. Washington, DC : American Psychological Association.

Wulbert, M., et. at. Language Delay and Associated Mother-child Interactions.
Developmental Psychology. 1975, 11, 61-70.

Zanden, V. and Wilfrid, J. 1985 : 266-268 Zander, V. and Wilfrid, J. Human Development.
3 rd., Khopf. A., New York., 1985.

